

BANK OCHRONY ŚRODOWISKA
SPÓŁKA AKCYJNA

**ROCZNE
SPRAWOZDANIE FINANSOWE
BANKU OCHRONY ŚRODOWISKA S.A.
ZA OKRES DWUNASTU MIESIĘCY ZAKOŃCZONY
DNIA 31 GRUDNIA 2010 ROKU
WRAZ Z RAPORTEM NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO
REWIDENTA**

Warszawa, 16 marca 2011 roku

Spis treści do rocznego sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez UE

	Strona
Rachunek zysków i strat Banku	4
Sprawozdanie z całkowitych dochodów Banku	4
Sprawozdanie z sytuacji finansowej Banku	5
Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym Banku	6
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	7
Dodatkowe noty objaśniające do rocznego sprawozdania finansowego	9
1. Podstawowe informacje o Banku Ochrony Środowiska S.A.	9
2. Identyfikacja skonsolidowanego sprawozdania finansowego	11
3. Informacje o przyjętych zasadach (polityce) rachunkowości przy sporządzaniu sprawozdania finansowego	12
4. Korekty błędów dotyczących poprzednich okresów	25
5. Ważniejsze oszacowania i oceny	26
6. Zarządzanie ryzykiem finansowym	28
7. Wynik z tytułu odsetek	70
8. Wynik z tytułu opłat i prowizji	71
9. Przychody z tytułu dywidend	71
10. Wynik na działalności handlowej	72
11. Wynik na inwestycyjnych (lokacyjnych) papierach wartościowych	72
12. Wynik z pozycji wymiany	72
13. Pozostałe przychody operacyjne	73
14. Pozostałe koszty operacyjne	73
15. Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości	74
16. Ogólne koszty administracyjne	74
17. Świadczenia pracownicze	75
18. Obciążenia podatkowe	75
19. Zysk przypadający na jedną akcję	76
20. Kasa, środki w Banku Centralnym	76
21. Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	77
22. Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	78
23. Kredyty i pożyczki udzielone klientom	78
24. Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	80
25. Aktywa zastawione	85
26. Inwestycje w jednostkach zależnych	85
27. Wartości niematerialne	85
28. Rzeczowe aktywa trwałe	88

29. Inne aktywa.....	90
30. Zobowiązania wobec innych banków.....	90
31. Zobowiązania wobec klientów	91
32. Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych.....	92
33. Zobowiązania podporządkowane	92
34. Rezerwy	93
35. Odroczony podatek dochodowy.....	95
36. Pozostałe zobowiązania	96
37. Aktywa i zobowiązania warunkowe	97
38. Kapitał zakładowy	100
39. Kapitał z aktualizacji wyceny	102
40. Zyski zatrzymane.....	103
41. Informacje dodatkowe do sprawozdania z przepływów pieniężnych.....	104
42. Charakterystyka instrumentów pochodnych oraz transakcji wymiany walutowej	106
43. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych	108
44. Podział instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej w zależności od sposobu pomiaru wartości godziwej.....	110
45. Sprawozdawczość dotycząca segmentów	112
46. Transakcje z podmiotami powiązanymi	119
47. Przejęcie i zbycie spółek	122
48. Wypłacone i zaproponowane dywidendy	122
49. Zdarzenia po dniu bilansowym	122
50. Wynagrodzenie dla podmiotu uprawnionego do badań sprawozdań finansowych.....	123

Rachunek zysków i strat Banku

Działalność kontynuowana	Nota	12 miesięcy zakończonych	
		31-12-2010	31-12-2009 dane porównywalne
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze	7	668 886	597 409
Koszty z tytułu odsetek i o podobnym charakterze	7	-415 992	-364 532
Wynik z tytułu odsetek		252 894	232 877
Przychody z tytułu opłat i prowizji	8	74 930	64 768
Koszty z tytułu opłat i prowizji	8	-11 103	-11 590
Wynik z tytułu opłat i prowizji		63 827	53 178
Przychody z tytułu dywidend	9	9 159	-
Wynik na działalności handlowej	10	18 182	28 843
Wynik na inwestycyjnych (lokacyjnych) papierach wartościowych	11	3 787	-2 567
Wynik z pozycji wymiany	12	46 938	28 534
Pozostałe przychody operacyjne	13	9 242	12 702
Pozostałe koszty operacyjne	14	-10 740	-6 688
Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości	15	-36 843	-34 376
Ogólne koszty administracyjne	16,17	-296 168	-294 249
Wynik na działalności operacyjnej		60 278	18 254
Zysk brutto		60 278	18 254
Obciążenia podatkowe	18	-6 219	-4 501
- część bieżąca		-7 546	-8 805
- część odroczone		1 327	4 304
Zysk netto		54 059	13 753
Zysk na akcję Banku w trakcie okresu (w zł)		54 059	13 753
- podstawowy	19	3,42	0,91
- rozwodniony	19	3,42	0,91

Działalność zaniechana w roku 2010 oraz w roku 2009 nie wystąpiła.

Sprawozdanie z całkowitych dochodów Banku

		12 miesięcy zakończonych	
		31-12-2010	31-12-2009 dane porównywalne
Zysk netto		54 059	13 753
Zysk z tyt. wyceny aktywów dostępnych do sprzedaży		5 249	3 093
Podatek odroczone		-997	-588
Całkowity dochód ogółem		58 311	16 258

Noty przedstawione na stronach od 9 do 123 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej Banku

	Nota	31-12-2010	31-12-2009 dane porównywalne
AKTYWA			
Kasa, środki w Banku Centralnym	20	484 630	442 373
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	21	81 332	103 256
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	22	56 317	52 775
Pochodne instrumenty finansowe	42	1 786	7 160
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	23	10 956 437	9 294 662
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe:	24	3 191 198	1 567 081
– dostępne do sprzedaży		2 806 136	1 078 281
– utrzymywane do terminu zapadalności		385 062	488 800
Aktywa zastawione	25	-	269 285
Inwestycje w jednostkach zależnych	26	21 940	21 940
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	24	22 830	-
Wartości niematerialne	27	90 915	66 149
Rzeczowe aktywa trwałe	28	107 189	89 391
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	35	30 644	37 030
- bieżące		-	6 715
- odroczone		30 644	30 315
Inne aktywa	29	20 140	26 582
Aktywa razem		15 065 358	11 977 684
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania wobec Banku Centralnego		93	143
Zobowiązania wobec innych banków	30	858 863	1 366 541
Pochodne instrumenty finansowe	42	75 686	14 499
Zobowiązania wobec klientów	31	12 169 139	9 382 713
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	32	703 430	160
Zobowiązania podporządkowane	33	121 314	121 377
Rezerwy	34	18 387	15 931
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	35	7 365	-
Pozostałe zobowiązania	36	76 653	195 913
Zobowiązania razem		14 030 930	11 097 277
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał podstawowy		542 607	446 897
- kapitał zakładowy	38	163 732	150 530
- kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		378 875	296 367
Kapitał z aktualizacji wyceny	39	-2 417	-6 669
Zyski zatrzymane	40	494 238	440 179
Kapitał własny razem		1 034 428	880 407
Kapitał własny i zobowiązania razem		15 065 358	11 977 684

Noty przedstawione na stronach od 9 do 123 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym Banku

	Kapitał podstawowy		Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane			Razem kapitał własny
	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		Pozostały kapitał zapasowy	Fundusz ogólnego ryzyka	Niepodzielony wynik finansowy	
Stan na 01-01-2010 r.	150 530	296 367	-6 669	378 124	48 302	13 753	880 407
Wynik netto	-	-	-	-	-	54 059	54 059
Wycena aktywów dostępnych do sprzedaży	-	-	5 249	-	-	-	5 249
Podatek odroczone z tytułu wyceny aktywów dostępnych do sprzedaży	-	-	-997	-	-	-	-997
Całkowity dochód ogółem	-	-	4 252	-	-	54 059	58 311
Podwyższenie kapitału z tytułu emisji akcji serii O	13 202	82 508		-	-	-	95 710
Podział wyniku, w tym:	-	-	-	13 753	-	-13 753	-
Przeniesienie wyniku na pozostałe kapitały	-	-	-	13 753	-	-13 753	-
Stan na 31-12-2010 r.	163 732	378 875	-2 417	391 877	48 302	54 059	1 034 428
Stan na 01-01-2009 r.	150 530	296 367	-9 174	410 608	48 302	-32 484	864 149
Wynik netto	-	-	-	-	-	13 753	13 753
Wycena aktywów dostępnych do sprzedaży	-	-	3 093	-	-	-	3 093
Podatek odroczone z tytułu wyceny aktywów dostępnych do sprzedaży	-	-	-588	-	-	-	-588
Całkowity dochód ogółem	-	-	2 505	-	-	13 753	16 258
Podział wyniku, w tym:	-	-	-	-32 484	-	32 484	-
Przeniesienie wyniku na pozostałe kapitały	-	-	-	-32 484	-	32 484	-
Stan na 31-12-2009 r. dane porównywalne	150 530	296 367	-6 669	378 124	48 302	13 753	880 407

Noty przedstawione na stronach od 9 do 123 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Metoda pośrednia	Nota	12 miesięcy zakończonych	
		31-12-2010	31-12-2009 dane porównywalne
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ			
Zysk (strata) brutto		60 278	18 254
Korekty razem:		-172 486	-333 167
Amortyzacja	16	21 920	21 386
Odsetki z działalności inwestycyjnej		-21 085	-25 669
Odsetki z działalności finansowej		11 561	-
Dywidendy otrzymane	9	-6 000	-
Zysk z tytułu działalności inwestycyjnej	41	-22	-86
Zmiana stanu papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu		-3 542	178 906
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu wyceny pochodnych instrumentów finansowych		66 561	-33 274
Zmiana stanu lokat w innych bankach oraz kredytów i pożyczek udzielonych innym bankom	41	23 992	153 024
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom		-1 674 028	-1 506 638
Zmiana stanu inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych	41	-1 110 761	442 763
Zmiana stanu aktywów zastawionych		269 285	-269 285
Zmiana stanu aktywów przeznaczonych do sprzedaży		-22 830	-
Zmiana stanu pozostałych aktywów	41	15 043	13 866
Zmiana stanu zobowiązań wobec innych banków i Banku Centralnego		-507 728	473 357
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów		2 786 426	202 940
Zmiany stanu rezerw		2 456	213
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych		-3	1 327
Zmiana stanu innych zobowiązań	41	-31 208	36 687
Zapłacony podatek dochodowy		7 477	-22 684
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		-112 208	-314 913
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ			
Wpływy		131 843	282 085
Wykup innych lokat na rynku pieniężnym			90 340
Wykup papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności	24	102 095	160 552
Odsetki otrzymane		22 728	31 103
Zbycie rzeczowych aktywów trwałych		32	90
Zbycie wartości niematerialnych	27	988	-
Dywidendy otrzymane	9	6 000	-
Wydatki		-67 367	-30 452
Nabycie wartości niematerialnych	27	-32 099	-18 045
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	28	-35 268	-12 407
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		64 476	251 633

		12 miesięcy zakończonych	
		31-12-2010	31-12-2009 dane porównywalne
Nota			
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ			
Wpływy		700 000	120 000
Wpływy z obligacji emitowanych przez Bank	32	700 000	120 000
w tym obligacje podporządkowane	32	-	120 000
Wydatki		-8 351	-
Odsetki zapłacone od obligacji podporządkowanych		-8 351	-
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		691 649	120 000
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO, RAZEM		643 917	56 720
BILANSOWA ZMIANA STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH I EKWIWALENTÓW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH	41	643 917	56 720
ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA POZĄTEK OKRESU	41	483 324	426 604
ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA KONIEC OKRESU w tym:	41	1 127 241	483 324
środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania	41	331 811	289 407

Noty przedstawione na stronach od 9 do 123 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Dodatkowe noty objaśniające do rocznego sprawozdania finansowego

1. Podstawowe informacje o Banku Ochrony Środowiska S.A.

1.1. Bank Ochrony Środowiska S.A.

Bank Ochrony Środowiska S.A. z siedzibą w Warszawie przy Al. Jana Pawła II nr 12 został utworzony na podstawie decyzji Prezesa Narodowego Banku Polskiego (NBP) Nr 42 z dnia 15 września 1990 roku i aktu notarialnego z dnia 28 września 1990 roku o utworzeniu Banku. Bank został wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego Sądu Rejonowego dla miasta stołecznego Warszawy XII Wydział Gospodarczy w dniu 4 czerwca 2001 roku pod numerem KRS 0000015525 oraz nadano mu numer statystyczny REGON 006239498.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) działalność Banku została zaklasyfikowana jako PKD 6419Z.

Czas trwania Banku jest nieoznaczony.

Naczelną misją Banku jest wspieranie – poprzez świadczenie wyspecjalizowanych usług bankowych – działań służących rozwojowi przemysłu i usług w zakresie ochrony środowiska, a także rozwojowi rynku produktów i usług związanych z ekologią.

Według statutu przedmiotem działalności Banku jest gromadzenie środków pieniężnych, udzielanie kredytów, dokonywanie rozliczeń pieniężnych, wykonywanie innych usług bankowych oraz świadczenie finansowych usług konsultacyjno-doradczych.

Do zakresu działania Banku należy:

- przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
- prowadzenie innych rachunków bankowych,
- udzielanie kredytów,
- udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych oraz otwieranie i potwierdzanie akredytyw,
- emitowanie bankowych papierów wartościowych,
- przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych,
- wydawanie instrumentu pieniądza elektronicznego,
- udzielanie pożyczek pieniężnych,
- wykonywanie operacji czekowych i wekslowych,
- wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu,
- nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
- przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
- prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,
- udzielanie i potwierdzanie poręczeń,
- wykonywanie czynności zleconych, związanych z emisją papierów wartościowych,
- pośrednictwo w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym,
- pełnienie funkcji banku depozytariusza.

Do zakresu działania Banku należy ponadto:

- obejmowanie lub nabywanie akcji i praw z akcji, udziałów innej osoby prawnej i jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych,
- zaciąganie zobowiązań związanych z emisją papierów wartościowych,
- dokonywanie obrotu papierami wartościowymi,
- dokonywanie, na warunkach uzgodnionych z dłużnikiem, zamiany wierzytelności na składniki majątku dłużnika,
- nabywanie i zbywanie nieruchomości,
- świadczenie usług konsultacyjno-doradczych w sprawach finansowych, w szczególności w zakresie związanym z ekologią,
- świadczenie usług faktoringowych,

- prowadzenie działalności akwizycyjnej na rzecz otwartych funduszy emerytalnych,
- pośredniczenie w prowadzeniu przez fundusze inwestycyjne zapisów na jednostki uczestnictwa, a także pośredniczenie w zbywaniu i odkupywaniu przez fundusze inwestycyjne jednostek uczestnictwa,
- świadczenie usług pośrednictwa na rzecz domów maklerskich,
- świadczenie usług pośrednictwa ubezpieczeniowego,
- prowadzenie czynności windykacyjnych na zlecenie banków oraz podmiotów, z którymi Bank zawarł umowy o wspólnym finansowaniu lub umowy o realizację działań w ramach programów operacyjnych.

Od dnia 24 stycznia 1997 roku decyzją Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW), akcje Banku zostały dopuszczone do obrotu na GPW w Warszawie i zakwalifikowane do działu finanse - sektor bankowy.

Niniejsze roczne sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd BOŚ S.A. do publikacji w dniu 16 marca 2011 roku.

1.2. Skład osobowy Zarządu oraz Rady Nadzorczej BOŚ S.A.

(a) Skład Zarządu Banku

Skład Zarządu Banku na 31 grudnia 2010 roku przedstawiał się następująco:

Mariusz Klimczak	- Prezes Zarządu
Jacek Pierzyński	- Wiceprezes pierwszy zastępca prezesa Zarządu
Adam Zbigniew Grzebieluch	- Wiceprezes Zarządu
Marek Kazimierz Serafiński	- Wiceprezes Zarządu
Krzysztof Wojciech Telega	- Wiceprezes Zarządu

W dniu 24 listopada 2010 r. Komisja Nadzoru Finansowego wyraziła zgodę na powołanie p. Jacka Pierzyńskiego na stanowisko Członka Zarządu BOŚ S.A. Zgodnie z uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 29 października 2009 r., Pan Jacek Pierzyński, z dniem wyrażenia zgody przez KNF, objął stanowisko Wiceprezesa – pierwszego zastępcy prezesa Zarządu.

W dniu 24 listopada 2010 r. Wiceprezes Zarządu Banku, Pan Stanisław Kolasiński złożył oświadczenie o rezygnacji z dotychczas pełnionej funkcji w związku z wejściem w życie Uchwały Rady Nadzorczej Banku z dnia 29 października 2009 r. powołującej Pana Jacka Pierzyńskiego na stanowisko Wiceprezesa – pierwszego zastępcy prezesa Zarządu BOŚ S.A.

Do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania skład Zarządu nie zmienił się.

Natomiast skład Zarządu Banku na 31 grudnia 2009 roku przedstawiał się następująco:

Mariusz Klimczak	- Prezes Zarządu
Adam Zbigniew Grzebieluch	- Wiceprezes Zarządu
Stanisław Kolasiński	- Wiceprezes Zarządu
Marek Kazimierz Serafiński	- Wiceprezes Zarządu
Krzysztof Wojciech Telega	- Wiceprezes Zarządu

W dniu 10 lipca 2009 roku Rada Nadzorcza Banku odwołała ze stanowiska Wiceprezesa – Pierwszego Zastępcę Prezesa Zarządu Pana Jerzego Witolda Pietrewicza i jednocześnie z tym dniem powołała na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Pana Stanisława Kolasińskiego.

(b) Skład Rady Nadzorczej Banku

W skład Rady Nadzorczej Banku na 31 grudnia 2010 roku wchodził:

Marcin Likierski	- Przewodniczący
Jacek Maciej Bajorek	- Wiceprzewodniczący
Marian Adam Pigan	- Sekretarz
Józef Kozioł	- Członek
Michał Juliusz Machlejd	- Członek
Marian Malicki	- Członek
Ryszard Ochwat	- Członek
Janusz Marek Topolski	- Członek
Michał Jacek Wysocki	- Członek

W dniu 25 sierpnia 2010 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie BOŚ S.A. powołało Pana Janusza Marka Topolskiego na Członka Rady Nadzorczej VIII kadencji.

Do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania skład Rady Nadzorczej nie uległ zmianie.

W skład Rady Nadzorczej Banku na 31 grudnia 2009 roku wchodził:

Marcin Likierski	- Przewodniczący
Jacek Maciej Bajorek	- Wiceprzewodniczący
Marian Adam Pigan	- Sekretarz
Józef Kozioł	- Członek
Michał Juliusz Machlejd	- Członek
Marian Malicki	- Członek
Ryszard Ochwat	- Członek
Michał Jacek Wysocki	- Członek

2. Identyfikacja skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Bank Ochrony Środowiska S.A. sporządził również skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2010 roku, które zostało zatwierdzone do publikacji w dniu 16 marca 2011 roku.

3. Informacje o przyjętych zasadach (polityce) rachunkowości przy sporządzaniu sprawozdania finansowego

3.1. Podstawa sporządzenia

Roczne sprawozdanie finansowe Banku Ochrony Środowiska S.A. (BOŚ S.A., Bank) obejmuje:

- rachunek zysków i strat za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku oraz dane porównawcze za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku,
- sprawozdanie z całkowitych dochodów za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku oraz dane porównawcze za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku,
- sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz dane porównawcze na dzień 31 grudnia 2009 roku,
- sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku oraz dane porównawcze za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku,
- sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku oraz zawiera dane porównawcze za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku,
- dodatkowe noty objaśniające.

Niniejsze roczne sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) w wersji zatwierdzonej przez Unię Europejską (UE) obowiązującymi na dzień sprawozdawczy tj. 31 grudnia 2010 roku przy zastosowaniu takich samych zasad rachunkowości dla każdego z okresów za wyjątkiem prezentacji wyceny pochodnych instrumentów finansowych. Począwszy od 1 stycznia 2010 roku zmiany wartości godziwej wszystkich instrumentów pochodnych wykazywane są w rachunku zysków i strat bieżącego okresu w pozycji „Wynik na działalności handlowej”. Zmiany prezentacji danych porównawczych zostały przedstawione w nocie 3.27 sprawozdania. Prezentowane sprawozdanie finansowe za 2010 rok spełnia wymogi Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Bank działalność, w zakresie stosowanych przez Bank zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie, a standardami MSSF zatwierdzonymi przez UE.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF).

Niniejsze roczne sprawozdanie finansowe zostało sporządzone według zasady kosztu historycznego z wyjątkiem wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży i papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu oraz wszystkich kontraktów pochodnych wycenianych do wartości godziwej. Stosowane zasady rachunkowości zostały szczegółowo opisane w pkt. 3.3-3.26 niniejszego sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie finansowe jest sporządzone w złotych polskich, a wszystkie wartości, o ile nie przedstawiono inaczej, podawane są w tysiącach złotych (tys. zł).

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Bank w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Bank w okresie co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź ograniczenia dotychczasowej działalności.

W niniejszym rocznym sprawozdaniu finansowym zastosowano takie same zasady rachunkowości, jakie zastosowano przy sporządzaniu rocznego pełnego sprawozdania finansowego za 2009 rok z wyjątkiem zastosowania następujących zmian do standardów oraz nowych interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2010 roku:

- MSSF 2 *Płatności w formie akcji: grupowe transakcje płatności w formie akcji rozliczane w środkach pieniężnych* – mający zastosowanie od 1 stycznia 2010 roku. Zmiana ma na celu

wyjaśnienie sposobu ujęcia księgowego grupowych transakcji płatności w formie akcji rozliczanych w środkach pieniężnych. Zastępuje ona KIMSF 8 oraz KIMSF 11. Zastosowanie tej zmiany nie miało wpływu na przedstawioną sytuację finansową ani na wyniki działalności Banku.

- MSSF 3 *Połączenia jednostek* (znowelizowany) oraz MSR 27 *Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe* (zmieniony) – mające zastosowanie od 1 lipca 2009 roku. Znowelizowany MSSF 3 wprowadza istotne zmiany do sposobu ujmowania połączeń jednostek mających miejsce po tej dacie. Zmiany te dotyczą wyceny udziałów nie kontrolujących, ujmowania kosztów związanych bezpośrednio z transakcją, początkowego ujmowania i późniejszej wyceny zapłaty warunkowej oraz rozliczenia połączeń wieloetapowych. Zmiany te wpływają na wartość rozpoznanej wartości firmy, wyniki prezentowane za okres, w którym nastąpiło nabycie jednostki oraz wyniki raportowane w kolejnych okresach.

Zmiana w polityce rachunkowości została wprowadzona prospektywnie i nie miała istotnego wpływu na przedstawioną sytuację finansową ani na wyniki działalności Banku, gdyż Spółka nie była stroną połączeń prawnych, które wymagałyby ujęcia w jednostkowym sprawozdaniu finansowym.

- MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena - spełniające kryteria pozycje zabezpieczone* – mający zastosowanie od 1 lipca 2009 roku. Zmiany dotyczą wyznaczenia jednostronnego ryzyka w pozycji zabezpieczanej oraz wyznaczania w określonych sytuacjach, inflacji jako zabezpieczanego ryzyka bądź części ryzyka. Zmiana nie miała wpływu na przedstawioną sytuację finansową ani na wyniki działalności Spółki.
- KIMSF 17 *Przekazanie aktywów niegotówkowych właścicielom* – mająca zastosowanie od 1 lipca 2009 roku. Interpretacja zawiera wskazówki w zakresie ujęcia księgowego transakcji, w ramach których następuje wydanie właścicielom aktywów niegotówkowych w formie dystrybucji kapitałów rezerwowych / niepodzielonego wyniku finansowego lub dywidendy. Interpretacja ta nie miała wpływu na przedstawioną sytuację finansową ani na wyniki działalności Spółki.
- Zmiany do MSSF (opublikowane w maju 2008) – w maju 2008 roku Rada wydała pierwszy zbiór poprawek do publikowanych przez siebie standardów. Zmiany, które Spółka zastosowała od 1 stycznia 2010 to:
 - MSSF 5 *Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana*: zmiana wyjaśnia, że jeżeli jednostka zależna spełnia kryteria klasyfikacji jako przeznaczona do sprzedaży, wszystkie jej aktywa i zobowiązania są klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży, nawet jeżeli po transakcji sprzedaży jednostka dominująca zachowa udziały niekontrolujące w tej jednostce zależnej. Zmiana dotyczy wyłącznie skonsolidowanego sprawozdania finansowego i nie ma wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Banku przedstawione w jednostkowym sprawozdaniu finansowym.
- Zmiany do MSSF (opublikowane w kwietniu 2009) – w kwietniu 2009 Rada wydała drugi zbiór zmian do publikowanych przez siebie standardów, przede wszystkim w celu usunięcia nieścisłości i niejasności sformułowań. Dla poszczególnych standardów obowiązują różne przepisy przejściowe. Zastosowanie następujących zmian spowodowało zmiany w zasadach (polityce) rachunkowości, nie miało jednak wpływu na przedstawioną sytuację finansową ani na wyniki działalności Spółki.
 - MSSF 8 *Segmenty operacyjne*: Wyjaśniono, iż aktywa i zobowiązania segmentu należy wykazywać tylko wówczas, gdy aktywa takie i zobowiązania są włączone do miar wykorzystywanych przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych. Ponieważ główny organ Spółki odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych dokonuje przeglądu aktywów i zobowiązań segmentu, Spółka kontynuuje ujawnianie wymaganych informacji w Nocie 3.3. i 45.
 - MSR 36 *Utrata wartości aktywów*: Wyjaśniono, iż największa dozwolona jednostka przyporządkowania wartości firmy nabytej w wyniku połączenia jednostek dla celów testów na utratę wartości to segment operacyjny w rozumieniu MSSF 8 przed zagregowaniem dla celów sprawozdawczości. Zmiana ta nie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.
 - MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena*: Wyjaśniono, że opcja wcześniejszej spłaty jest uważana za ściśle powiązaną z umową zasadniczą, jeżeli cena wykonania opcji daje pożyczkodawcy zwrot w kwocie w przybliżeniu równej wartości bieżącej utraconych odsetek za pozostały do końca okres umowy zasadniczej. Zmiana ta nie miała wpływu na przedstawioną sytuację finansową ani na wyniki działalności Spółki.

- Pozostałe zmiany do poniższych standardów wynikające z corocznego przeglądu nie miały wpływu na zasady (politykę) rachunkowości, przedstawioną sytuację finansową ani wyniki działalności Spółki:
 - MSSF 2 *Płatności w formie akcji*
 - MSSF 5 *Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana*
 - MSR 1 *Prezentacja sprawozdań finansowych*
 - MSR 7 *Sprawozdanie z przepływów pieniężnych*
 - MSR 17 *Leasing*
 - MSR 38 *Wartości niematerialne*
 - MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena*
 - KIMSF 9 *Ponowna ocena wbudowanych instrumentów pochodnych*
 - KIMSF 16 *Zabezpieczenie udziałów w aktywach netto jednostki działającej za granicą*

Spółka nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie.

3.2. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie:

- Zmiany do MSR 32 *Instrumenty finansowe: prezentacja: Klasyfikacja emisji praw poboru* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2010 roku lub później,
- MSR 24 *Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych* (znowelizowany w listopadzie 2009) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2011 roku lub później,
- MSSF 9 *Instrumenty finansowe* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE,
- Zmiany do KIMSF 14 *MSR 19 - Limit wyceny aktywów z tytułu określonych świadczeń, minimalne wymogi finansowania oraz ich wzajemne zależności: przedpłaty minimalnych wymogów finansowania* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2011 roku lub później,
- KIMSF 19 *Regulowanie zobowiązań finansowych przy pomocy instrumentów kapitałowych* – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 1 *Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy: ograniczone zwolnienie z obowiązku prezentowania danych porównawczych wymaganych przez MSSF 7 dla stosujących MSSF po raz pierwszy* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku lub później,
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF (opublikowane w maju 2010 roku) – część zmian ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku, a część dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2011 roku - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- Zmiany do MSSF 7 *Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji: transfer aktywów finansowych* - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub później - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- Zmiany do MSR 12 *Podatek dochodowy: Realizacja podatkowa aktywów* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2012 roku lub później - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,

- Zmiany do MSSF 1 *Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy: znacząca hiperinflacja i usunięcie stałych dat dla stosujących MSSF po raz pierwszy* - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub później - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE.

Zarząd Banku nie przewiduje, aby wprowadzenie powyższych standardów oraz interpretacji (oprócz MSSF 9) miało istotny wpływ na stosowane przez Bank zasady (politykę) rachunkowości. W zakresie MSSF 9 Bank jest w trakcie analizy wpływu tego standardu na sprawozdanie finansowe.

3.3. Sprawozdawczość według segmentów operacyjnych

Segment operacyjny jest częścią składową BOŚ S.A., angażującą się w działalność gospodarczą, w związku z którą może uzyskiwać przychody oraz ponosić koszty, oraz której wyniki są regularnie przeglądane przez Zarząd Banku. Ponadto wyniki te są wykorzystywane przy podejmowaniu decyzji o alokacji zasobów do segmentu oraz przy ocenie wyników działalności segmentu. Dla każdego z wydzielonych segmentów są dostępne oddzielne informacje finansowe.

Sprawozdawczość dotycząca segmentów jest oparta na tej samej podstawie, co zastosowana do celów sprawozdawczości wewnętrznej.

Zgodnie z MSSF 8 Bank wyodrębnił następujące segmenty operacyjne:

- pion korporacji i finansów publicznych,
- pion detaliczny (tożsamy z segmentem klientów detalicznych),
- działalność na rynku międzybankowym i działalność inwestycyjna,
- działalność maklerska,
- pozostałe (nieulokowane w segmentach).

Bank nie prowadzi działalności zdywersyfikowanej pod względem geograficznym. Szczegółowy opis zasad sprawozdawczości według segmentów przedstawiono w notce 45.

3.4. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

(a) Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Roczne sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych polskich, które są walutą funkcjonalną i walutą prezentacji.

(b) Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przeliczane są na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w rachunku zysków i strat. Różnice kursowe z tytułu instrumentów finansowych zaklasyfikowanych do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży uwzględnia się w kapitale z aktualizacji wyceny.

Aktywa i zobowiązania bilansowe wyrażone w walutach obcych przeliczane są na złote według kursu średniego ustalanego przez Prezesa NBP, obowiązującego na dzień sprawozdawczy.

3.5. Przychody i koszty z tytułu odsetek

W rachunku zysków i strat ujmowane są wszystkie przychody odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych wycenianych według kosztu zamortyzowanego przy wykorzystaniu metody efektywnej stopy procentowej, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą obliczania zamortyzowanej wartości początkowej aktywów lub zobowiązań finansowych oraz alokacji przychodów lub kosztów z tytułu odsetek do właściwego okresu. Efektywna stopa procentowa to stopa, dla której zdyskontowane przyszłe płatności lub wpływy pieniężne są równe bieżącej wartości bilansowej netto danego aktywa lub zobowiązania finansowego. Obliczając efektywną stopę procentową, Bank szacuje przepływy pieniężne uwzględniając wszystkie warunki umowne danego instrumentu finansowego (np. opcje wcześniejszej spłaty niepodlegające wydzieleniu), nie biorąc jednak pod uwagę możliwych przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów. Kalkulacja ta uwzględnia wszystkie opłaty zapłacone lub otrzymane między stronami umowy, które są integralną częścią efektywnej stopy procentowej, oraz koszty transakcji i wszystkie inne premie lub dyskonta.

W momencie dokonania odpisu z tytułu utraty wartości aktywa finansowego lub grupy podobnych aktywów finansowych, przychody z tytułu odsetek wykazywane są według stopy procentowej, według której zdyskontowane zostały przyszłe przepływy pieniężne dla celów wyceny utraty wartości naliczane od wartości netto inwestycji.

3.6. Przychody i koszty z tytułu opłat i prowizji

Przychody i koszty z tytułu opłat i prowizji ujmują się zasadniczo według zasady memoriału, z chwilą wykonania usługi. Opłaty za uruchomienie kredytu dotyczące kredytów, które prawdopodobnie zostaną udzielone są odraczane (wraz z odnośnymi kosztami bezpośrednimi) i ujmowane w chwili ujęcia należności jako korekta efektywnej stopy procentowej kredytu. Koszty prowizji i opłat związanych z kredytami wycenianymi wg ESP są rozliczane od daty ich poniesienia wg ESP. Opłaty z tytułu udostępnienia kredytów konsorcjalnych wykazuje się jako przychód po zakończeniu organizacji konsorcjum, jeżeli Bank nie zachował dla siebie żadnej części ryzyka kredytowego lub zachował część o tej samej efektywnej stopie procentowej, co inni uczestnicy. Prowizje i opłaty z tytułu negocjowania lub uczestnictwa w negocjowaniu transakcji na rzecz osoby trzeciej, takiej jak nabycie akcji/udziałów lub innych papierów wartościowych bądź nabycie lub zbycie przedsiębiorstwa, ujmują się z chwilą zrealizowania odnośnej transakcji. Opłaty z tytułu zarządzania portfelem i inne opłaty za usługi zarządzania, doradztwa i inne są wykazywane na podstawie odpowiednich umów o świadczenie usług, zazwyczaj proporcjonalnie do upływu czasu.

3.7. Akcje w jednostce zależnej

Akcje w jednostce zależnej wykazywane są według kosztu historycznego.

3.8. Aktywa i zobowiązania finansowe

BOŚ S.A. klasyfikuje swoje aktywa finansowe do następujących kategorii: aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat; pożyczki i należności; inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności; oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży. O klasyfikacji inwestycji decyduje Zarząd w momencie wykazania ich po raz pierwszy.

(a) Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Kategoria ta obejmuje aktywa finansowe przeznaczone do obrotu. Bank nie posiada aktywów finansowych przeznaczonych w momencie ich początkowego ujęcia do wyceny w wartości godziwej, z zyskami lub stratami ujmowanymi w rachunku zysków i strat. Zyski i straty z tytułu aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat odnoszone są na wynik działalności handlowej, natomiast przychody i koszty z tytułu odsetek, amortyzacji dyskonta i premii na wynik z tytułu odsetek. Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie lub stanowi instrument pochodny o ile nie został on przeznaczony jako instrument zabezpieczający.

(b) Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku, inne niż:

- (i) należności przeznaczone do sprzedaży w krótkim terminie (klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu),
- (ii) zaklasyfikowane przy początkowym ujęciu jako instrumenty dostępne do sprzedaży,
- (iii) instrumenty, w których Bank nie odzyska zasadniczo całości zainwestowanej kwoty w sposób inny niż z powodu ryzyka kredytowego.

Przychody i koszty z tytułu odsetek ujmuje się w rachunku zysków i strat w przychodach z tytułu odsetek przez okres obowiązywania umów metodą efektywnej stopy procentowej.

(c) Utrzymywane do terminu zapadalności

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie zapadalności, które Zarząd zamierza i jest w stanie utrzymać do terminu zapadalności. Gdyby Bank dokonał sprzedaży istotnej części aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności klasyfikacja całej kategorii zostałaby zmieniona na aktywa dostępne do sprzedaży. Przychody i koszty z tytułu odsetek, premii i dyskonta ujmowane są w rachunku zysków i strat i odnoszone na wynik z tytułu odsetek.

(d) Dostępne do sprzedaży

Inwestycje dostępne do sprzedaży to inwestycje, które Bank zamierza utrzymywać przez czas nieokreślony, a które nie zostały zakwalifikowane ani do aktywów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, ani do portfela aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności. Mogą one zostać sprzedane, aby poprawić płynność lub w reakcji na zmiany stóp procentowych, kursów wymiany walut lub cen instrumentów kapitałowych. Zyski i straty z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży są odnoszone do sprawozdania z całkowitych dochodów jako pozostałe całkowite dochody do czasu usunięcia danego składnika aktywów finansowych z bilansu lub utraty jego wartości – wówczas łączna kwota zysków i strat ujmowanych dotychczas w sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako pozostałe całkowite dochody wykazywana jest w rachunku zysków i strat w pozycji wynik na inwestycyjnych (lokacyjnych) papierach wartościowych lub w pozycji wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości. Natomiast dyskonto, premie i odsetki naliczane według efektywnej stopy procentowej ujmowane są w rachunku zysków i strat i wykazywane w pozycji wynik z tytułu odsetek. Dywidendy z tytułu instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży są wykazywane w rachunku zysków i strat w pozycji przychody z tytułu dywidend w momencie ustanowienia prawa jednostki do otrzymania płatności.

Transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, utrzymywanych do terminu zapadalności i dostępnych do sprzedaży ujmuje się na dzień przeprowadzenia transakcji – dzień, w którym Bank podejmie zobowiązanie do zakupu lub sprzedaży danego składnika aktywów. Ujmowanie transakcji na dzień jej przeprowadzenia jest ograniczone do standaryzowanej transakcji kupna lub sprzedaży składnika aktywów finansowych. Pożyczki i należności wykazywane są w momencie wypłaty gotówki na rzecz kredytobiorcy. Aktywa finansowe ujmuje się początkowo według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne, z wyjątkiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, które początkowo wykazywane są według wartości godziwej. Aktywa finansowe wyłącza się z bilansu, gdy prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione i Bank dokonał przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży i aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są na dzień bilansowy wykazywane według wartości godziwej. Pożyczki i należności oraz inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności wykazywane są według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), metodą efektywnej stopy procentowej.

W portfelu aktywów dostępnych do sprzedaży Bank posiada obligacje komunalne, wyemitowane przez banki oraz Skarb Państwa. Z uwagi na powyższe wartość godziwa tych papierów jest oparta na modelu wyceny wypracowanym przez Bank uwzględniającym zmiany stóp rynkowych z uwzględnieniem marży na ryzyko kredytowe. W rzadkich przypadkach, gdy zastosowanie takich modeli nie jest możliwe i nie ma możliwości ustalenia wartości godziwej w sposób rzetelny, instrumenty finansowe wykazywane są według kosztu nabycia.

Wszystkie powyżej wymienione obligacje są obligacjami zmiennokuponowymi, tj. oprocentowanie kuponów jest oparte o stopy rynkowe (głównie średnie ważone stopy rentowności 52-tygodniowych bonów skarbowych ustalone głównie z dwóch lub czterech przetargów przed rozpoczęciem każdego okresu odsetkowego lub WIBOR 1R, 3M i 6M oraz EURIBOR 3M powiększonych o marżę za ryzyko).

Wartość godziwa inwestycji notowanych wynika z ich bieżącej ceny rynkowej. Jeżeli rynek na dany składnik aktywów finansowych nie jest aktywny (a także w odniesieniu do nienotowanych papierów wartościowych), Bank ustala wartość godziwą, stosując techniki wyceny. Obejmują one wykorzystanie cen uzyskanych w ramach transakcji, które zostały dokonane w terminie bliskim dacie bilansowej na normalnych zasadach rynkowych jak również odwołanie się do innych, podobnych instrumentów, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych i inne metody wyceny powszechnie stosowane przez uczestników rynku (m.in. wycenę metodą porównawczą do spółek o zbliżonym profilu działalności notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. z uwzględnieniem dyskonta z tytułu braku płynności).

(e) Zobowiązania finansowe

Zobowiązania przy początkowym ujęciu wykazuje się w wartości godziwej, a w okresie późniejszym wykazuje się je według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Jednostka wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe wtedy, gdy zobowiązanie wygaśnię, to znaczy kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygaśnię. Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych oraz pozostałe zobowiązania przeznaczone do obrotu wyceniane są do wartości godziwej zgodnie z opracowanymi przez Bank modelami.

3.9. Wyłączenie składników aktywów finansowych z bilansu

Bank dokonuje wyłączenia składników aktywów finansowych z bilansu wtedy i tylko wtedy, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych z tych aktywów lub przenosi składnik aktywów finansowych, a przeniesienie spełnia warunki wyłączenia z bilansu. W szczególności Bank dokonuje spisania należności kredytowych z bilansu w ciężar utworzonych odpisów z tytułu utraty wartości, gdy te należności są nieściągalne, to znaczy:

- koszty dalszej windykacji należności przekraczać będą spodziewane wpływy z windykacji;
- nieskuteczność egzekucji należności Banku stwierdzona została odpowiednim dokumentem właściwego organu postępowania egzekucyjnego;
- nie jest możliwe ustalenie majątku dłużnika nadającego się do egzekucji i nie jest znane miejsce pobytu dłużnika;
- roszczenia uległy przedawnieniu.

3.10. Utrata wartości aktywów finansowych

(a) Aktywa wykazywane według zamortyzowanego kosztu

Bank przeprowadza przegląd swojego portfela kredytowego pod kątem pomiaru utraty wartości ekspozycji kredytowych w okresach miesięcznych. Utrata wartości ekspozycji kredytowych jest ponoszona, gdy istnieją obiektywne dowody utraty wartości na skutek wydarzeń, które nastąpiły po początkowym ujęciu danego składnika aktywów („indywidualne przesłanki utraty wartości”) oraz gdy wydarzenia te mają wpływ na oczekiwane przepływy pieniężne dotyczące tych aktywów, a przepływy te można wiarygodnie oszacować.

Pomiar utraty wartości ekspozycji kredytowych metodą indywidualną oparty jest na wyliczeniu bieżącej wartości oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej. W przypadku obniżenia wartości bieżącej możliwych do realizacji przepływów pieniężnych tworzony jest odpis z tytułu utraty wartości. Oczekiwane przyszłe przepływy z zabezpieczeń, szacuje się na podstawie wartości windykacyjnej, pomniejszonej o koszty przejęcia i sprzedaży.

Przy wycenie metodą portfelową stosuje się miary statystyczne skonstruowane na bazie danych historycznych, dotyczące prawdopodobieństwa wystąpienia utraty wartości oraz stopnia odzysku dla danego portfela z uwzględnieniem wartości zaangażowania kredytowego w danym portfelu.

Bank planuje przyszłe przepływy pieniężne na podstawie szacunków opartych na historycznych parametrach. Parametry decydujące o zaklasyfikowaniu ekspozycji kredytowej do konkretnej grupy homogenicznej odzwierciedlają zdolność dłużnika do spłaty całości zobowiązania zgodnie z warunkami umowy.

Przyjęta metodologia pomiaru utraty wartości i założenia, na podstawie których określa się szacunkowe kwoty przepływów pieniężnych i okresy, w których one następują, są poddawane regularnym przeglądom w celu zmniejszenia różnic pomiędzy szacunkową a rzeczywistą wielkością strat.

W grudniu 2010 roku, w stosunku do poprzedniego roku, Bank wprowadził zmianę prezentacyjną w zakresie kredytów z utratą wartości. W grupie ekspozycji kredytowych "bez utraty wartości" zaprzestano ujmowania ekspozycji kredytowych klientów indywidualnie istotnych, dla których nastąpiło pogorszenie ratingu do '13' (ostatni rating przed defaultem). Zmiana ta nastąpiła w wyniku przeprowadzonej analizy migracji ratingów klientów, która wskazała, że dla większej grupy klientów następuje poprawa sytuacji (skutkująca również wyższym ratingiem), niż pogorszenie sytuacji i niewypłacalność. Wskazuje to, że nie potwierdziły się obawy dot. sytuacji ekonomicznej Polski na rok 2010, a w szczególności nie nastąpił przewidywany wzrost niewypłacalności klientów korporacyjnych o ratingu 13. Niezależnie od zmiany podejścia do wyceny, Bank utrzymał wdrożone w 2010 roku szczególne zasady monitorowania ryzyka związanego z tą grupą klientów przez niezależnych ekspertów ds. ryzyka oraz cyklicznego informowania Zarządu Banku o zmianach poziomu ryzyka tych klientów oraz działaniach podejmowanych przez Bank.

Powyższa zmiana nie miała wpływu na wynik finansowy Banku.

Wycena odpisów aktualizujących i rezerw utworzonych w złotych oraz w walutach obcych (włączając różnice kursowe) jest odnoszona odpowiednio na koszty lub przychody Banku z tytułu odpisów i rezerw.

(b) Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej

Na każdy dzień bilansowy Bank ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. W przypadku instrumentów kapitałowych klasyfikowanych jako inwestycje dostępne do sprzedaży, przy ocenie, czy nastąpiła utrata wartości, brany jest pod uwagę znaczny lub długotrwały spadek wartości papieru wartościowego poniżej jego wartości początkowej. Jeżeli istnieją tego rodzaju przesłanki dotyczące aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączna strata – ustalona jako różnica pomiędzy kosztem nabycia a bieżącą wartością godziwą, pomniejszona o utratę wartości danego składnika aktywów uprzednio wykazaną w rachunku zysków i strat - zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i wykazana w rachunku zysków i strat. Odpisy z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych wykazane w rachunku zysków i strat nie są odwracane w rachunku zysków i strat. Jeżeli wartość godziwa instrumentu dłużnego klasyfikowanego jako dostępny do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten będzie można obiektywnie powiązać ze zdarzeniem, które nastąpiło po wykazaniu utraty wartości w rachunku zysków i strat, wówczas odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany w rachunku zysków i strat.

(c) Umowy renegotjowane

Renegocjacja warunków spłaty może być przeprowadzana na każdym etapie spłaty kredytu. W ramach zmian warunków spłaty podejmowane są działania mające na celu odzyskanie całości należności Banku, bądź w sytuacjach szczególnych, zminimalizowanie wysokości przewidywanej straty Banku. Przesłanką do podjęcia kroków zmierzających do restrukturyzacji zadłużenia jest ustalenie na podstawie analizy sytuacji finansowej Klienta, ze szczególnym uwzględnieniem programu naprawczego, czy istnieje realna szansa na odzyskanie przez Kredytobiorcę zdolności kredytowej, a co za tym idzie możliwość spłaty zadłużenia.

Kredyty, dla których warunki umowy były renegotjowane przestaje się uznawać za przeterminowane.

3.11. Kompensowanie instrumentów finansowych

Składniki aktywów finansowych i zobowiązań finansowych kompensuje się i wykazuje w bilansie w kwocie netto wyłącznie wtedy, gdy Bank posiada ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot oraz zamierza rozliczyć się w kwocie netto lub jednocześnie zrealizować dany składnik aktywów i uregulować zobowiązanie.

3.12. Umowy sprzedaży i odkupu

Papiery wartościowe sprzedawane przy jednoczesnym zawarciu powiązanej umowy odkupu (transakcje repo, sell-buy-back) są reklasyfikowane w sprawozdaniu finansowym jako aktywa zastawione, jeśli jednostka zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem danych papierów wartościowych. Zobowiązanie wobec kontrahenta ujmuje się w zobowiązaniach wobec innych banków lub zobowiązaniach wobec klientów, w zależności od jego charakteru. Zakupione papiery wartościowe z przyrzeczeniem odsprzedaży (transakcje reverse repo, buy-sell-back) ujmuje się jako kredyty i pożyczki udzielone innym bankom lub klientom, w zależności od ich charakteru. Różnicę pomiędzy ceną sprzedaży a odkupu traktuje się jako odsetki i ujmuje metodą efektywnej stopy procentowej przez okres obowiązywania umowy. Papiery wartościowe pożyczane kontrahentom nie są wyłączone z bilansu Banku.

Pożyczonych przez Bank papierów wartościowych nie ujmuje się w sprawozdaniu finansowym chyba, że zostały sprzedane osobom trzecim. W takim wypadku transakcje kupna i sprzedaży ujmuje się w sprawozdaniu finansowym, zaś odnośne zyski i straty uwzględnia się w wyniku na działalności handlowej. Obowiązek zwrotu pożyczonych papierów ujmuje się według wartości godziwej jako zobowiązania wobec klientów.

3.13. Gwarancje finansowe

Gwarancje finansowe to kontrakty, które wymagają od wystawcy dokonania wyspecyfikowanych wypłat pokrywających stratę poniesioną przez posiadacza z powodu nie dokonania przez określonego dłużnika płatności w terminie zgodnym z warunkami instrumentu dłużnego. Tego rodzaju gwarancji finansowych udziela się bankom, instytucjom finansowym i innym organizacjom w imieniu klientów w celu zabezpieczenia kredytów, linii kredytowych i innych bankowych narzędzi finansowania.

W momencie początkowego ujęcia, gwarancje finansowe wycenia się w sprawozdaniu finansowym w wartości godziwej na dzień udzielenia gwarancji.

Po początkowym ujęciu zobowiązania Banku wynikające z takich gwarancji wycenia się według wyższej z dwóch kwot: wartości początkowego ujęcia pomniejszonej o amortyzację naliczoną w celu ujęcia w rachunku zysków i strat przychodu z tytułu prowizji naliczanych liniowo przez okres trwania gwarancji oraz dokonanego na dzień bilansowy szacunku wydatków, które powstaną w przypadku realizacji gwarancji. Szacunki te określa się na podstawie historii poniesionych strat z gwarancji w przeszłości oraz oceny prawdopodobieństwa realizacji gwarancji. Wzrost odpisu na zobowiązania związane z gwarancjami obciąża rachunek zysków i strat w pozycji pozostałe koszty operacyjne.

3.14. Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany;
- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicję instrumentu pochodnego;
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego wartości godziwej nie są ujmowane w zysku lub stracie.

Wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w podobny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne, które nie są uznane za instrumenty zabezpieczające.

Zakres, w którym zgodnie z MSR 39 cechy ekonomiczne i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej (głównego kontraktu) obejmuje również sytuacje, gdy waluta umowy zasadniczej jest walutą zwyczajową dla kontraktów zakupu lub sprzedaży pozycji niefinansowych na rynku dla danej transakcji.

Oceny, czy dany wbudowany instrument pochodny podlega wydzieleniu Bank dokonuje na moment jego początkowego ujęcia.

3.15. Pochodne instrumenty finansowe

Pochodne instrumenty finansowe wykazywane są w wartości godziwej, począwszy od dnia zawarcia transakcji. Wartość godziwą ustala się w oparciu o notowania instrumentów na aktywnych rynkach, lub w oparciu o techniki wyceny, w tym modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych. Wszystkie instrumenty pochodne o dodatniej wartości godziwej prezentowane są w bilansie jako aktywa, a o wartości ujemnej jako zobowiązania.

Bank nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń, zatem wszystkie zmiany wartości godziwej oraz przychody i koszty z tytułu odsetek instrumentów pochodnych wykazywane są w rachunku zysków i strat bieżącego okresu w pozycji wynik na działalności handlowej.

3.16. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwale zalicza się do „przeznaczonych do sprzedaży” i wykazuje według niższej z dwóch kwot: wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży, jeżeli ich wartość bilansową realizuje się przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie bieżącego używania.

3.17. Wartości niematerialne

(a) Licencje i oprogramowanie komputerowe

Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe aktywuje się w wysokości kosztów poniesionych na zakup i przygotowanie do używania konkretnego oprogramowania komputerowego. Aktywowane koszty amortyzuje się przez szacowany okres użytkowania oprogramowania metodą liniową.

Wydatki związane z utrzymaniem programów komputerowych ujmowane są jako koszty z chwilą poniesienia lub koszty rozliczane w czasie.

(b) Wartości niematerialne w budowie

Bank aktywuje koszty poniesione na etapie prac rozwojowych przedsięwzięcia prowadzonego we własnym zakresie jedynie w przypadku, gdy Bank ma możliwość i zamiar ukończenia oraz użytkowania wytwarzanego składnika wartości niematerialnych, posiada stosowne środki techniczne i finansowe służące ukończeniu prac rozwojowych i użytkowaniu składnika oraz ma możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych, które można bezpośrednio przyporządkować czynnościom tworzenia, produkcji i przystosowania składnika aktywów do użytkowania w sposób zamierzony przez kierownictwo.

Aktywowane koszty amortyzuje się metodą liniową po zakończeniu prac rozwojowych. Szacowany okres użytkowania określony jest indywidualnie.

(c) Testowanie utraty wartości

Wartości niematerialne są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania jeżeli nie jest amortyzowana. Wartość bilansowa jest niezwłocznie obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa przewyższa szacunkową wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej wartości niematerialnych pomniejszonej o koszty ich sprzedaży i wartości użytkowej.

3.18. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazuje się według kosztu historycznego pomniejszonego o umorzenie. Koszt historyczny uwzględnia wydatki bezpośrednio związane z nabyciem danych aktywów.

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego środka trwałego lub ujmuje jako odrębny środek trwały (tam, gdzie jest to właściwe) tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Banku, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć. Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do rachunku zysków i strat w okresie obrotowym, w którym je poniesiono.

Grunty nie podlegają amortyzacji. Amortyzację środków trwałych nalicza się metodą liniową przez okresy ich użytkowania, które dla poszczególnych grup środków trwałych wynoszą:

- 40 lat dla budynków,
- 10 lat dla ulepszeń w obcym środku trwałym, lub krócej, jeżeli tak wynika z umowy,
- 3-10 lat dla urządzeń i środków transportu.

Weryfikacji wartości końcowej i okresów użytkowania środków trwałych dokonuje się również na każdy dzień bilansowy.

Amortyzowane środki trwałe są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Wartość bilansowa środka trwałego jest niezwłocznie obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa przewyższa szacunkową wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego pomniejszonej o koszty jego sprzedaży i wartości użytkowej.

Zyski i straty z tytułu zbycia środków trwałych ustala się drogą porównania wpływów ze sprzedaży z ich wartością bilansową i ujmuje w rachunku zysków i strat.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

3.19. Leasing

W momencie zawarcia umowy ustala się czy umowa zawiera leasing. Dokonuje się tego w oparciu o istotę umowy i wymaga to oceny, czy:

- wywiązanie się z umowy zależy od korzystania z określonego aktywa lub aktywów, oraz
- umowa przekazuje prawo do użytkowania składnika aktywów.

Leasing operacyjny polega na czasowym przekazaniu w użytkowanie dobra inwestycyjnego. Umowa jest klasyfikowana jako leasing operacyjny jeśli nie następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu.

Dotychczas zawarte umowy leasingu to umowy leasingu operacyjnego. Całość opłat leasingowych dokonanych w ramach leasingu operacyjnego jest rozliczana w ciężar kosztów metodą liniową w okresie trwania umowy leasingowej. W przypadku rozwiązania umowy leasingu przed upływem okresu jej obowiązywania ewentualna płatność wymagana na rzecz leasingodawcy tytułem kary umownej, powiększa koszty w okresie, w którym nastąpiło rozwiązanie umowy.

3.20. Odroczony podatek dochodowy

Na potrzeby sprawozdania finansowego podatek odroczony obliczany jest metodą zobowiązań bilansowych. Bank tworzy rezerwę i aktywa na przejściowe różnice z tytułu odroczonego podatku dochodowego wywołane odmiennością momentu uznawania przychodów za osiągnięte oraz kosztów za poniesione zgodnie ze stosowanymi zasadami rachunkowości i przepisami o podatku dochodowym od osób prawnych.

Główne różnice przejściowe powstają z tytułu aktualizacji wyceny pewnych aktywów i zobowiązań finansowych, w tym kontraktów pochodnych, rezerw na świadczenia emerytalne i inne świadczenia po okresie zatrudnienia, a także strat podatkowych do odliczenia.

Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane są w pełnej wysokości.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych w innych całkowitych dochodach jest ujmowany również w innych całkowitych dochodach

Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek (i przepisów) podatkowych, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji odnośnych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Bank kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowego ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

3.21. Aktywa przejęte za długi

Aktywa przejęte za długi wycenia się na moment ich początkowego ujęcia w kwocie odpowiadającej ich wartości godziwej. W przypadku, gdy wartość godziwa przejętych aktywów jest wyższa od kwoty długu, różnica stanowi zobowiązanie wobec kredytobiorcy i jest zwracana na rachunek właściciela (użytkownika wieczystego) przejętego majątku po pomniejszeniu o koszty poniesione w związku z przejęciem, przechowaniem i wyceną.

3.22. Przedpłaty, rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów

Przedpłaty dotyczą kosztów poniesionych w bieżącym roku obrotowym, a dotyczących okresów przyszłych. Są one ujmowane w bilansie w pozycji inne aktywa.

Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów stanowią koszty dotyczące bieżącego okresu, które będą poniesione przez Bank w okresach przyszłych. Bierne międzyokresowe rozliczenia kosztów oraz przychody przyszłych okresów są prezentowane w bilansie w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

3.23. Rezerwy na świadczenia pracownicze

Bank tworzy rezerwy na zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych ustalone w oparciu o oszacowania tego rodzaju zobowiązań na podstawie modelu aktuarialnego. Stosowany przez jednostkę model aktuarialny w celu ustalenia wartości bieżącej swoich zobowiązań z tytułu określonych świadczeń oraz związanych z nimi kosztów bieżącego zatrudnienia - oraz tam gdzie ma to zastosowanie - kosztów przeszłego zatrudnienia wykorzystuje metodę prognozowanych uprawnień jednostkowych. Zgodnie z metodą prognozowanych uprawnień jednostkowych (czasami znaną pod nazwą metody świadczeń narosłych w stosunku do stażu pracy lub metody „świadczenie/staż pracy”), każdy okres wykonywania pracy jest postrzegany jako powodujący powstanie dodatkowej jednostki uprawnienia do świadczeń i każda jednostka uprawnienia do świadczeń wyliczana jest oddzielnie przed wejściem w skład ostatecznego zobowiązania. Zyski i straty aktuarialne ujmowane są od razu w rachunku zysków i strat.

3.24. Rezerwy

Rezerwy ujmuje się wówczas, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- na dzień bilansowy Bank posiada obecny, prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek wydatkowania środków, wynikający ze zdarzeń przeszłych; przy czym do określenia istnienia tego obowiązku wykorzystywane są opinie prawne,
- gdy prawdopodobieństwo zaistnienia wydatku z tytułu zaspokojenia roszczeń jest wyższe niż prawdopodobieństwo braku takiego wydatku, oraz
- gdy wielkość tego wydatku można wiarygodnie oszacować.

Rezerwy wyceniane są w bieżącej wartości nakładów, które jak się oczekuje, będą niezbędne do wypełnienia obowiązku, z uwzględnieniem wartości pieniądza w czasie (jeśli jest to istotne), oraz ryzyka związanego z danym obowiązkiem.

W przypadku dyskontowania kwoty przewidywanego wydatku, wzrost rezerwy spowodowany upływem czasu wykazuje się jako koszt z tytułu odsetek.

3.25. Kapitał własny

Kapitały własne stanowią kapitały i fundusze tworzone zgodnie z obowiązującym prawem, właściwymi ustawami oraz ze statutem lub umową Spółki.

Kapitał podstawowy

Na kapitał podstawowy składa się zarejestrowany kapitał zakładowy i kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej.

Kapitał zakładowy wykazywany jest według wartości nominalnej, zgodnie ze statutem oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego.

Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej tworzony jest z nadwyżki osiągniętej przy emisji akcji powyżej wartości nominalnej pozostałej po pokryciu kosztów emisji.

(a) Kapitał z aktualizacji wyceny

Kapitał z aktualizacji wyceny obejmuje zmianę wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży wynikającą z ich wyceny oraz podatek odroczony od pozycji ujętych w kapitale z aktualizacji wyceny.

(b) Zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane obejmują niepodzielony wynik finansowy oraz pozostałe kapitały tj. pozostały kapitał zapasowy, pozostałe kapitały rezerwowe oraz fundusz ogólnego ryzyka.

Pozostałe kapitały tworzone są z odpisów z zysku i są przeznaczone na cele określone w statucie lub przepisach prawa.

3.26. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych, środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują pozycje wymagalne w ciągu trzech miesięcy od dnia nabycia, w tym: kasę, środki w bankach centralnych o możliwościach dysponowania, bony skarbowe oraz inne kwalifikujące się bony, kredyty i pożyczki udzielone innym bankom, należności od innych banków oraz krótkoterminowe papiery wartościowe Skarbu Państwa.

3.27. Dane porównawcze

Na dzień 31 grudnia 2010 roku Bank dokonał następujących zmian prezentacyjnych w stosunku do uprzednio publikowanych sprawozdań finansowych na 31 grudnia 2009 roku.

Zmiana prezentacji miała na celu ujednolicenie sposobu prezentacji wyceny pochodnych instrumentów finansowych.

Zmiany dotyczyły danych finansowych Banku i są następstwem przyjęcia innego podejścia do prezentacji wyniku z tytułu wyceny do wartości godziwej transakcji FX spot i FX forward, które wcześniej prezentowane były w Wyniku z pozycji wymiany, a obecnie w Wyniku na działalności handlowej.

W opinii Banku obecna prezentacja lepiej odzwierciedla istotę i ekonomiczną treść opisanych pozycji.

Pozycja w rachunku zysków i strat	Tytuł	12 miesięcy zakończonych		
		31-12-2009 dane opublikowane	wpływ korekty prezentacyjnej	31-12-2009 dane zaprezentowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym
Wynik na działalności handlowej	zmiana prezentacji wyniku z tytułu wyceny do wartości godziwej transakcji FX spot i FX forward	30 417	-1 574	28 843
Wynik z pozycji wymiany	zmiana prezentacji wyniku z tytułu wyceny do wartości godziwej transakcji FX spot i FX forward	26 960	1 574	28 534

4. Korekty błędów dotyczących poprzednich okresów

W okresie dwunastu miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2010 roku nie wystąpiła konieczność dokonania korekty błędów poprzednich okresów.

5. Ważniejsze oszacowania i oceny

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez UE wymaga zastosowania pewnych istotnych z punktu widzenia rachunkowego oszacowań. Wymaga również od Zarządu stosowania własnego osądu przy stosowaniu przyjętych zasad rachunkowości. Zagadnienia, w odniesieniu do których wymagana jest większa doza osądu, zagadnienia bardziej złożone, założenia i szacunki znaczące z punktu widzenia sprawozdania finansowego zostały przedstawione poniżej:

(a) Utrata wartości kredytów i pożyczek

W obszarze ryzyka kredytowego w 2010 roku (w stosunku do stanu z końca 2009 roku) nastąpił spadek poziomu wyliczonych odpisów aktualizacyjnych i rezerw na zobowiązania pozabilansowe o 73,4 mln zł, tj. o 20,7%. Na zmianę tę decydujący wpływ miała przeprowadzona w 2010 roku sekurytyzacja oraz spisanie kredytów nieściągalnych ze skutkiem w II półroczu 2010 roku, w wyniku których nastąpiło zmniejszenie stanu odpisów aktualizacyjnych i rezerw na zobowiązania pozabilansowe o 88,9 mln zł, z tego 64,1 mln zł dotyczyło segmentu klientów korporacyjnych i finansów publicznych, powyższe transakcje spełniały definicję wyłączenia z bilansu zgodnie z MSR 39, gdyż Bank utracił całkowitą kontrolę nad tymi wierzytelnościami oraz prawo do otrzymania przepływów pieniężnych z tych składników.

W odniesieniu do należności banków, nastąpiło zmniejszenie poziomu odpisów aktualizujących i rezerw o 31,9 mln zł wynikające z zawartych w tym roku porozumień i umów restrukturyzacyjnych oraz zamiany należności kredytowej jednego z banków na papiery wartościowe. W segmencie klientów detalicznych wzrósł poziom odpisów aktualizacyjnych i rezerw na zobowiązania pozabilansowe o 20,4 mln zł.

Poziom odpisów aktualizacyjnych na kapitał należności brutto wyliczony na koniec grudnia 2010 roku wyniósł 278,6 mln zł w stosunku do 353,2 mln zł na koniec 2009 roku.

Udział odpisów aktualizacyjnych do zadłużenia (z wyłączeniem papierów wartościowych) wg stanu na 31 grudnia 2010 roku kształtował się łącznie dla całego Banku na poziomie 2,5%, w tym: w segmencie detalicznym 2,4%, w segmencie korporacji i finansów publicznych 2,4% (wyłącznie dla korporacji 5,2%) oraz banków 64%. Wskaźnik ten na koniec 2009 roku wynosił 3,6%, był zatem wyższy o 1,1 pkt. proc. od poziomu z grudnia 2010 roku, w tym w segmencie detalicznym wynosił 2,5%, 42% dla banków i 3,6% dla segmentu korporacyjnego i finansów publicznych (w tym wyłącznie dla korporacji 7,5%).

Przeprowadzono analizę wrażliwości odpisów na zmiany parametrów portfelowych PD (ang. Probability of Default) i LGD (ang. Loss Given Default) w metodzie portfelowej i grupowej. W przypadku wzrostu PD o 0.1 pkt. proc. i jednoczesnym spadku stóp odzysku o 10 pkt. proc., stan odpisów wzrósłby o ok. 23,8 mln zł i w takiej wysokości wpłynąłby na wynik Banku.

(b) Utrata wartości instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży

Bank rozpoznaje utratę wartości instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży, gdy wystąpiło znaczne lub długotrwałe obniżenie ich wartości godziwej poniżej wartości początkowej. Ustalenie, czy obniżenie jest znaczne lub długotrwałe, wymaga zastosowania własnej oceny. Przeprowadzając taką ocenę, Bank, obok innych czynników, ocenia normalną zmienność cen akcji. Wykazanie utraty wartości może również być wskazane, gdy istnieją dowody na pogorszenie się sytuacji finansowej emitenta, branży lub sektora gospodarki, technologii lub przepływów z działalności operacyjnej i finansowej.

Zmiana oszacowania wartości godziwej instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży o 5% spowodowałaby zmianę wartości portfela o 3 965 tys. zł.

(c) Dłużne papiery utrzymywane do terminu zapadalności

Bank stosuje zalecenia MSR 39 dotyczące klasyfikowania aktywów finansowych innych niż instrumenty pochodne o stałych lub możliwych do ustalenia płatnościach i określonym terminie zapadalności jako aktywa utrzymywane do terminu zapadalności. Klasyfikacja ta w znacznym stopniu oparta jest na własnej ocenie. Dokonując tej oceny, Bank ocenia swój zamiar i możliwości utrzymywania tych papierów do terminu zapadalności. Jeżeli Bank nie utrzyma papierów do terminu zapadalności, będzie musiała zmienić klasyfikację całej kategorii na aktywa dostępne do sprzedaży (z

wyjątkiem pewnych okoliczności, jak np. sprzedaż o niewielkiej wartości krótko przed datą zapadalności). Dłużne papiery wyceniane są wtedy według wartości godziwej, a nie zamortyzowanego kosztu. W przypadku sprzedaży wartość portfela papierów utrzymywanych do terminu zapadalności byłaby wyższa w porównaniu z wartością księgową o 555 tys. zł.

(d) Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość instrumentów finansowych nie notowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując modele wyceny przyjęte na rynku. Uwzględniają one m.in. zdyskontowaną (za pomocą krzywej zerokuponowej z marżą) do wartości obecnej ocenę przyszłych przepływów pieniężnych, porównywalne ceny transakcyjne, (jeśli istnieją), jak również odniesienie do podobnych instrumentów kwotowanych na aktywnych rynkach. W rzadkich przypadkach, gdy zastosowanie takich modeli nie jest możliwe i nie ma możliwości ustalenia wartości godziwej w sposób rzetelny, instrumenty finansowe wykazywane są według kosztu nabycia.

(e) Rezerwa na zobowiązania i roszczenia

Główną pozycją rezerw ustalanych w oparciu o analizy prawne przygotowywane na potrzeby Zarządzających Bankiem jest utworzona w 2007 roku rezerwa w wysokości 2 895 tys. zł na zapłatę kary nałożonej na Bank i inne banki decyzją Prezesa UOKiK dotyczącą pobierania prowizji od płatności kartami. W styczniu 2007 roku Bank i inne banki wniosły odwołanie do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Sprawa kary nie jest ostatecznie rozstrzygnięta.

(f) Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

6. Zarządzanie ryzykiem finansowym

6.1. Ryzyko kredytowe

(a) Definicja ryzyka kredytowego

Ryzyko kredytowe jest to ryzyko związane z zagrożeniem nie wywiązania się kredytobiorcy z postanowień umowy kredytowej, w szczególności chodzi o niedotrzymanie terminu spłaty kapitału, odsetek oraz pozostałych kosztów kredytowania. Poziom ryzyka kredytowego jest zależny od rodzaju, wielkości i celu wykorzystania kredytu oraz możliwości jego obsługi przez kredytobiorcę.

(b) Metody zarządzania ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmowało w szczególności:

- 1) postępowanie przy ocenie ryzyka pojedynczej transakcji, ustanawianiu zabezpieczeń oraz podejmowaniu decyzji kredytowych,
- 2) monitorowanie poziomu ryzyka, limitowanie oraz przeprowadzanie testów warunków skrajnych,
- 3) modele ratingowe i scoringowe wykorzystywane w ocenie ryzyka klientów indywidualnych i instytucjonalnych,
- 4) portfelowy pomiar ryzyka kredytowego,
- 5) system raportowania dla kadry kierowniczej Banku,
- 6) systemy informatyczne, wspierające realizację wyżej wymienionych zadań.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym Bank realizował w ujęciu jednostkowym (transakcja kredytowa) oraz portfelowym.

Zarządzanie ryzykiem pojedynczych transakcji realizowane było z uwzględnieniem następujących zasad:

- 1) każda transakcja kredytowa podlegała ocenie ryzyka kredytowego, której wyrazem były ratingi klienta i transakcji lub ocena scoringowa,
- 2) podstawą pozytywnej decyzji kredytowej było posiadanie przez klienta zdolności kredytowej,
- 3) pomiar ryzyka kredytowego potencjalnych oraz zawartych transakcji kredytowych dokonywany był na etapie udzielania kredytu oraz monitorowania,
- 4) organizacja procesu kredytowego zapewniała niezależność oceny ryzyka kredytowego,
- 5) decyzje kredytowe podejmowane były wyłącznie przez osoby do tego uprawnione,
- 6) oferowane klientowi warunki transakcji kredytowej zależały od poziomu ryzyka kredytowanego związanego z klientem i/lub transakcją.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w ujęciu portfelowym Bank realizował wykorzystując metody pomiaru i wyceny ryzyka kredytowego, w tym w szczególności:

- 1) prawdopodobieństwo niewypłacalności,
- 2) oczekiwaną stratę kredytową,
- 3) macierze migracji pomiędzy okresami opóźnienia lub klasami ryzyka,
- 4) analizę generacji kredytów (kredytów udzielanych w danym okresie czasu),
- 5) udział i strukturę kredytów zagrożonych,
- 6) udział i strukturę ekspozycji spełniających przesłankę indywidualnej utraty wartości.

(c) Procesy ustalone w celu zarządzania ryzykiem

Ocena ryzyka kredytowego dokonywana była w Banku z wykorzystaniem metod ratingowych i scoringowych, tworzonych, rozwijanych i nadzorowanych przez Pion Ryzyka i Planowania. Funkcjonowanie metod oceny ryzyka wspierały specjalistyczne aplikacje informatyczne. Zastosowanie indywidualnej oceny ryzyka kredytowego wymagało akceptacji dyrektora Departamentu Oceny Ryzyka Kredytowego (DOK).

W przypadku ekspozycji kredytowych istotnych ze względu na poziom ryzyka lub wartość transakcji ocena ryzyka kredytowego dokonana przez analityka biznesowego weryfikowana była przez eksperta ds. ryzyka.

Bank, w procesie oceny i monitorowania ryzyka, wykorzystywał informacje pochodzące z zewnętrznych baz danych, w szczególności z Biura Informacji Kredytowej SA.

W Banku funkcjonowały zasady nadawania i przeglądu uprawnień do podejmowania decyzji kredytowych. Przy ustalaniu wysokości kompetencji w szczególności organom jednoosobowo podejmującym decyzje kredytowe, uwzględniane były: doświadczenie i umiejętności analityczne, portfel kredytowy oraz kompetencje analityków biznesowych zatrudnionych w jednostce.

Decyzje kredytowe podejmowane były zgodnie z przyznanym zakresem kompetencji.

(d) Narzędzia/techniki służące do pomiaru ryzyka

Techniki służące do pomiaru ryzyka kredytowego

Bank różnicował techniki pomiaru ryzyka kredytowego (dotyczy pojedynczych transakcji) w zależności od rodzaju klienta.

Osoba fizyczna (klient indywidualny)

Ocena osoby fizycznej polegała na określeniu zdolności do spłaty zobowiązania, nadaniu scoringu oraz analizie raportu z Biura Informacji Kredytowej S.A.

Ocena zdolności do spłaty kredytu polegała na ustaleniu, czy kwota dochodów netto klienta pomniejszona o zobowiązania z tytułu posiadanego zadłużenia i wydatki na utrzymanie, przy jednoczesnym zachowaniu wymaganej przez Bank relacji zobowiązań kredytowych do dochodów netto, jest wystarczająca do spłaty zobowiązania z tytułu wnioskowanego zadłużenia.

Ocena scoringowa dokonywana była z wykorzystaniem dedykowanego systemu informatycznego.

Wspólnota mieszkaniowa

Ocena wspólnoty mieszkaniowej obejmowała:

- 1) ocenę czynników wpływających na sytuację ekonomiczno-finansową, w tym ocenę wskaźnikową,
- 2) ocenę sprawności zarządzania,
- 3) ocenę zabezpieczeń

W wyniku oceny wymienionych wyżej obszarów wspólnota mieszkaniowa nie wykazująca zaległości w spłacie i obsłudze zadłużenia, była klasyfikowana do jednej z 6 klas ryzyka.

Mikroprzedsiębiorstwo

Ocena mikroprzedsiębiorstwa polegała na:

- 1) określeniu zdolności kredytowej do spłaty zadłużenia oraz
- 2) nadaniu oceny scoringowej.

Podstawą określenia zdolności kredytowej do spłaty zadłużenia było wyliczenie bazowej nadwyżki finansowej. Mikroprzedsiębiorstwo posiadało zdolność kredytową jeżeli bazowa nadwyżka finansowa była przynajmniej równa kwocie obsługi zadłużenia kredytowego funkcjonującego i wnioskowanego.

Ocenie scoringowej podlegały wybrane cechy mikroprzedsiębiorstwa i jego właścicieli.

W wyniku oceny scoringowej, mikroprzedsiębiorstwo, które nie wykazywało zaległości w spłacie i obsłudze zadłużenia było klasyfikowane do jednej z 6 grup scoringowych.

Segmenty: korporacje, małe i średnie przedsiębiorstwa (MSP), jednostki samorządu terytorialnego (JST)

Ocena korporacji, małego i średniego przedsiębiorstwa oraz jednostki samorządu terytorialnego obejmowała oddzielnie ocenę ryzyka klienta i ryzyka transakcji.

Dla korporacji i MSP rating klienta był sporządzany na podstawie ratingu ilościowego i jakościowego. Rating ilościowy wyliczany był na podstawie przedstawionych przez klienta sprawozdań finansowych w oparciu o wybrane wskaźniki finansowe.

Rating jakościowy wyznaczany był na podstawie oceny wybranych kryteriów między innymi z obszarów: historia działalności, jakość zarządzania, pozycja rynkowa, relacje w grupie kapitałowej, jakość współpracy z podmiotami zewnętrznymi w tym bankami.

W wyniku dokonanej oceny podmiot będący korporacją lub MSP, który nie wykazywał zaległości w spłacie i obsłudze zadłużenia, klasyfikowany był do jednej z 10 grup ratingowych.

Zasady nadawania ratingu transakcji były różne dla kredytu obrotowego i inwestycyjnego. Dla kredytu obrotowego, ocena transakcji uwzględniała w szczególności: jakość zabezpieczenia i długość

okresu zaangażowania. Dla kredytu inwestycyjnego, obszar oceny uwzględniał dodatkowo ocenę finansowanego przedsięwzięcia.

Rating klienta dla jednostki samorządu terytorialnego (JST) wyliczany był z uwzględnieniem: PONT-ratingu (rating zewnętrzny z bazy firmy PONT Info), wskaźników długu i obsługi zadłużenia oraz terminowości regulowania zobowiązań wobec Banku. Jednostka samorządu terytorialnego, która nie wykazywała opóźnień w spłacie i obsłudze zadłużenia, była klasyfikowana do jednej z 7 grup ratingowych.

W ratingu transakcji uwzględniana była ocena realności prognozowanych wielkości budżetu i kalkulowanych na tej podstawie wskaźników, ocena ryzyka wynikająca z długości trwania transakcji oraz ocena ryzyka zabezpieczeń.

Narzędzia do pomiaru ryzyka kredytowego

Dla celów pomiaru ryzyka kredytowego:

- 1) klientów instytucjonalnych stosowany był system informatyczny o nazwie SZRK (System Zarządzania Ryzykiem Kredytowym),
- 2) klientów indywidualnych system informatyczny SZRK oraz CCPM (System Wsparcia Sprzedaży Kredytów Detalicznych).

(e) Opis poszczególnych ryzyk koncentracji, sposobów ich pomiaru, monitorowania

W ramach nadzoru nad koncentracją wierzytelności kredytowych Bank identyfikował, dokonywał pomiaru i monitorował ryzyka koncentracji zaangażowania na poziomie:

- 1) pojedynczego klienta/transakcji oraz
- 2) portfela kredytowego.

Na poziomie klienta/transakcji Bank przestrzegał nadzorczych limitów zaangażowania wynikających z ustawy Prawo bankowe tj.:

- 1) limitów na grupę kredytobiorców powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie (odpowiednio 25% dla klientów nie powiązanych z Bankiem oraz 20% dla klientów powiązanych z Bankiem),
- 2) limitu dużych zaangażowań, który wynosi 800% funduszy własnych Banku (suma wszystkich kredytów o wartości wyższej niż 10% funduszy własnych Banku) oraz
- 3) limitu zaangażowania Banku wobec pracowników Banku, osób zarządzających Bankiem oraz podmiotów z Bankiem powiązanych (tzw. osób wewnętrznych);

oraz uzależniał proces oceny ryzyka i monitorowania oraz podejmowania decyzji kredytowych od kwoty zaangażowania kredytowego.

Na poziomie portfela kredytowego Bank dokonywał pomiaru i monitorował limity wprowadzone i zatwierdzone przez Zarząd Banku.

Bank posiadał w szczególności limity:

- 1) branżowe – określające maksymalne zaangażowanie kredytowe Banku w najbardziej ryzykowne branże
- 2) geograficzne – zaangażowania wobec krajów
- 3) dot. parametrów produktów (np. maksymalne LTV)
- 4) dot. portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie (wynikające z rekomendacji S)
- 5) udziału kredytów walutowych w portfelu kredytowym Banku

Ryzyko koncentracji było monitorowane w oparciu o cykliczne analizy portfela oddziałów i Centrów Korporacyjnych.

Bank posiadał plany działań awaryjnych na wypadek przekroczenia limitów. W szczególności fakt przekroczenia limitu komunikowany był do Zarządu Banku wraz z planem działań prowadzących do przywrócenia akceptowanego poziomu ryzyka. W Banku obowiązywała zasada, że przekroczenie limitu jest komunikowane do Zarządu w okresach miesięcznych.

6.1.1. Opis metodologii rozpoznawania utraty wartości ekspozycji kredytowych

Bank dokonuje przeglądu ekspozycji kredytowych polegające na identyfikacji ekspozycji kredytowych zagrożonych utratą wartości, przeprowadzeniu pomiaru utraty wartości oraz ustaleniu wysokości odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości tych ekspozycji w okresach miesięcznych.

W tym celu Bank przeprowadza podział ekspozycji kredytowych, uwzględniający wielkość ich zaangażowania oraz charakterystykę ryzyka, na ekspozycje wyceniane metodą indywidualną i metodą portfelową oraz przeprowadza ocenę tych ekspozycji pod względem wystąpienia przesłanek wskazujących na utratę ich wartości.

Za ekspozycje kredytowe, które utraciły wartość Bank uznaje te ekspozycje, dla których wystąpiły przesłanki utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu ekspozycji w księgach Banku i zdarzenie powodujące stratę ma wpływ na oczekiwane przepływy pieniężne wynikające z tej ekspozycji, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe.

Za przesłanki utraty wartości Bank uznaje w szczególności:

- opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekraczające 90 dni, z wyłączeniem ekspozycji kredytowych banków, dla których przyjmuje się opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekraczające 14 dni,
- pogorszenie się w okresie kredytowania sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika, wyrażające się zaklasyfikowaniem do klasy ratingowej z zakresu 14-16, wskazującej na zagrożenie dla spłaty zadłużenia,
- zawarcie umowy restrukturyzacyjnej lub zastosowanie ulgi w spłacie wierzytelności,
- wystąpienie innych zdarzeń, wskazujących na istotne zagrożenie terminowej spłaty zadłużenia.

Pomiar utraty wartości ekspozycji kredytowych metodą indywidualną oparty jest na wyliczeniu bieżącej wartości oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej. W przypadku obniżenia wartości bieżącej możliwych do realizacji przepływów pieniężnych, tworzony jest odpis z tytułu utraty wartości odpowiadający przewidywanej stracie kredytowej z tytułu nie wywiązania się dłużnika ze zobowiązań wobec Banku pomniejszonej o korektę odsetek impairmentowych (IKON - korekta pomniejszająca przychody odsetkowe Banku). Oczekiwane przyszłe przepływy z zabezpieczeń, szacuje się na podstawie wartości windykacyjnej, pomniejszonej o koszty przejęcia i sprzedaży.

Metodę indywidualną pomiaru utraty wartości stosuje się w odniesieniu do:

- 1) ekspozycji kredytowych indywidualnie istotnych:
 - spełniających przesłanki indywidualnej utraty wartości, lub
 - dotyczących klienta, wobec którego Bank posiada inne ekspozycje kredytowe, dla których rozpoznano przesłankę indywidualnej utraty wartości (propagacja utraty wartości), lub
 - dotyczących klienta instytucjonalnego, dla którego nastąpiło pogorszenie w okresie kredytowania sytuacji ekonomiczno-finansowej, wyrażające się zaklasyfikowaniem do ratingu 13,
- 2) ekspozycji kredytowych restrukturyzowanych, które na dzień wyceny nie są indywidualnie istotne, jednak w poprzednim okresie wyceniane były metodą indywidualną.

Pomiar portfelowej utraty wartości dokonywany jest w oparciu o parametry pomiaru utraty wartości szacowane metodami statystycznymi na podstawie danych historycznych, dla wyodrębnionych portfeli, grupowanych dla celów łącznego pomiaru utraty wartości według podobnych charakterystyk ryzyka kredytowego. Historyczne trendy strat są oczyszczane ze zdarzeń jednorazowych.

Bank w wycenie portfelowej stosuje podział na 3 portfele:

- klienci detaliczni hipoteczni,
- klienci detaliczni pozostali,
- klienci instytucjonalni.

Odpis aktualizujący tworzony jest dla wszystkich ekspozycji kredytowych Banku, wyłączając ekspozycje nowo nabyte w ciągu ostatniego miesiąca.

Metodyka i założenia przyjęte przez Bank do szacowania utraty wartości podlegają regularnej analizie w celu zmniejszenia rozbieżności pomiędzy stratami szacowanymi, a rzeczywistymi.

W 2010 roku Bank wprowadził zmiany w metodyce identyfikacji ekspozycji kredytowych zagrożonych utratą wartości polegające na wprowadzeniu w wycenie metodą indywidualną innego podziału na portfele homogeniczne. Portfel klientów detalicznych został podzielony na portfel klientów detalicznych hipotecznych oraz portfel kredytów detalicznych pozostałych. Zrezygnowano z podziału portfela klientów instytucjonalnych na klientów korporacyjnych, jednostek samorządu terytorialnego oraz banków z uwagi na podobną charakterystykę ryzyka dla tych portfeli, mierzoną wewnętrznym systemem ratingowym.

W stosunku do 2009r. Bank wprowadził również zmianę w katalogu przesłanek utraty wartości wyodrębniając przesłanki indywidualnej utraty wartości, definiowane jako zidentyfikowane zdarzenia wskazujące na zagrożenie utraty wartości danej ekspozycji kredytowej oraz przesłanki grupowej utraty wartości (IBNR), definiowane jako kryterium identyfikacji grupy ekspozycji kredytowych, w przypadku której nastąpiła utrata wartości, jednak nie została ona udokumentowana zaraportowaniem przesłanki indywidualnej utraty wartości w odniesieniu do konkretnych ekspozycji wchodzących w skład grupy. Do grupy ekspozycji kredytowych wycenianych metodą indywidualną Bank wprowadził:

- ekspozycje indywidualnie istotne klientów, dla których w okresie kredytowania nastąpiło pogorszenie ratingu do '13' – wskazującego na występowanie bardzo wysokiego ryzyka kredytowego wynikającego z pogorszenia się kluczowych wskaźników finansowych (ostatni rating przed defaultem),
- ekspozycje kredytowe restrukturyzowane, które na dzień wyceny nie są indywidualnie istotne, jednak w poprzednim okresie wyceniane były metodą indywidualną.

6.1.2. Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom

Poniżej zaprezentowano wartości brutto lokat w innych bankach oraz kredytów i pożyczek udzielonych innym bankom w podziale na grupy ratingowe nadane przez Moody's.

Moody's	31-12-2010	31-12-2009
A1	8 621	4 109
A2	1 030	408
A3	-	-
Aa1	-	1 026
Aa2	-	105
Aa3	47 412	10 653
Baa2	8 300	-
BB-	-	12 317
Caa1	11 184	-
Caa2	3 586	25 194
D	-	20 635
bez ratingu *\\	28	74 642
Razem	80 161	149 089

*\\ Lokatom w innych bankach oraz kredytom i pożyczkom udzielonym innym bankom, które nie posiadają ratingów zewnętrznych przypisane zostały ratingi wewnętrzne Banku. Poniżej przedstawiono zestawienie wg ratingów wewnętrznych i odpowiadające im klasy ratingów zewnętrznych wg Moody's.

Rating wewnętrzny	Odpowiadająca klasa wg Moody's	31-12-2010	Odpowiadająca klasa wg Moody's	31-12-2009
A	Aaa, Aa1, Aa2, Aa3,	-	Aaa, Aa1, Aa2, Aa3, A1	38
B	A1, A2, A3, Baa1	28	A2, A3, Baa1	-
C	Baa2, Baa3	-	Baa2, Baa3	74 604
Razem		28		74 642

6.1.3. Kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom

	31-12-2010	31-12-2009
Kredyty i pożyczki, które nie są zaległe i w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości	10 360 525	8 726 714
Kredyty i pożyczki, które są zaległe na dzień sprawozdawczy, lecz w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości	203 085	157 473
Kredyty i pożyczki w przypadku których wykazano utratę wartości	677 231	825 931
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom brutto	11 240 841	9 710 118
Odpisy aktualizujące kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom	-278 567	-353 151
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom netto, w tym:	10 962 274	9 356 967
- klienci	10 956 429	9 294 662
- banki	5 845	62 305

W prezentowanych danych na 31 grudnia 2009 roku w porównaniu z danymi opublikowanymi w „Rocznym Sprawozdaniu Finansowym za okres dwunastu miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku” nastąpiła zmiana prezentacyjna wynikająca z przesunięcia z pozycji „Pozostałe należności” do poszczególnych pozycji kredytów i pożyczek należności brutto w wysokości 1 032 tys. zł oraz odpisów w wysokości 170 tys. zł oraz zmiana wynikająca z zaprzestania prezentowania ekspozycji kredytowych klientów indywidualnie istotnych, dla których nastąpiło pogorszenie ratingu do '13' (ostatni rating przed defaultem) w grupie ekspozycji, które utraciły wartość.

31 grudnia 2010

	Kredyty korporacyjne oraz dla sektora finansów publicznych	Kredyty mieszkaniowe	Pozostałe Kredyty detaliczne	Banki	Razem
Wartość brutto kredytów bez utraty wartości	6 318 984	3 553 995	690 603	28	10 563 610
Wartość brutto kredytów z utratą wartości, w tym:	462 913	112 921	81 642	19 755	677 231
- oceniane indywidualnie	454 616	28 923	27 324	19 755	530 618
Odpisy na kredyty bez utraty wartości (IBNR)	-9 978	-15 187	-4 796	-	-29 961
Odpisy na kredyty z utratą wartości, w tym:	-150 033	-44 152	-40 483	-13 938	-248 606
- oceniane indywidualnie	-132 417	-9 062	-7 660	-13 938	-163 077
Razem wartość netto	6 621 886	3 607 577	726 966	5 845	10 962 274

31 grudnia 2009

	Kredyty korporacyjne oraz dla sektora finansów publicznych * \	Kredyty mieszkaniowe	Pozostałe Kredyty detaliczne	Banki	Razem
Wartość brutto kredytów bez utraty wartości	5 578 864	2 653 322	589 691	62 309	8 884 186
Wartość brutto kredytów z utratą wartości, w tym:	648 169	61 202	70 732	45 829	825 932
- oceniane indywidualnie	619 474	13 911	31 048	45 829	710 262
Odpisy na kredyty bez utraty wartości (IBNR)	-4 859	-4 323	-4 402	-4	-13 588
Odpisy na kredyty z utratą wartości, w tym:	-217 954	-29 737	-46 043	-45 829	-339 563
- oceniane indywidualnie	-197 685	-4 389	-14 248	-45 829	-262 151
Razem wartość netto	6 004 220	2 680 464	609 978	62 305	9 356 967

*\ w zestawieniu ujęte zostały należności klientów ekologicznych oraz należności klientów bez określonego segmentu.

(a) Kredyty i pożyczki (wartość brutto), które nie są zaległe i w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości

Dla kredytów i pożyczek dla których nie zanotowano żadnych opóźnień w spłacie (nawet 1 dnia) nie rozpoznaje się utraty wartości pod warunkiem, że nie wystąpiły inne przesłanki utraty wartości. Są to należności klientów o dobrej sytuacji ekonomiczno-finansowej, o regularnych spłatach, dla których nie występowały przesłanki utraty wartości, a odpisy tworzone na poniesione, lecz niezidentyfikowane straty. Poniżej zaprezentowano kwoty brutto kredytów i pożyczek, które nie były przeterminowane i dla których nie rozpoznano utraty wartości w podziale na klasy klientów.

Ogólna charakterystyka klas ratingowych przedstawia się następująco :

Rating 1	Najwyższa jakość kredytowa
Rating 2	Bardzo wysoka jakość kredytowa
Rating 3	Wysoka jakość kredytowa
Ratingi 4-5	Bardzo dobra jakość kredytowa
Ratingi 6-7	Dobra jakość kredytowa
Ratingi 8-9	Zadowalająca jakość kredytowa
Ratingi 10-11	Przeciętna i słaba jakość kredytowa
Ratingi 13	Bardzo słaba jakość kredytowa
Ratingi 14-16	Brak zdolności kredytowej (jakość kredytowa nie występuje).

	Rating	31-12-2010	31-12-2009
Kredyty dla podmiotów korporacyjnych			
	(1-3)		-
	(4-5)	110 507	133 907
	(6-7)	387 908	463 891
	(8-9)	917 000	878 408
	(10-11)	661 856	570 998
	12	98 736	29 005
	13	391 783	201 686
	bez ratingu	18 945	28 838
Razem kredyty dla podmiotów korporacyjnych		2 586 735	2 306 733
Kredyty dla podmiotów detalicznych			
	osoby prywatne	3 902 940	2 954 501
	klienci z ratingiem	81 396	92 206
	bez ratingu	52 668	33 912
	mikroprzedsiębiorstwa ze scoringiem*\	56 062	52 110
Razem kredyty dla podmiotów detalicznych		4 093 066	3 132 729
Kredyty dla finansów publicznych			
	(1-3)		338
	(4-5)	618 929	681 142
	(6-7)	1 730 895	1 699 976
	(8-9)	1 240 466	747 845
	(10-11)	60 365	72 568
	12	-	35
	13	26 521	15 878
	bez ratingu	2 882	6 422
Razem kredyty dla finansów publicznych		3 680 058	3 224 204
Kredyty dla pozostałych klientów, w tym:	bez ratingu	666	63 048
- Banki		28	62 309
Razem		10 360 525	8 726 714

* \ Mikroprzedsiębiorstwa	Scoring	31-12-2010	31-12-2009
	(1)	16 140	14 730
	(2)	21 577	14 675
	(3)	13 950	17 338
	(4)	3 233	2 159
	(5)	865	2 660
	(6)	297	548
Razem		56 062	52 110

(b) Kredyty i pożyczki (wartość brutto), które są zaległe na dzień sprawozdawczy, lecz w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości w podziale na klasy klientów

Jako zaangażowanie przeterminowane przyjmuje się sumę zaangażowań wobec klienta, dla którego przynajmniej jedna z należności Banku jest przeterminowana o jeden lub więcej dni. Dla kredytów i pożyczek przeterminowanych krócej niż 90 dni nie rozpoznaje się utraty wartości, chyba że inne dostępne informacje świadczą o jej wystąpieniu. Dla kredytów i pożyczek, których bieżąca wartość godziwa przekracza wartość ekspozycji mimo spełnienia przesłanek utraty wartości odpis aktualizujący nie jest rozpoznawany.

Poniżej zaprezentowano kwoty brutto kredytów i pożyczek, które były przeterminowane, lecz dla których nie rozpoznano utraty wartości w podziale na klasy klientów.

31 grudnia 2010 r.

Opóźnienia w spłacie	Kredyty dla podmiotów korporacyjnych	Kredyty dla klientów detalicznych	Kredyty dla finansów publicznych	Razem
Od 1 do 30 dni	20 061	112 797	24 646	157 504
Od 31 do 60 dni	4 872	30 990	1 322	37 184
Od 61 do 90 dni	651	7 746	-	8 397
pow. 90 dni	-	-	-	-
Razem	25 584	151 533	25 968	203 085
Wartość godziwa zabezpieczeń * \	9 934	92 914	115	102 963

31 grudnia 2009 r.

Opóźnienia w spłacie	Kredyty dla podmiotów korporacyjnych	Kredyty dla klientów detalicznych	Kredyty dla finansów publicznych	Razem
Od 1 do 30 dni	5 839	71 911	19 679	97 429
Od 31 do 60 dni	7 604	27 135	6 197	40 936
Od 61 do 90 dni	3 427	10 956	3 213	17 596
pow. 90 dni	1 230	282	-	1 512
Razem	18 100	110 284	29 089	157 473
Wartość godziwa zabezpieczeń * \	15 592	53 947	81	69 620

* \ Dla kredytów wycenianych indywidualnie zaprezentowano wartość godziwą zabezpieczeń, a dla kredytów wycenianych grupowo zaprezentowano księgową wartość zabezpieczeń.

Opis ustanowionych zabezpieczeń zamieszczono w pkt. 6.1.3.(f)

(c) Kredyty i pożyczki (wartość brutto) w przypadku których wykazano utratę wartości oraz wartość godziwa zabezpieczeń w podziale na klasy klientów.

Bank do grupy ekspozycji kredytowych wycenianych indywidualnie zakwalifikował ekspozycje indywidualnie istotne, które stanowią indywidualnie istotne pozycje sprawozdawcze. W ramach tej grupy ekspozycje kredytowe zostały podzielone na następujące segmenty:

- 1) klienci detaliczni hipoteczni,
- 2) klienci detaliczni pozostali,
- 3) klienci instytucjonalni (obejmujący klientów należących do segmentu korporacji, finansów publicznych i banków).

Dane do sprawozdań prezentowane są w podziale na następujące segmenty:

- 1) klientów korporacyjnych
- 2) klientów detalicznych
- 3) finansów publicznych
- 4) banków.

Poniżej przedstawiono należności brutto, w przypadku których wykazano utratę wartości oraz godziwą wartość zabezpieczeń w podziale na segmenty.

	31-12-2010		31-12-2009 */	
	należności brutto	wartość godziwa zabezpieczeń	należności brutto	wartość godziwa zabezpieczeń
kredyty dla klientów korporacyjnych	418 265	121 914	601 164	108 814
kredyty dla klientów detalicznych	194 562	84 435	131 934	46 932
kredyty korporacyjne dla finansów publicznych	44 649	2 961	47 004	777
banki	19 755	-	45 829	-
Razem	677 231	209 310	825 931	156 523

*/ W 2010 roku nastąpiły niewielkie zmiany w zakresie podziału na segmenty, w związku z czym w celach porównawczych segmentacja w 2009r. została dostosowana do prezentowanej w 2010 roku. Dodatkowo w prezentowanych danych na 31 grudnia 2009 roku w porównaniu z danymi opublikowanymi w „Rocznym Sprawozdaniu Finansowym za okres dwunastu miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku” nastąpiła zmiana prezentacyjna wynikająca z przesunięcia z pozycji „Pozostałe należności” do poszczególnych pozycji kredytów i pożyczek należności brutto.

W roku 2009 należności sektora bankowego prezentowane były łącznie z kredytami dla podmiotów korporacyjnych

Opis ustanowionych zabezpieczeń zamieszczono w pkt. 6.1.3.(f)

W odniesieniu do segmentu ekspozycji kredytowych banków 2 ekspozycje zostały określone jako z utratą wartości, dla tych ekspozycji łączna wartość należności brutto wg stanu na koniec grudnia 2010 roku wyniosła 19 755 tys. zł, natomiast kwota odpisu aktualizującego na koniec grudnia 2010 roku wyniosła 13 938 tys. zł. Wartość godziwa zabezpieczeń dla tych ekspozycji wynosiła 0. Wartość należności brutto wg stanu na koniec grudnia 2009 roku w odniesieniu do ekspozycji banków, które utraciły wartość wyniosła 45 829 tys. zł, kwota odpisu aktualizującego dla tych ekspozycji wyniosła 45 829 tys. zł.

(d) Podział portfela kredytów i pożyczek Banku wg ratingów/scoringu, i w podziale na klasy klientów

	Rating	31-12-2010	31-12-2009
Kredyty dla podmiotów korporacyjnych	(1-3)		-
	(4-5)	110 697	133 907
	(6-7)	394 618	473 565
	(8-9)	945 846	904 935
	(10-11)	698 745	591 852
	12	98 878	29 005
	(13-16)	760 595	745 058
	bez ratingu	21 205	47 675
Razem kredyty dla podmiotów korporacyjnych		3 030 584	2 925 997
Kredyty dla podmiotów detalicznych	osoby prywatne	4 208 349	3 149 154
	klienci z ratingami	85 670	99 906
	bez ratingu	85 624	73 373
	mikroprzedsiębiorstwa ze scoringiem*\	59 518	52 514
Razem kredyty dla podmiotów detalicznych		4 439 161	3 374 947
Kredyty dla finansów publicznych	(1-3)		338
	(4-5)	624 931	686 525
	(6-7)	1 743 872	1 721 656
	(8-9)	1 247 486	749 873
	(10-11)	89 244	76 481
	12	-	35
	(13-16)	42 260	58 967
	bez ratingu	2 882	6 422
Razem kredyty dla finansów publicznych		3 750 675	3 300 297
Kredyty dla pozostałych klientów		20 421	108 877
w tym Banki		19 783	108 138
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom brutto		11 240 841	9 710 118
Odpisy aktualizujące kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom		-278 567	-353 151
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom netto, w tym:		10 962 274	9 356 967
- klienci		10 956 429	9 294 662
- banki		5 845	62 305

*\ Mikroprzedsiębiorstwa	Scoring	31-12-2010	31-12-2009
	(1)	16 371	14 788
	(2)	22 865	14 694
	(3)	15 742	17 649
	(4)	3 362	2 159
	(5)	865	2 660
	(6)	313	564
Razem		59 518	52 514

(e) Kredyty i pożyczki w przypadku których umowy były renegotjowane

Renegocjacja warunków spłaty może być przeprowadzana na każdym etapie spłaty kredytu. Do czynności restrukturyzacyjnych zalicza się przedłużenie dat spłat zadłużenia, zaaprobowane zewnętrzne plany naprawcze, modyfikacje i odroczenia płatności z tytułu zadłużenia. Po restrukturyzacji, poprzednio przeterminowana należność powraca do statusu należności pracującej i zarządza się ją razem z innymi należnościami. Procedury i praktyki restrukturyzacyjne są opierane na wskaźnikach i przesłankach, które, w uznaniu Zarządu, wskazują na duże prawdopodobieństwo kontynuacji spłat zadłużenia. Procedury te są stale weryfikowane.

Poniższa tabela prezentuje kredyty renegotjowane w wartościach brutto.

	31-12-2010	31-12-2009
Kredyty dla podmiotów korporacyjnych	52 460	612
Kredyty detaliczne	3 845	2 160
Kredyty dla finansów publicznych	28 879	36 338
Razem	85 184	39 110

(f) Opis ustanowionych zabezpieczeń na kredyty i pożyczki

Bank przyjmował na zabezpieczenie wierzytelności zabezpieczenia rzeczowe i osobiste.

Podstawowe rodzaje przyjmowanych przez Bank prawnych zabezpieczeń dla ekspozycji kredytowych:

- 1) ekspozycje wobec klientów detalicznych – nieruchomości mieszkalne, zastawy rejestrowe, poręczenia osób fizycznych,
- 2) ekspozycje wobec klientów instytucjonalnych – nieruchomości komercyjne, zabezpieczenia gotówkowe lub równoważne z gotówką, gwarancje i poręczenia podmiotów gospodarczych o dobrej kondycji ekonomiczno – finansowej, papiery wartościowe, przewłaszczenia i zastaw na maszynach i urządzeniach, ubezpieczenia.

Bank preferował zabezpieczenia kredytów:

- 1) które umożliwiały zmniejszenie tworzonych odpisów aktualizacyjnych,
- 2) łatwo zbywalne, dające możliwość osiągnięcia ceny pokrywającej wierzytelność Banku.

Bank stosował jednocześnie kilka form zabezpieczenia swoich wierzytelności w celu zwiększenia możliwości odzyskania wierzytelności w przypadku podjęcia przez Bank działań windykacyjnych.

Ustalając wartość zabezpieczenia, Bank kierował się przede wszystkim zasadą ostrożnej wyceny i przyjmował wartość możliwą do uzyskania w przyszłości w momencie zaspokajania się z przedmiotu zabezpieczenia.

Bank korygował wartości zabezpieczenia stosując wskaźniki korekty ustalone indywidualnie dla poszczególnych przedmiotów zabezpieczenia.

Wartość zabezpieczenia co do zasady podlegała monitorowaniu w okresach kwartalnych.

Zasadą stosowaną w Banku było ustanowienie prawnego zabezpieczenia przed uruchomieniem środków z udzielanego kredytu

(g) Przejęte zabezpieczenia

Bank klasyfikuje przejęte zabezpieczenia jako aktywa przejęte za długi i wycenia zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości opisanymi w pkt. 3.21 niniejszego sprawozdania finansowego.

Przed przejęciem majątkowych zabezpieczeń wierzytelności Banku, obowiązującą zasadą jest posiadanie koncepcji zagospodarowania przejmowanych zabezpieczeń. Dokument określający koncepcję zagospodarowania zawiera wszelkie niezbędne informacje, istotne do podjęcia decyzji o przejęciu przedmiotu zabezpieczenia na własność Banku, a w szczególności:

- przewidywane do poniesienia koszty związane z ewentualnym dozorem, przechowywaniem, ubezpieczeniem, podatkami, itp.
- informacje dotyczące potencjalnego nabywcy, wynegocjowanej ceny oraz warunków płatności, w przypadku planowanej sprzedaży przedmiotu zabezpieczenia,
- opłacalność transakcji.

Majątkowe zabezpieczenia wierzytelności, które były przejmowane przez Bank, w większości posiadały już nabywców i transakcja sprzedaży była dla Banku opłacalna. W takich przypadkach zadłużenie kredytowe było obniżane o uzyskaną cenę zbycia, a nie wartość wynikającą z wyceny rzeczoznawcy (zazwyczaj cena uzyskana z transakcji sprzedaży jest niższa od wartości ustalonej przez rzeczoznawcę w wycenie).

Jedną ze stosowanych form odzyskiwania wierzytelności jest ich sprzedaż. Wysokość ceny sprzedaży wierzytelności jest zależna między innymi od majątkowych zabezpieczeń rzeczowych wierzytelności. W tych przypadkach, kiedy zbycie wierzytelności zabezpieczonej majątkiem rzeczowym jest dla Banku bardziej opłacalne niż przejmowanie majątku na aktywa do zbycia, a następnie jego sprzedaż, zawierane są transakcje sprzedaży wierzytelności wraz z rzeczowym majątkiem zabezpieczającym wierzytelność.

Na 31 grudnia 2010 roku Bank nie posiadał aktywów z tytułu przejętych zabezpieczeń, natomiast na koniec 2009 roku ich wartość wyniosła 99 tys. zł.

6.1.4. Dłużne papiery wartościowe

Tabele poniżej prezentują rating nadany przez Moody's dla dłużnych papierów wartościowych:

31 grudnia 2010	Skarb Państwa	NBP	Banki	Pomocnicze instytucje finansowe	Finanse publiczne	Razem
Moody's						
A2	1 919 940	-	-	-	-	1 919 940
A3	-	-	40 184	-	-	40 184
Aa3	-	-	49 880	-	-	49 880
bez ratingu	-	599 592	29 934	8 596	541 875	1 179 997
Razem	1 919 940	599 592	119 998	8 596	541 875	3 190 001

W wyniku restrukturyzacji pożyczki syndykowanej udzielonej jednemu z islandzkich banków BOŚ S.A. otrzymał certyfikaty depozytowe, które trzymane są w portfelu dostępnym do sprzedaży.

31 grudnia 2009	Skarb Państwa	Banki	Finanse publiczne	Razem
Moody's				
A2	1 207 181	-	-	1 207 181
A3	-	40 174	-	40 174
Aa3	-	50 001	-	50 001
Baa1	-	20 526	-	20 526
bez ratingu	-	29 951	446 638	476 789
Razem	1 207 181	140 652	446 638	1 794 671

W przypadku obligacji komunalnych, dla których brak jest aktywnego rynku nadawane są ratingi wewnętrzne, wg kategorii:

- 4-5 bardzo dobra jakość kredytowa
- 6-7 dobra jakość kredytowa
- 8-9 zadowalająca jakość kredytowa
- 10 -11 przeciętna i słaba jakość kredytowa

Klasy ryzyka dla emitentów obligacji komunalnych obsługiwanych przez Bank Ochrony Środowiska S.A. nadawane są zgodnie z przyjętą w Banku metodyką oceny zdolności kredytowej jednostek samorządu terytorialnego.

Finanse publiczne		
	31-12-2010	31-12-2009
4	19 296	6 836
5	24 790	64 033
6	78 628	29 940
7	131 583	186 009
8	253 389	156 486
9	31 680	3 334
10	2 509	-
Razem	541 875	446 638

6.1.5. Struktura koncentracji zaangażowania w segmenty rynku branżowe i geograficzne wraz z oceną ryzyka związanego z tym zaangażowaniem

Oceniając udziały branż w portfelu kredytowym Banku ukształtowane na koniec grudnia 2010 można stwierdzić wyraźną dominację „Administracji publicznej, obrony narodowej, obowiązkowego ubezpieczenia społecznego i powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego” – 29,8% oraz znaczące udziały „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości” – 4,3%, „Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi” 4,0%, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” – 3,8%, „Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków” – 3,2% oraz „Produkcja artykułów spożywczych” – 2,4% oraz „Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody” 2,0%. Udziały pozostałych branż nie przekroczyły 1,0%. W świetle przyjętych założeń do oceny istotności ryzyka koncentracji branżowej oraz wyników obliczeń (krzywa Lorenza) uznaje się, że występuje wysoka koncentracja branżowa.

Na koniec grudnia 2009 można stwierdzić wyraźną dominację „Administracji publicznej i obrony narodowej; obowiązkowego ubezpieczenia społecznego” – 31,6% oraz znaczące udziały „Wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” – 5,1%, „Handlu hurtowego, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi” – 4,4%, „Działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości” – 3,6% oraz „Robót budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków” – 3,5%, „Produkcji artykułów spożywczych” – 2,9%, oraz „Poboru, uzdatniania i rozprowadzania wody” - 2,1%. Udziały pozostałych branż nie przekroczyły 2,0%.

W pierwszej z wymienionych wyżej branż stanowiącej prawie 30% portfela, dominują klienci - podmioty będące w dobrej kondycji ekonomiczno-finansowej (głównie jednostki samorządu terytorialnego). Występuje ponadto silna dywersyfikacja ryzyka. Branża ta charakteryzuje się niskim poziomem odpisów aktualizujących. Pozostałe branże, decydujące o kształcie bankowego portfela kredytowego mają przed sobą dobre perspektywy rozwojowe.

Portfel kredytowy Banku, w podziale geograficznym, tworzy 18 oddziałów, obejmujące działaniem wszystkie regiony kraju. Obszary zaangażowania kredytowego oddziałów wyznacza w Banku Zarządzenie Prezesa Zarządu w sprawie terytorialnego zasięgu działania oddziałów. Struktura geograficzna portfela jest zróżnicowana: udział największego oddziału w sumie kredytów to 13,5%, zaś najmniejszego 0,3%. Wyraźną dominację w sumie kredytów można odnotować w Warszawie, gdzie mieszczą się dwa duże oddziały Banku (łącznie 21,1%).

Zaangażowanie w poszczególne branże przedstawiono poniżej.

31 grudnia 2010

Branża	Obciążenie ryzykiem kredytowym	udział %
		w sumie ogółem
Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	3 351 979	29,8%
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	480 112	4,3%
Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	451 849	4,0%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	431 198	3,8%
Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	362 638	3,2%
Produkcja artykułów spożywczych	265 290	2,4%
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	224 435	2,0%
Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	107 396	0,9%
Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	93 422	0,8%
Transport lądowy oraz transport rurociągowy	87 745	0,8%
Pozostałe branże, w tym:	5 384 777	47,9%
- osoby prywatne	4 208 349	37,4%
Ogółem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom brutto	11 240 841	100,0%
Odpisy aktualizujące kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym banków	-278 567	
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom netto, w tym:	10 962 274	
- klienci	10 956 429	
- banki	5 845	

31 grudnia 2009

Branża	Obciążenie ryzykiem kredytowym	udział %
		w sumie ogółem
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	3 066 490	31,6%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	495 452	5,1%
Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	427 357	4,4%
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	346 679	3,6%
Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	338 785	3,5%
Produkcja artykułów spożywczych	279 801	2,9%
Pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody	208 436	2,1%
Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	119 527	1,2%
Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	93 789	1,0%
Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	77 042	0,8%
Pozostałe branże, w tym:	4 256 760	43,8%
- osoby prywatne	3 149 153	32,4%
Ogółem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom brutto	9 710 118	100,0%
Odpisy aktualizujące kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym banków	-353 151	
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom netto, w tym:	9 356 967	
- klienci	9 294 662	
- banki	62 305	

6.1.6. Struktura koncentracji zaangażowania w poszczególne podmioty, grupy kapitałowe

Zaangażowanie równe lub przekraczające 10% funduszy własnych Banku w stosunku do jednego podmiotu wraz z podmiotami powiązanymi kapitałowo lub organizacyjnie na dzień 31 grudnia 2010 roku wystąpiło w sześciu przypadkach i wynosiło łącznie 746 474 tys. zł, co stanowiło 75,6% funduszy własnych Banku, natomiast na dzień 31 grudnia 2009 roku wystąpiło w dziesięciu przypadkach i wynosiło łącznie 1 154 300 tys. zł, co stanowiło 128,7% funduszy własnych Banku. W badanych okresach zaangażowanie w największe podmioty/grupy kapitałowe nie dotyczyło spółek Skarbu Państwa.

Poniżej przedstawiono zaangażowanie wobec największych podmiotów lub grup podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie:

L.p.	Zaangażowanie * \ wg stanu na dzień 31 grudnia 2010
1	162 657
2	156 779
3	113 387
4	108 258
5	105 393
6	100 000
Razem	746 474

L.p.	Zaangażowanie * \ wg stanu na dzień 31 grudnia 2009
1	165 171
2	139 778
3	128 926
4	121 894
5	114 993
6	114 271
7	108 274
8	100 162
9	80 787
10	80 044
Razem	1 154 300

*\ Na zaangażowanie danego podmiotu składają się ekspozycje kredytowe brutto, zobowiązania warunkowe tj. otwarte linie kredytowe i gwarancje, dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez podmiot oraz zawarte transakcje walutowe typu fx spot, fx forward, fx swap

Na dzień 31 grudnia 2010 roku poziom ryzyka koncentracji Banku wynikający z zaangażowania w największą grupę kapitałową nie przekroczył dozwolonego limitu i wyniósł 16,5% funduszy własnych.

Dziesięciu klientów z największym zaangażowaniem wg stanu na 31 grudnia 2010 roku oraz 31 grudnia 2009 roku:

31 grudnia 2010

Lp.	Kapitał + zobowiązania pozabilansowe	Kapitał	Zobowiązania pozabilansowe* \	Udział w zaangażowaniu Banku ogółem
1	156 779	156 779	-	1,2%
2	149 479	2 858	146 621	1,2%
3	113 386	113 386	-	0,9%
4	108 082	94 197	13 885	0,8%
5	105 393	96 943	8 450	0,8%
6	100 000	-	100 000	0,8%
7	90 336	90 336	-	0,7%
8	84 245	68 676	15 569	0,7%
9	68 857	68 857	-	0,5%
10	68 791	68 791	-	0,5%

*\ W zaangażowaniu pozabilansowym są brane pod uwagę: linie kredytowe, udzielone gwarancje i poręczenia, otwarte akredytywy importowe, akceptowane traty, potwierdzone akredytywy eksportowe i inne zobowiązania udzielone.

31 grudnia 2009

Lp.	Kapitał + zobowiązania pozabilansowe	Kapitał	Zobowiązania pozabilansowe* \	Udział w zaangażowaniu Banku ogółem
1	165 171	165 171	-	1,4%
2	139 499	99 437	40 062	1,2%
3	121 894	121 894	-	1,1%
4	120 191	-	120 191	1,0%
5	114 271	2 284	111 987	1,0%
6	108 273	84 438	23 835	0,9%
7	100 162	100 162	-	0,9%
8	80 787	62 377	18 410	0,7%
9	79 777	28 536	51 241	0,7%
10	75 293	75 293	-	0,7%

*\ W zaangażowaniu pozabilansowym są brane pod uwagę: linie kredytowe, udzielone gwarancje i poręczenia, otwarte akredytywy importowe, akceptowane traty, potwierdzone akredytywy eksportowe i inne zobowiązania udzielone.

6.1.7. Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe

Poniżej zaprezentowano obciążenie ryzykiem kredytowym poszczególnych kategorii aktywów finansowych.

	31-12-2010			31-12-2009		
	Maksymalne obciążenie ryzykiem kredytowym	Odpisy aktualizacyjne	Wartości bilansowe	Maksymalne obciążenie ryzykiem kredytowym	Odpisy aktualizacyjne	Wartości bilansowe
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom*\	95 270	-13 938	81 332	149 089	-45 833	103 256
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	56 317	-	56 317	52 775	-	52 775
Dłużne papiery wartościowe, w tym:	56 317	-	56 317	52 775	-	52 775
- Skarb Państwa	56 317	-	56 317	52 775	-	52 775
Pochodne instrumenty finansowe	1 786	-	1 786	7 160	-	7 160
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym: *\	11 221 066	-264 629	10 956 437	9 601 980	-307 318	9 294 662
- Kredyty dla podmiotów korporacyjnych	3 030 584	-157 036	2 873 548	2 925 997	-221 898	2 704 099
- Kredyty dla klientów detalicznych	4 439 161	-104 618	4 334 543	3 374 947	-84 505	3 290 442
- Kredyty dla finansów publicznych	3 750 675	-2 975	3 747 700	3 300 297	-915	3 299 382
- Kredyty dla pozostałych klientów	638	-	638	739	-	739
- Pozostałe należności	8	-	8	-	-	-
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	3 196 609	-5 411	3 191 198	1 567 081	-	1 567 081
Dostępne do sprzedaży	2 811 547	-5 411	2 806 136	1 078 281	-	1 078 281
Dłużne papiery wartościowe, w tym:	2 748 622	-	2 748 622	983 611	-	983 611
- Skarb Państwa	1 478 561	-	1 478 561	396 321	-	396 321
- NBP	599 592	-	599 592			
- Finanse publiczne	541 875	-	541 875	446 638	-	446 638
- Banki	119 998	-	119 998			
- Pomocniczych instytucji finansowych	8 596	-	8 596	140 652	-	140 652
Kapitałowe, w tym:	62 925	-5 411	57 514	94 670	-	94 670
- Notowane	27 866	-5 411	22 455	61 420	-	61 420
- Nienotowane	35 059	-	35 059	33 250	-	33 250
Utrzymywane do terminu zapadalności	385 062	-	385 062	488 800	-	488 800
Dłużne papiery wartościowe, w tym:	385 062	-	385 062	488 800	-	488 800
- Skarb Państwa	385 062	-	385 062	488 800	-	488 800
Aktywa zastawione	-	-	-	269 285	-	269 285
Dłużne papiery wartościowe, w tym:	-	-	-	269 285	-	269 285
- Skarb Państwa	-	-	-	269 285	-	269 285
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	23 738	-908	22 830	-	-	-
Inne aktywa finansowe**\	20 078	-4 490	15 588	28 399	-4 611	23 788

*\ Kredyty są wykazywane w wartościach brutto

**\ Na pozycję tą składają się głównie: odprowadzenie nadmiaru gotówki, rozliczenia z tytułu kart płatniczych.

Kredyty dla podmiotów segmentu klienta korporacyjnego i finansów publicznych w ujęciu wartościowym obciążone są średnim ryzykiem. W 2010 roku nastąpiło zmniejszenie poziomu kredytów zagrożonych o 29,6 mln zł (tj. o 6,4%) w stosunku do 2009 roku. Udział kredytów zagrożonych z tego segmentu wg stanu na koniec 2010 roku wyniósł 6,4% (7,4% na koniec 2009 roku), spadek ten był również efektem wzrostu wolumenu kredytów ogółem w tym segmencie. Należąca do tego segmentu grupa kredytów sektora finansów publicznych jest obciążona niskim ryzykiem kredytowym, z uwagi na specyfikę kredytobiorców mających ograniczone możliwości ogłoszenia upadłości.

W 2010 roku wzrosło ryzyko kredytów dla klientów detalicznych. Poziom kredytów zagrożonych wzrósł o 64,6 mln zł, w szczególności w grupie kredytów hipotecznych wzrost wyniósł 62,5 mln zł (tj. o 88,8%) i kredytów gotówkowych wzrost o 11,1 mln zł (tj. o 55,9%). W całej grupie kredytów detalicznych odnotowano wzrost udziału kredytów zagrożonych do poziomu 4,6% w stosunku do 4,1% na koniec 2009 roku (tj. wzrost o 0,5%), przy czym wartość kredytów należących do segmentu detalicznego zwiększyła się o 1 052,7 mln zł (tj. wzrost o 31,1%).

Natomiast obciążenie ryzykiem kredytowym poszczególnych pozycji zobowiązań warunkowych jest następujące:

	Maksymalne obciążenie ryzykiem kredytowym 31-12-2010	Maksymalne obciążenie ryzykiem kredytowym 31-12-2009
Warunkowe zobowiązania finansowe, w tym:	1 233 938	1 447 030
- otwarte linie kredytowe, w tym:	1 200 303	1 233 253
- odwołalne	583 404	566 415
- nieodwołalne	616 899	666 838
- otwarte akredytywy importowe	2 794	1 283
- promesy udzielenia kredytu, w tym:	29 346	167 023
- odwołalne	14 752	151 051
- nieodwołalne	14 594	15 972
- limity na transakcje FX	1 000	1 000
- pozostałe	495	44 471
Gwarancje i poręczenia	478 321	327 431
Gwarantowanie emisji	600	36 100
Transakcje walutowe i stopy procentowej	1 665 888	1 301 534

Zgodnie z obowiązującymi w Banku procedurami zobowiązania warunkowe podlegają takiej samej formie zabezpieczania oraz monitorowania jak transakcje bilansowe.

Zakres i częstotliwość monitorowania klienta korporacyjnego uzależniona jest od ratingu kredytobiorcy i wielkości zaangażowania kredytowego. Im gorszy jest rating, wyższe zaangażowanie Banku, tym intensywniejsze są działania monitorujące.

Kontrola sytuacji ekonomiczno – finansowej mikroprzedsiębiorstwa polega między innymi na:

- porównaniu wielkości rocznego przychodu z rocznego zeznania lub deklaracji podatkowej za ostatni zamknięty okres obrotowy z wielkością rocznego przychodu z zeznania lub deklaracji za poprzedni zamknięty okres obrotowy,
- analizie warunków dodatkowych transakcji,
- wielkości wpływów na rachunkach bieżących.

Badanie przychodów dokonywane jest raz w roku, natomiast analiza warunków dodatkowych podlega badaniu raz na kwartał. Ponadto Bank monitoruje każdorazowo ryzyko transakcji.

6.2. Techniki pomiaru ryzyka finansowego (w księdze bankowej i handlowej) oraz limity

W BOŚ S.A., w ramach ryzyka finansowego, monitoruje się: ryzyko płynności oraz ryzyko stopy procentowej i ryzyko walutowe, generowane zarówno w księdze bankowej, jak i w księdze handlowej. W księdze bankowej i w handlowej bada się: ryzyko stopy procentowej i ryzyko walutowe.

Zgodnie z przyjętą w BOŚ S.A. definicją, księga handlowa zawiera transakcje realizowane na rachunek własny w celu handlowym, tj. z zamiarem uzyskania korzyści finansowych w krótkich okresach, z rzeczywistych lub oczekiwanych różnic między rynkowymi cenami zakupu i sprzedaży lub też innych odchyłeń cen lub parametrów cenowych, w tym w szczególności: stóp procentowych, kursów walutowych i indeksów giełdowych. Sprzedaż transakcji z księgi handlowej nie jest prowadzona w celu utrzymania płynności Banku.

Do księgi bankowej wchodzi pozycje nie zaliczone do księgi handlowej, w tym w szczególności:

- 1) udzielane kredyty, gwarancje, pożyczki, lokaty i przyjmowane depozyty,
- 2) transakcje zabezpieczające płynność i ryzyko stopy procentowej operacji zaliczonych do księgi bankowej,
- 3) zakup papierów wartościowych w celu innym niż handlowy.

Transakcje księgi bankowej stanowią podstawową działalność Banku, tzn. wynikają z działalności komercyjnej, w tym pozyskiwania źródeł finansowania i efektywnego zarządzania płynnością finansową Banku.

Poziom i profil ryzyka finansowego jest regularnie monitorowany w Departamencie Ryzyka Finansowego i raportowany: Radzie Nadzorczej Banku, Zarządowi Banku oraz Komitetowi Zarządzania Aktywami i Pasywami (Komitetowi ZAP).

6.2.1. Ryzyko płynności

Przez ryzyko płynności rozumie się zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wywiązywania się ze zobowiązań płatniczych oraz utrzymania wypłacalności w toku normalnej działalności Banku oraz w sytuacjach obniżenia poziomu depozytów, jak również w innych niespodziewanych warunkach.

Celem Banku w zakresie monitorowania ryzyka płynności finansowej jest: zabezpieczenie płynności oraz utrzymanie zrównoważonej struktury aktywów i pasywów - dla całkowitej pozycji płynności i zapewnienie płynności w poszczególnych pasmach czasowych, w podziale na płynność w złotych polskich oraz w głównych walutach obcych, a przede wszystkim - ograniczenie ryzyka płynności w działalności komercyjnej.

Zarządzanie ryzykiem płynności w obejmuje:

- zarządzanie płynnością bieżącą,
- zarządzanie płynnością średnio i długoterminową,
- plany działania Banku w zakresie utrzymania płynności w sytuacjach awaryjnych.

W celu realizacji wymogów zewnętrznych, BOŚ S.A. wyznacza wielkość wskaźników płynności zgodnie z nadzorczymi miarami płynności krótkoterminowej i długoterminowej. W 2010 roku, podobnie jak w 2009 roku, normy nadzorcze w zakresie płynności były przestrzegane.

Dla potrzeb wewnętrznego zarządzania ryzykiem płynności BOŚ S.A. wykorzystuje szereg metod i narzędzi monitorowania, obejmujących m.in.: zestawienie aktywów i pasywów zgodnie z kontraktowymi oraz urealnionymi terminami zapadalności i wymagalności, analizę poziomu aktywów płynnych oraz analizę depozytów (w tym przede wszystkim: badanie koncentracji bazy depozytowej, wyliczanie osadu i analizę stabilności depozytów dużych klientów Banku).

W Banku systematycznie kontrolowany jest także poziom płynności średnio- i długoterminowej, tak aby, z wyprzedzeniem, podejmować działania na rzecz zapewnienia źródeł finansowania o odpowiedniej strukturze walutowej i terminowej, a także zapewnić możliwość inwestowania

posiadanych nadwyżek na rynku dłużnych papierów wartościowych oraz na rynku międzybankowym. W związku ze znowelizowaniem Ustawy o Finansach Publicznych, większość instytucji wchodzących w skład sektora finansów publicznych będzie musiała posiadać rachunki w BGK (np. fundusze celowe), a wszystkie ich wolne środki będą musiały być utrzymywane w depozycie u Ministra Finansów (prowadzonym przez BGK). Zmiana ta spowoduje wypływ środków, szacowanych według stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. w kwocie około 2,1 mld złotych, przy czym odpływ tych środków, zgodnie z zapisami Ustawy nastąpi do 31 maja 2011 r. W celu zabezpieczenia płynności, Bank, począwszy od IV kwartału 2010 roku podjął stosowne działania, mające na celu poprawę relacji kredytów do depozytów (bez środków podlegających konsolidacji) oraz pokrycie odpływających środków, przede wszystkim za pomocą emisji obligacji własnych Banku na kwotę 700 mln złotych. I etap emisji został zakończony sukcesem w dniu 30 listopada 2010 roku. Kolejne etapy są planowane na marzec i kwiecień 2011 roku.

W 2010 roku posiadany przez BOŚ S.A. poziom płynności na bieżąco pozwalał realizować wszystkie jego zobowiązania (analogiczna sytuacja miała miejsce w 2009 roku).

Zestawienie zapadalności aktywów i wymagalności zobowiązań według terminów umownych na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz 31 grudnia 2009 roku zaprezentowano w poniższych tabelach (wartości niezdyskontowane).

Luka płynności na 31 grudnia 2010 rok

	1 M	1 - 3 M	3 - 6 M	6-12 M	1 - 5 Y	Pow. 5 Y	Razem
Aktywa							
Kasa, środki w Banku Centralnym	484 630	-	-	-	-	-	484 630
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	44 826	857	2 843	6 496	17 411	25 575	98 008
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	-	-	-	380	56 050	6 313	62 743
Pochodne instrumenty finansowe	857	11	-	-	918	-	1 786
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	185 160	504 245	706 436	1 175 138	4 873 691	6 970 352	14 415 022
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe, w tym:	600 677	2 631	43 836	776 540	1 588 258	555 435	3 567 377
- dostępne do sprzedaży	600 677	2 631	43 836	405 764	1 555 258	555 435	3 163 601
- utrzymywane do terminu zapadalności	-	-	-	370 776	33 000	-	403 776
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	-	30 644	-	-	-	-	30 644
Inne aktywa	20 140	-	-	-	-	242 874	263 014
Aktywa razem	1 336 290	538 388	753 115	1 958 554	6 536 328	7 800 549	18 923 224
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	93	-	-	-	-	-	93
Zobowiązania wobec innych banków	40 693	11 761	255 164	229 805	303 399	32 971	873 793
Pochodne instrumenty finansowe	24 096	45 557	3 180	-	2 853	-	75 686
Zobowiązania wobec klientów	8 616 182	1 346 951	1 147 966	143 126	488 850	608 646	12 351 721
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	-	-	-	45 620	807 680	152 880	1 006 180
Rezerwy	62	237	8 848	681	3 880	4 679	18 387
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	-	7 365	-	-	-	-	7 365
Pozostałe zobowiązania	76 653	-	-	-	-	-	76 653
zobowiązania razem	8 757 779	1 411 871	1 415 158	419 232	1 606 662	799 176	14 409 878
Wskaźnik luki płynności netto	0,15	0,18	0,23	0,38	0,82	1,31	
Aktywa razem	1 336 290	538 388	753 115	1 958 554	6 536 328	7 800 549	18 923 224
zobowiązania razem	8 757 779	1 411 871	1 415 158	419 232	1 606 662	799 176	14 409 878
Luka	-7 421 489	-873 483	-662 043	1 539 322	4 929 666	7 001 373	4 513 346

10-letnie obligacje podporządkowane w kwocie nominalnej 120 mln zł posiadają opcję call dla BOŚ S.A. umożliwiającą ich wcześniejszy wykup po upływie 5 lat. Wykup ten jest możliwy po uzyskaniu zgody Komisji Nadzoru Finansowego. Ma to wpływ na prawdopodobieństwo realizacji przyszłych przepływów.

3-letnie obligacje zwykłe serii C w kwocie nominalnej 300 mln zł posiadają opcję call dla BOŚ oraz opcję put dla nabywców obligacji umożliwiające wcześniejszy wykup po upływie 1 roku.

Rachunki bieżące i depozyty terminowe ujęte w ramach zobowiązań wobec klientów zostały pokazane zgodnie z najwcześniejszym umownym terminem wymagalności bez uwzględnienia ich odnawialności i stabilności.

Luka płynności na 31 grudnia 2009 rok

	1 M	1 - 3 M	3 – 6 M	6-12 M	1 - 5 Y	Pow. 5 Y	Razem
Aktywa							
Kasa, środki w Banku Centralnym	442 373	-	-	-	-	-	442 373
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	38 772	30	63 618	-	-	-	102 420
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	-	-	-	4	60 113	-	60 117
Pochodne instrumenty finansowe	2 804	2 598	1 182	-	-	576	7 160
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	97 943	447 345	736 697	1 157 509	4 521 713	6 473 859	13 435 066
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe, w tym:	65 728	133 444	9 985	112 873	1 023 322	401 201	1 746 553
- dostępne do sprzedaży	65 728	27 694	9 985	88 941	611 390	401 201	1 204 939
- utrzymywane do terminu zapadalności	-	105 750	-	23 932	411 932	-	541 614
Aktywa zastawione	-	-	-	-	293 490	-	293 490
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	-	37 635	-	-	-	-	37 635
Inne aktywa	32 992	-	-	-	-	-	32 992
Aktywa razem	680 612	621 052	811 482	1 270 386	5 898 638	6 875 636	16 157 806
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	143	-	-	-	-	-	143
Zobowiązania wobec innych banków	546 212	71 740	5 646	500 224	269 596	7 879	1 401 297
Pochodne instrumenty finansowe	6 134	5 527	127	283	47	2 381	14 499
Zobowiązania wobec klientów	5 249 674	2 259 109	854 835	294 029	413 001	387 062	9 457 710
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	160	-	-	-	-	-	160
Zobowiązania podporządkowane	-	-	4 129	4 307	41 197	169 641	219 274
Rezerwy	15 931	-	-	-	-	-	15 931
Pozostałe zobowiązania	202 905	-	-	-	-	-	202 905
Zobowiązania razem	6 021 159	2 336 376	864 737	798 843	723 841	566 963	11 311 919
Wskaźnik luki płynności netto	0,11	0,16	0,23	0,34	0,86	1,43	
Aktywa razem	680 612	621 052	811 482	1 270 386	5 898 638	6 875 636	16 157 806
Zobowiązania razem	6 021 159	2 336 376	864 737	798 843	723 841	566 963	11 311 919
Luka	-5 340 547	-1 715 324	-53 255	471 543	5 174 797	6 308 673	4 845 887

Przepływy środków pieniężnych instrumentów pochodnych (rozliczenia brutto)

Zestawienie zapadalności instrumentów pochodnych według terminów umownych na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz 31 grudnia 2010 roku zaprezentowano w poniższych tabelach (wartości niezdyskontowane):

31 grudnia 2010

	1 M	1 - 3 M	3 – 6 M	6-12M	Pow. 1Y	Razem
Wpływy, w tym:	528 750	819 946	47 941	-	200 000	1 596 637
FX Spot	55 437	-	-	-	-	55 437
FX Forward	5 104	5 525	-	-	-	10 629
FX Swap	468 209	814 421	47 941	-	-	1 330 571
IRS	-	-	-	-	200 000	200 000
Wyływy, w tym:	557 363	857 333	50 622	-	200 000	1 665 318
FX Spot	55 437	-	-	-	-	55 437
FX Forward	10 816	-	-	-	-	10 816
FX Swap	491 110	857 333	50 622	-	-	1 399 065
IRS	-	-	-	-	200 000	200 000

31 grudnia 2009

	1 M	1 - 3 M	3 – 6 M	6-12M	Pow. 1Y	Razem
Wpływy, w tym:	469 916	549 161	85 044	2 958	200 534	1 307 613
FX Spot	10 306	-	-	-	-	10 306
FX Forward	6 720	3 102	1 191	2 958	534	14 505
FX Swap	452 890	546 059	83 853	-	-	1 082 802
Swap odsetkowy	-	-	-	-	200 000	200 000
Wyływy, w tym:	473 099	550 375	83 828	3 323	200 602	1 311 227
FX Spot	10 320	-	-	-	-	10 320
FX Forward	6 728	3 170	1 336	3 323	602	15 159
FX Swap	456 051	547 205	82 492	-	-	1 085 748
Swap odsetkowy	-	-	-	-	200 000	200 000

Ryzyko płynności zobowiązań warunkowych

Zestawienie wymagalności zobowiązań warunkowych według terminów umownych na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz 31 grudnia 2009 roku zaprezentowano w poniższych tabelach (wartości niezdyskontowane)

31 grudnia 2010

	1 M	1 - 3 M	3 - 6 M	6-12 M	1 - 5 Y	Pow. 5 Y	Razem
Zobowiązania warunkowe	1 417 716	5 063	46 425	43 075	116 100	84 480	1 712 859
Finansowe, w tym:	1 233 938	-	-	-	-	-	1 233 938
- otwarte linie kredytowe, w tym:	1 200 303	-	-	-	-	-	1 200 303
-odwoławalne	583 404	-	-	-	-	-	583 404
-nieodwoławalne	616 899	-	-	-	-	-	616 899
- otwarte akredytywy importowe	2 794	-	-	-	-	-	2 794
- promesy udzielenia kredytu, w tym:	29 346	-	-	-	-	-	29 346
-odwoławalne	14 752	-	-	-	-	-	14 752
-nieodwoławalne	14 594	-	-	-	-	-	14 594
- limity na transakcje FX	1 000	-	-	-	-	-	1 000
- pozostałe	495	-	-	-	-	-	495
Gwarancje	183 778	5 063	46 425	42 475	116 100	84 480	478 321
Gwarantowanie emisji	-	-	-	600	-	-	600

31 grudnia 2009

	1 M	1 - 3 M	3 - 6 M	6-12 M	1 - 5 Y	Pow. 5 Y	Razem
Zobowiązania warunkowe	1 163 128	131 859	157 867	201 423	73 422	82 862	1 810 561
Finansowe, w tym:	1 037 176	108 379	138 966	158 067	4 442	-	1 447 030
- otwarte linie kredytowe	823 399	108 379	138 966	158 067	4 442	-	1 233 253
- otwarte akredytywy importowe	1 283	-	-	-	-	-	1 283
- promesy udzielenia kredytu	167 023	-	-	-	-	-	167 023
- limity na transakcje FX	1 000	-	-	-	-	-	1 000
- pozostałe	44 471	-	-	-	-	-	44 471
Gwarancje	89 852	23 480	18 901	43 356	68 980	82 862	327 431
Gwarantowanie emisji	36 100	-	-	-	-	-	36 100

Ryzyko płynności zobowiązań pozabilansowych

31 grudnia 2010

	1 M	1 - 3 M	3 - 6 M	6-12 M	1 - 5 Y	Pow. 5 Y	Razem
Zobowiązania z tytułu zawartej umowy leasingu operacyjnego	164	328	493	986	1 888	-	3 859
Zobowiązania z tytułu umów czynszu	5	290	1 205	2 275	55 000	4 000	62 775
Zobowiązania z tytułu zakupu wartości niematerialnych	1 586	2 088	1 762	3 707	35 164 *\\	-	44 307

*\\ kwota przyszłych nakładów na system informatyczny Banku

31 grudnia 2009

	1 M	1 - 3 M	3 - 6 M	6-12 M	1 - 5 Y	Pow. 5 Y	Razem
Zobowiązania z tytułu zawartej umowy leasingu operacyjnego	124	246	365	671	2 309	-	3 715
Zobowiązania z tytułu umów czynszu	5	145	707	1 491	21 305	18 981	42 634
Zobowiązania z tytułu zakupu wartości niematerialnych	549	5 447	4 336	22 615	49 879	-	82 826

6.2.2. Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej jest rozumiane jako potencjalny negatywny wpływ zmian stóp procentowych na prognozowany wynik finansowy, wartość bieżącą kapitału własnego oraz wartość bieżącą posiadanych dłużnych papierów wartościowych.

Celem strategii zarządzania ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej jest stabilizacja i optymalizacja wyniku odsetkowego oraz marży odsetkowej poprzez budowanie w księdze bankowej portfela inwestycyjnego, który powinien m.in. przyczyniać się do zabezpieczania wyniku odsetkowego generowanego na kapitałach własnych Banku. Celem monitorowania ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej jest minimalizacja negatywnych skutków tego ryzyka z tytułu posiadanych w księdze handlowej instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych.

W księdze bankowej Bank mierzy ryzyko stopy procentowej za pomocą luki stopy procentowej oraz BPV – jednej z miar ryzyka stopy procentowej, która określa o ile zmieni się wartość bieżąca strumienia pieniężnego przy spadku krzywej dochodowości o 1 p.b. (tj. przesunięciu równoległym) – wyznaczonych na koniec każdego miesiąca. Na dzień 31 grudnia 2010 roku poziom BPV w księdze bankowej, przy założeniu wzrostu stóp procentowych o 1 p.b., wyniósł -10 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2009 roku -109 tys. zł).

W ramach szacowania kapitału wewnętrznego Banku, uwzględnia się ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej. Na dzień 31 grudnia 2010 roku kapitał wewnętrzny na przedmiotowe ryzyko wyniósł 2,06 mln zł (na dzień 31 grudnia 2009 roku ryzyko to było nieistotne).

W BOŚ S.A., w celu monitorowania ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej, wykorzystuje się model wartości (VaR) wyznaczony dla poziomu ufności 99% w oparciu o dzienną zmienność stóp procentowych z 250 dni roboczych poprzedzających dzień analizy oraz BPV (tzn. wrażliwość papierów wartościowych i instrumentów pochodnych generujących ryzyko stopy procentowej na wzrost stóp procentowych o 1 p.b.) a także system limitów.

Wg stanu na 31 grudnia 2010 roku VaR stopy procentowej dla portfela handlowego wyniósł 428 tys. zł, co stanowiło 0,8% wartości bieżącej tego portfela (wg stanu na 31 grudnia 2009 r. VaR wyniósł 529 tys. zł, co stanowiło 0,7% wartości bieżącej portfela). Wartość VaR stopy procentowej w księdze handlowej, w okresach rocznych, kształtowała się następująco (podano wartość maksymalną, minimalną i średnią):

VAR 10 – dniowy

(w tys. zł)

	średnia	max	min
2009	1 641	3 200	2
2010	812	3 441	8

W celu weryfikacji modelu wartości zagrożonej, raz na kwartał, przeprowadzana jest analiza back-testing, poprzez porównanie maksymalnych strat wyznaczonych z modelu VaR z rzeczywistymi zyskami i stratami oraz z teoretycznymi zmianami wyniku, wynikającymi z rewaluacji pozycji.

System limitów w zakresie ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej obejmuje:

- 1) limit na VaR 10-dniowy, poprzez przeskalowanie VaR 1-dniowego na VaR 10-dniowy (VaR 10-dniowy, wyznaczony zarówno metodą parametryczną jak i historyczną, jest porównywany z wielkością przyjętego w Banku na dany rok limitu wartości zagrożonej, przy czym, ze względów ostrożnościowych, do porównań brana jest większa wartość VaR (tzn. z modelu parametrycznego bądź historycznego)),

- 2) limit BPV dla instrumentów generujących ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej. Wg stanu na 31 grudnia 2010 roku BPV dla portfela handlowego wyniosło -8 tys. zł. (wg stanu na 31 grudnia 2009 roku wyniosło -12 tys. zł),
- 3) limity maksymalnej dziennej i ciągłej miesięcznej straty na aktywach w portfelu handlowym.

Kalkulowane i monitorowane poziomu wykorzystania poszczególnych limitów jest przeprowadzane wg stanu na każdy dzień roboczy oraz systematycznie raportowane kadrze zarządzającej.

Bank, raz na kwartał, przeprowadza analizę stress testing, badając kształtowanie się poziomu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej i handlowej w sytuacji ekstremalnych: zmian poziomu rynkowych stóp procentowych, zmienności stóp procentowych w okresie 250 dni roboczych oraz korelacji pomiędzy zmiennościami stóp procentowych. Wyniki tej analizy pokazują, iż, przy wystąpieniu skrajnie niekorzystnych warunków rynkowych i zwiększonych pozycji Banku w instrumentach wrażliwych na ryzyko stopy procentowej, działalność w portfelu zarówno bankowym jak i handlowym Banku utrzymuje się na bezpiecznym poziomie.

Zestawienie umownych dat zmiany oprocentowania (tzn. terminów płatności lub przeszacowywania w zależności, który termin jest wcześniejszy) dla pozycji bilansowych na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz 31 grudnia 2009 roku prezentują poniższe tabele:

Ryzyko stopy procentowej (wartości bilansowe netto) na 31 grudnia 2010

	1 M	1 - 3 M	3 - 6 M	6 - 12 M	Pow. 1 Y	Nieoprocentowane	Razem
Aktywa							
Kasa, środki w Banku Centralnym	424 111	-	-	-	-	60 519	484 630
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	56 273	8 892	15 000	-	-	1 167	81 332
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	-	-	-	115	4 754	51 448	56 317
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	918	868	1 786
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	6 396 168	3 377 884	1 014 859	-	-	167 526	10 956 437
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe, w tym:	-	1 243	8 308	684 132	1 765 862	731 653	3 191 198
- dostępne do sprzedaży	-	1 243	8 308	343 095	1 721 837	731 653	2 806 136
- utrzymywane do terminu zapadalności	-	-	-	341 037	44 025	-	385 062
Inne aktywa *\\	-	-	-	-	-	293 658	293 658
Aktywa razem	6 876 552	3 388 019	1 038 167	684 247	1 771 534	1 306 839	15 065 358
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	93	-	-	-	-	-	93
Zobowiązania wobec innych banków	-	565 456	255 785	-	-	37 622	858 863
Zobowiązania wobec klientów	6 111 983	4 736 694	859 781	270 101	-	190 580	12 169 139
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	2 853	-	-	72 833	75 686
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	-	-	700 000	-	-	3 430	703 430
Zobowiązania podporządkowane	-	-	120 000	-	-	1 314	121 314
Pozostałe zobowiązania **\\	-	-	-	-	-	102 405	102 405
Zobowiązania razem	6 112 076	5 302 150	1 938 419	270 101	-	408 184	14 030 930
Kapitał własny	5 336	16 672	16 672	33 434	599 191	363 123	1 034 428
Luka	764 476	-1 914 131	-900 252	414 146	1 771 534		

*\\ w tym: aktywa zastawione, inwestycje w jednostkach zależnych, inwestycje w jednostkach stowarzyszonych, aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży, wartości niematerialne, rzeczowe aktywa trwałe, aktywa z tytułu podatku dochodowego, inne aktywa

**\\ w tym: rezerwy, zobowiązania z tyt. podatku dochodowego, pozostałe zobowiązania

Na pozycję kredyty i pożyczki udzielone klientom, w kolumnie nieoprocentowane składają się przede wszystkim kredyty ze środków obcych, które nie są wrażliwe na ryzyko stopy procentowej w kwocie ok. 155 mln zł oraz odsetki od kredytów.

Ryzyko stopy procentowej (wartości bilansowe netto) na 31 grudnia 2009

Aktywa	1 M	1 - 3 M	3 - 6 M	6 - 12 M	Pow. 1 Y	Nieoprocentowane	Razem
Aktywa							
Kasa, środki w Banku Centralnym	377 403	-	-	-	-	64 970	442 373
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	16 689	31 923	38 412	-	-	16 232	103 256
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	-	-	-	110	52 663	2	52 775
Pochodne instrumenty finansowe	72	2 737	3 775	-	576	-	7 160
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	4 538 054	3 261 961	1 294 954	-	-	199 693	9 294 662
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe, w tym:	236 572	137 550	527 107	261 932	275 000	128 920	1 567 081
- dostępne do sprzedaży	136 572	137 550	172 107	261 932	245 000	125 120	1 078 281
- utrzymywane do terminu zapadalności	100 000	-	355 000	-	30 000	3 800	488 800
Inne aktywa	-	-	-	269 285	-	241 092	510 377
Aktywa razem	5 168 790	3 434 171	1 864 248	531 327	328 239	650 909	11 977 684
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	143	-	-	-	-	-	143
Zobowiązania wobec innych banków	298 822	658 772	376 802	-	-	32 145	1 366 541
Zobowiązania wobec klientów	5 006 532	3 301 870	637 977	265 161	-	171 173	9 382 713
Pochodne instrumenty finansowe	90	6 102	5 594	284	2 429	-	14 499
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	-	-	-	-	-	160	160
Zobowiązania podporządkowane	-	79 713	41 624	-	-	40	121 377
Pozostałe zobowiązania	-	-	-	-	-	211 844	211 844
Zobowiązania razem	5 305 587	4 046 457	1 061 997	265 445	2 429	415 362	11 097 277
Kapitał własny	11 158	22 292	33 437	66 875	534 998	211 647	880 407
Luka	-136 797	-612 286	802 251	265 882	325 810		

Na pozycję kredyty i pożyczki udzielone klientom, w kolumnie nieoprocentowane składają się przede wszystkim kredyty ze środków obcych, które nie są wrażliwe na ryzyko stopy procentowej w kwocie ok. 180 mln zł oraz odsetki od kredytów.

Na pozycję zobowiązania wobec klientów, w kolumnie nieoprocentowane składają się przede wszystkim środki na kredyty obce w kwocie ok. 140 mln zł i odsetki ok. 35 mln zł.

Pozycje pozabilansowe

Poniższe tabele zawierają dekompozycję instrumentów pochodnych na instrumenty bazowe - w celu przedstawienia ich wrażliwości na zmiany stóp procentowych

31 grudnia 2010

	1 M	1 - 3 M	3 - 6 M	6-12M	Pow. 1Y	Razem
FX Spot	55 437	-	-	-	-	55 437
FX Forward	5 104	5 525	-	-	-	10 629
FX Swap	468 209	814 421	47 941	-	-	1 330 571
IRS	-	-	100 000	-	100 000	200 000
Razem	528 750	819 946	147 941	-	100 000	1 596 637
FX Spot	55 437	-	-	-	-	55 437
FX Forward	10 816	-	-	-	-	10 816
FX Swap	491 110	857 333	50 622	-	-	1 399 065
IRS	-	-	100 000	-	100 000	200 000
Razem	557 363	857 333	150 622	-	100 000	1 665 318
Saldo	-28 613	-37 387	-2 681	-	-	

31 grudnia 2009

	1 M	1 - 3 M	3 - 6 M	6-12M	Pow. 1Y	Razem
FX Spot	10 306	-	-	-	-	10 306
FX Forward	6 720	3 102	1 191	2 958	534	14 505
FX Swap	452 890	546 059	83 853	-	-	1 082 802
Swap odsetkowy	-	-	100 000	-	100 000	200 000
Razem	469 916	549 161	185 044	2 958	100 534	1 307 613
FX Spot	10 320	-	-	-	-	10 320
FX Forward	6 728	3 170	1 336	3 323	602	15 159
FX Swap	456 051	547 205	82 492	-	-	1 085 748
Swap odsetkowy	-	-	100 000	-	100 000	200 000
Razem	473 099	550 375	183 828	3 323	100 602	1 311 227
Saldo	-3 183	-1 214	1 216	-365	-68	

Aktywa i zobowiązania finansowe o stałym i zmiennym oprocentowaniu oraz te, które nie są bezpośrednio narażone na ryzyko zmiany stopy procentowej na dzień 31 grudnia 2010 roku.

	O stałym oprocentowaniu	O zmiennym oprocentowaniu	Nie bezpośrednio narażone na ryzyko zmiany stopy procentowej	Razem
Aktywa				
Kasa, środki w Banku Centralnym	424 111	-	60 519	484 630
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	-	80 165	1 167	81 332
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	4 754	115	51 448	56 317
Pochodne instrumenty finansowe	-	918	868	1 786
Kredyty i pożyczki udzielone klientom*\	95 456	10 693 455	167 526	10 956 437
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe, w tym:	1 024 495	1 435 050	731 653	3 191 198
- dostępne do sprzedaży	995 579	1 078 904	731 653	2 806 136
- utrzymywane do terminu zapadalności	28 916	356 146	-	385 062
Inne aktywa **\	-	-	293 658	293 658
Aktywa razem	1 548 816	12 209 703	1 306 839	15 065 358
Zobowiązania				
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	93	-	-	93
Zobowiązania wobec innych banków	40 000	781 241	37 622	858 863
Zobowiązania wobec klientów	7 644 543	4 334 016	190 580	12 169 139
Pochodne instrumenty finansowe	-	2 853	72 833	75 686
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	-	700 000	3 430	703 430
Zobowiązania podporządkowane	-	120 000	1 314	121 314
Pozostałe zobowiązania ***\	-	-	102 405	102 405
Zobowiązania razem	7 684 636	5 938 110	408 184	14 030 930

*\ dane szacunkowe

**\ w tym: aktywa zastawione, inwestycje w jednostkach zależnych, inwestycje w jednostkach stowarzyszonych, aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży, wartości niematerialne, rzeczowe aktywa trwałe, aktywa z tytułu podatku dochodowego, inne aktywa

***\ w tym: rezerwy, zobowiązania z tyt. podatku dochodowego, pozostałe zobowiązania

Aktywa i zobowiązania finansowe o stałym i zmiennym oprocentowaniu oraz te, które nie są bezpośrednio narażone na ryzyko zmiany stopy procentowej na dzień 31 grudnia 2009 roku.

	O stałym oprocentowaniu	O zmiennym oprocentowaniu	Nie bezpośrednio narażone na ryzyko zmiany stopy procentowej	Razem
Aktywa				
Kasa, środki w Banku Centralnym	377 403	-	64 970	442 373
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	24 649	62 375	16 232	103 256
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	-	52 773	2	52 775
Pochodne instrumenty finansowe	7 160	-	-	7 160
Kredyty i pożyczki udzielone klientom*\	53 245	9 041 724	199 693	9 294 662
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe, w tym:	400 391	1 037 770	128 920	1 567 081
- dostępne do sprzedaży	270 391	682 770	125 120	1 078 281
- utrzymywane do terminu zapadalności	130 000	355 000	3 800	488 800
Inne aktywa	-	269 285	241 092	510 377
Aktywa razem	862 848	10 463 927	650 909	11 977 684
Zobowiązania				
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	143	-	-	143
Zobowiązania wobec innych banków	582 737	751 659	32 145	1 366 541
Zobowiązania wobec klientów	5 731 691	3 479 849	171 173	9 382 713
Pochodne instrumenty finansowe	-	14 499	-	14 499
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	-	-	160	160
Zobowiązania podporządkowane	-	121 337	40	121 377
Pozostałe zobowiązania	-	-	211 844	211 844
Zobowiązania razem	6 314 571	4 367 344	415 362	11 097 277

*\ dane szacunkowe

6.2.3. Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe rozumiane jako potencjalny negatywny wpływ zmian kursów walutowych na wynik finansowy Banku.

Dla monitorowania ryzyka walutowego na otwartych pozycjach walutowych w księdze handlowej (bilansowych i pozabilansowych), podobnie jak w przypadku ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej, Bank stosuje model wartości zagrożonej (VaR) wyznaczony dla poziomu ufności 99% w oparciu o dzienną zmienność kursów walutowych z 250 dni roboczych poprzedzających dzień analizy oraz system limitów wewnętrznych.

Wartość VaR-u 10-dniowego na 31 grudnia 2010 roku dla Banku wyniosła 533 tys. zł (na 31 grudnia 2009 roku wyniosła 285 tys. zł).

Wartość VaR dla otwartych pozycji walutowych Banku, w okresach rocznych, kształtowała się następująco (podano wartość maksymalną, minimalną i średnią):

VAR 10 – dniowy			
(w tys. zł)			
	średnia	max	min
2009	445	1 959	13
2010	293	1 362	18

Bank, w celu weryfikacji modelu wartości zagrożonej, raz na kwartał przeprowadza analizy back-testing, poprzez porównanie maksymalnych strat wyznaczonych z modelu VaR z teoretycznymi zmianami wyniku wynikającymi z rewaluacji pozycji.

System limitów w zakresie ryzyka walutowego w księdze handlowej obejmuje:

- 1) limit na VaR 10-dniowy, poprzez przeskalowanie VaR 1-dniowego na VaR 10-dniowy,
- 2) limity kwotowe na pozycję całkowitą oraz na pozycje indywidualne dla głównych walut,
- 3) limity straty dziennej i ciągnionej miesięcznej z tytułu transakcji wymiany walut.

Kontrola wykorzystania ww. limitów przeprowadzana jest każdego dnia roboczego. Informacje o poziomie wykorzystania poszczególnych limitów systematycznie raportowane kierownictwu BOŚ S.A.

Bank, raz na kwartał, dokonuje analiz stress-testing . Wyniki analizy stress-testing pokazują, iż przy wystąpieniu skrajnie niekorzystnych warunków rynkowych i zwiększonych pozycji, działalność Banku w zakresie ryzyka walutowego utrzymuje się na bezpiecznym poziomie.

Przeprowadzone analizy wskazują, że w badanym okresie ryzyko walutowe kształtowało się na niskim poziomie.

Zestawienie otwartych pozycji walutowych na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz 31 grudnia 2009 roku zaprezentowano w poniższych tabelach:

Ryzyko walutowe (wartości bilansowe netto) na 31 grudnia 2010

	PLN	EUR	USD	CHF	Inne	Razem
Aktywa						
Kasa, środki w Banku Centralnym	422 054	55 632	3 211	777	2 956	484 630
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	15 136	8 010	45 684	6 228	6 274	81 332
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	56 317	-	-	-	-	56 317
Pochodne instrumenty finansowe	1 786	-	-	-	-	1 786
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	8 219 328	1 070 102	65 734	1 601 273	-	10 956 437
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe, w tym:	3 182 570	8 599	29	-	-	3 191 198
- dostępne do sprzedaży	2 797 508	8 599	29	-	-	2 806 136
- utrzymywane do terminu zapadalności	385 062	-	-	-	-	385 062
Inwestycje w jednostkach zależnych	21 940	-	-	-	-	21 940
Inne aktywa	270 655	642	62	272	87	271 718
Aktywa razem	12 189 786	1 142 985	114 720	1 608 550	9 317	15 065 358
Pozycje pozabilansowe tworzące pozycję walutową		689 631	14 767	3 567	20 121	
Zobowiązania						
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	93	-	-	-	-	93
Zobowiązania wobec innych banków	35 938	332 055	-	490 870	-	858 863
Zobowiązania wobec klientów	10 768 861	1 297 813	73 628	1 524	27 313	12 169 139
Pochodne instrumenty finansowe	75 686	-	-	-	-	75 686
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	703 430	-	-	-	-	703 430
Zobowiązania podporządkowane	121 314	-	-	-	-	121 314
Rezerwy	18 135	239	12	1	-	18 387
Pozostałe zobowiązania	50 878	30 549	1 806	12	773	84 018
Zobowiązania razem	11 774 335	1 660 656	75 446	492 407	28 086	14 030 930
Pozycje pozabilansowe tworzące pozycję walutową		170 372	50 178	1 122 967	987	
Bilansowa pozycja netto		-517 671	39 274	1 116 143	-18 769	
Pozabilansowa pozycja netto		519 259	-35 411	-1 119 400	19 134	

Walutowa pozycja pozabilansowa wynika z zawartych transakcji fx swap, które są używane przez Bank do pokrycia niedopasowania płynnościowego w walutach obcych.

Ryzyko walutowe (wartości bilansowe netto) na 31 grudnia 2009

	PLN	EUR	USD	CHF	Inne	Razem
Aktywa						
Kasa, środki w Banku Centralnym	426 558	9 207	3 000	539	3 069	442 373
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	48 423	42 153	1 922	4 458	6 300	103 256
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	52 775	-	-	-	-	52 775
Pochodne instrumenty finansowe	7 160	-	-	-	-	7 160
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	7 193 626	518 466	54 965	1 527 333	272	9 294 662
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe, w tym:	1 546 371	20 529	181	-	-	1 567 081
- dostępne do sprzedaży	1 057 571	20 529	181	-	-	1 078 281
- utrzymywane do terminu zapadalności	488 800	-	-	-	-	488 800
Aktywa zastawione	269 285	-	-	-	-	269 285
Inwestycje w jednostkach zależnych	21 940	-	-	-	-	21 940
Inne aktywa	219 077	24	49	2	-	219 152
Aktywa razem	9 785 215	590 379	60 117	1 532 332	9 641	11 977 684
Pozycje pozabilansowe tworzące pozycję walutową		607 842	17 676	2 811	13 796	
Zobowiązania						
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	143	-	-	-	-	143
Zobowiązania wobec innych banków	518 403	255 107	25 675	567 356	-	1 366 541
Zobowiązania wobec klientów	8 444 083	865 900	48 174	1 817	22 739	9 382 713
Pochodne instrumenty finansowe	14 499	-	-	-	-	14 499
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	160	-	-	-	-	160
Zobowiązania podporządkowane	121 377	-	-	-	-	121 377
Pozostałe zobowiązania	153 184	58 091	202	1	366	211 844
Zobowiązania razem	9 251 849	1 179 098	74 051	569 174	23 105	11 097 277
Pozycje pozabilansowe tworzące pozycję walutową		17 139	3 278	965 152	-	
Bilansowa pozycja netto		-588 719	-13 934	963 158	-13 464	
Pozabilansowa pozycja netto	-	590 703	14 398	-962 341	13 796	

6.3. Zarządzanie kapitałem

6.3.1. Cele, polityka i procesy zarządzania kapitałem.

W strukturze funduszy własnych Banku dominują fundusze podstawowe.

Struktura funduszy własnych Banku wyznaczonych na potrzeby norm ostrożnościowych na 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku.

	31-12-2010	31-12-2009
I. Fundusze podstawowe	871 031	782 546
1. Fundusze zasadnicze	931 372	821 907
Kapitał zakładowy	163 732	150 530
Kapitał zapasowy, w tym:	733 370	637 107
- ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	378 875	296 367
- z zysku po opodatkowaniu	353 282	339 529
- odpisy aktualizujące wartość rzeczowych aktywów trwałych zbywanych lub likwidowanych	1 213	1 211
Kapitał rezerwowy	34 270	34 270
2. Pozycje dodatkowe funduszy podstawowych	48 302	48 302
Fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej	48 302	48 302
3. Pozycje pomniejszające fundusze podstawowe	-108 643	-87 663
Wartości niematerialne	-90 915	-66 149
Strata z lat ubiegłych	-	-
Inne pomniejszenia funduszy podstawowych, w tym:	-17 728	-21 514
- niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży	-6 758	-10 302
- niezrealizowane straty na instrumentach kapitałowych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży	-	-242
- zaangażowanie kapitałowe banku w instytucje finansowe, kredytowe, banki	-10 970	-10 970
II. Fundusze uzupełniające	115 161	113 530
1. Kapitał z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych	3 112	3 114
2. Dodatkowe pozycje funduszy uzupełniających	120 000	120 000
- Zobowiązanie podporządkowane	120 000	120 000
3. Inne pozycje, w tym:	3 019	1 386
- niezrealizowanych zysków na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży	52	294
- niezrealizowanych zysków na instrumentach kapitałowych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży	2 967	1 092
4. Pozycje pomniejszające fundusze uzupełniające	-10 970	-10 970
- zaangażowanie kapitałowe banku w instytucje finansowe, kredytowe, banki	-10 970	-10 970
Suma funduszy własnych BOŚ S.A.	986 192	896 076
Kapitał krótkoterminowy	758	1 089
Suma funduszy własnych i kapitału krótkoterminowego BOŚ S.A.	986 950	897 165

Przedstawione powyżej fundusze własne zostały wyliczone zgodnie z art. 127 Prawa Bankowego oraz Uchwałą KNF Nr 367/2010 z dnia 12 października 2010 roku oraz za rok 2009 zgodnie z Uchwałą KNF nr 381/2008 z dnia 17 grudnia 2008 roku

Dla potrzeb ograniczania ryzyka spadku współczynnika wypłacalności Bank monitoruje kształtowanie się skali i struktury działalności Banku oraz czynników mogących mieć wpływ na obniżenie się poziomu funduszy własnych Banku.

Zgodnie z art. 128 pkt. 1 ust. 2 Prawa Bankowego Bank jest zobowiązany utrzymywać sumę funduszy własnych i kapitału krótkoterminowego na poziomie nie niższym niż wyższa z następujących wartości:

- suma wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka oraz wymogów kapitałowych z tytułu przekroczenia limitów i naruszenia innych norm określonych w ustawie,
- oszacowana przez Bank kwota, niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka (kapitał wewnętrzny).

Bank w celu szacowania kapitału wewnętrznego korzysta z metody „mieszanej”. Metoda mieszana bazuje na regulacyjnych wymogach kapitałowych wyliczonych zgodnie z zasadami I filara Nowej Umowy Kapitałowej i dodatkowo uwzględnia kapitał wyliczony na pokrycie ryzyk uznanych przez Bank jako istotne w ramach II filara Nowej Umowy Kapitałowej.

Kapitał wewnętrzny liczony metodą „mieszaną” wg stanu na 31 grudnia 2010 r. wyniósł 711 287 tys. zł natomiast wg stanu na 31 grudnia 2009 r. kształtował się na poziomie 617 389 tys. zł,

W Banku kontynuowane są prace związane z rozwojem metodyki szacowania kapitału wewnętrznego, które zakończą się w przyszłości wdrożeniem podejścia „dół-góra”, opartego o miary ryzyka bazujące na metodach statystycznych, w szczególności dla ryzyka kredytowego.

6.3.2. Kalkulacja wymogów kapitałowych

Bank Ochrony Środowiska S.A. wyznacza wymogi kapitałowe zgodnie z obowiązującymi Uchwałami Komisji Nadzoru Finansowego, które wprowadziły do polskiego prawodawstwa postanowienia dyrektywy UE w sprawie wymogów kapitałowych (ang. *Capital Requirements Directive* – Dyrektywa CRD).

W Banku Ochrony Środowiska S.A. obowiązują następujące metody w zakresie wyznaczania wymogów kapitałowych:

- w zakresie ryzyka kredytowego – metody standardowej,
- w zakresie ryzyka operacyjnego – metody podstawowego wskaźnika.

Całkowity wymóg kapitałowy stanowiła suma wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, wyznaczonych zgodnie z Uchwałą KNF nr 76/2010 z dnia 10 marca 2010 roku z późn. zm.:

- 1) wymogu z tytułu ryzyka kredytowego w zakresie portfela bankowego,
- 2) wymogu z tytułu ryzyka walutowego,
- 3) wymogu z tytułu ryzyka szczególnego cen instrumentów dłużnych,
- 4) wymogu z tytułu ryzyka ogólnego stóp procentowych,
- 5) wymogu z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta,
- 6) wymogu z tytułu ryzyka operacyjnego.

Wymogi, o których mowa w punktach 2) – 4) tworzą wymóg z tytułu ryzyka rynkowego.

1. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego wyznaczono metodą standardową zgodnie z zasadami określonymi w załączniku nr 4 do Uchwały KNF nr 76/2010 z dnia 10 marca 2010 roku z późniejszymi zmianami

2. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego wyznaczono tzw. metodą podstawową, określoną w załączniku nr 6 do Uchwały KNF nr 76/2010 z dnia 10 marca 2010 roku z późniejszymi zmianami,

3. Wymóg z tytułu ryzyka szczególnego cen instrumentów dłużnych wyznaczono tzw. metodą podstawową, określoną w załączniku nr 9 do Uchwały KNF nr 76/2010 z dnia 10 marca 2010 roku z późniejszymi zmianami,

4. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka ogólnego stóp procentowych wyznaczano tzw. metodą zaktualizowanego średniego okresu zwrotu, określoną w załączniku nr 10 do Uchwały KNF nr 76/2010 z dnia 10 marca 2010 roku z późniejszymi zmianami,

5. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta obliczono zgodnie z zasadami określonymi w § 6 – 8 załącznika nr 11 do Uchwały KNF nr 76/2010 z dnia 10 marca 2010 roku z późniejszymi zmianami,

6. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego wyznaczono tzw. metodą podstawowego wskaźnika, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 1 Załącznika nr 14 do Uchwały KNF nr 76/2010 z dnia 10 marca 2010 roku z późniejszymi zmianami.

W 2010 roku i w 2009 roku w Banku Ochrony Środowiska S.A. nie występowało ryzyko cen towarów, ryzyko cen kapitałowych papierów wartościowych w portfelu handlowym, ryzyko rozliczenia-dostawy w portfelu handlowym. Nie doszło także do przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań. Nie był przekroczony próg koncentracji kapitałowej.

Całkowity wymóg kapitałowy Banku kształtował się następująco :

Wyszczególnienie	31-12-2010	31-12-2009
Całkowity wymóg kapitałowy, w tym:	660 529	573 818
- wymóg z tytułu ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta	605 980	523 260
- wymóg z tytułu ryzyka rynkowego	667	973
- wymóg z tytułu ryzyka operacyjnego	53 882	49 585

6.3.3. Deklaracja zgodności z wymogami w zakresie adekwatności kapitałowej.

Zgodnie z art. 128 pkt. 1 ust. 3 Prawa Bankowego, Bank jest zobowiązany utrzymywać współczynnik wypłacalności na poziomie co najmniej 8%. Na koniec grudnia 2010 roku współczynnik wypłacalności Banku wyniósł 11,95% podczas gdy na koniec 2009 roku wynosił on 12,51%. Kalkulacja współczynnika wypłacalności dokonywana była na podstawie Uchwały KNF nr 76/2010 z dnia 10 marca 2010 roku z późniejszymi zmianami.

7. Wynik z tytułu odsetek

	01-01-2010 31-12-2010	01-01-2009 31-12-2009
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze z tytułu:		
Kredytów i pożyczek, w tym od:	527 814	472 839
- Banków	2 486	11 173
- Klientów, w tym:	525 328	461 666
- korporacyjnych	178 309	185 959
- detalicznych	172 782	152 455
- finansów publicznych	174 237	123 162
- pozostali	-	90
Instrumentów finansowych, w tym:	141 072	124 570
- dostępnych do sprzedaży	111 929	77 695
- utrzymywanych do terminu zapadalności	18 990	33 341
- przeznaczonych do obrotu	10 153	13 534
Razem	668 886	597 409

	01-01-2010 31-12-2010	01-01-2009 31-12-2009
Koszty odsetek i podobne koszty z tytułu:		
Lokat przyjętych, depozytów i rachunków bankowych, w tym od:	324 322	331 421
- Banków	5 959	18 313
- Klientów, w tym:	318 363	313 108
- korporacyjnych	161 573	75 283
- detalicznych	83 553	138 036
- finansów publicznych	29 524	27 299
- funduszy ekologicznych	40 923	67 822
- pozostali	2 790	4 668
Kredytów i pożyczek, w tym od:	80 075	31 773
- Banków	11 170	10 707
- Klientów	68 905	21 066
Instrumentów finansowych - dłużne papiery własnej emisji	11 595	1 338
Razem	415 992	364 532

Przychody odsetkowe wyliczone metodą efektywnej stopy procentowej w odniesieniu do aktywów finansowych, które nie są wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat w 2010 r. wyniosły 658 733 tys. zł., natomiast w 2009 r. wynosiły 583 875 tys. zł.

Koszty odsetkowe wyliczone metodą efektywnej stopy procentowej w odniesieniu do zobowiązań finansowych, które nie są wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat w 2010 r. wyniosły 415 992 tys. zł, a w analogicznym okresie ubiegłego roku wynosiły 364 532 tys. zł.

W 2010 r. w przychodach z tytułu odsetek i innych przychodach o podobnym charakterze jest 20 495 tys. zł odsetek naliczonych dotyczących aktywów finansowych objętych rezerwą z tytułu utraty wartości, natomiast w 2009 r. kwota ta wynosiła 16 396 tys. zł.

8. Wynik z tytułu opłat i prowizji

	01-01-2010 31-12-2010	01-01-2009 31-12-2009
Przychody z tytułu opłat i prowizji		
Opłaty za obsługę rachunków klientów, inne operacje rozliczeniowe w obrocie krajowym i zagranicznym	48 757	39 648
Opłaty i prowizje z tytułu działalności bankowej, w tym od:	14 320	14 077
- Klientów	14 320	14 077
Opłaty od operacji kartami płatniczymi	11 115	10 492
Pozostałe opłaty	738	551
Razem	74 930	64 768
Koszty z tytułu opłat i prowizji		
Uiszczone pozostałe opłaty	11 103	11 590
Razem	11 103	11 590

Bank nie prowadził działalności powierniczej w 2010 i 2009 roku.

9. Przychody z tytułu dywidend

	01-01-2010 31-12-2010	01-01-2009 31-12-2009
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	2 752	-
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	407	-
Przychody z tytułu dywidend od jednostek podporządkowanych	6 000	-
Razem	9 159	-

W kwocie dywidendy na koniec 2010 roku znajduje się m.in. dywidenda od spółki WODKAN Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A. w wysokości 407 tys. zł, Kemipol Sp. z o.o. w wysokości 2 750 tys. zł i Domu Maklerskiego BOŚ S.A. w wysokości 6 000 tys. zł.

10. Wynik na działalności handlowej

	01-01-2010 31-12-2010	01-01-2009 31-12-2009
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	5 601	7 776
- wynik na sprzedaży	5 440	11 084
- wynik z tyt. wyceny do wartości godziwej	161	-3 308
Pochodne instrumenty finansowe	12 581	21 067
- wynik z tyt. realizacji kontraktu	11 904	13 010
- wynik z tyt. wyceny do wartości godziwej	677	8 057
Razem	18 182	28 843

11. Wynik na inwestycyjnych (lokacyjnych) papierach wartościowych

	01-01-2010 31-12-2010	01-01-2009 31-12-2009
Wynik na sprzedaży aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży - kwota wyłączona z kapitału własnego, ujęta w wyniku finansowym, w tym:	3 787	-2 567
- zyski	13 835	34
- straty	-10 048	-2 601

12. Wynik z pozycji wymiany

	01-01-2010 31-12-2010	01-01-2009 31-12-2009
Wynik z tytułu operacji wyceny poniesiony	47 098	29 283
Wynik z tytułu operacji wyceny ukryty	-160	-749
Razem	46 938	28 534

Wzrost wyniku z pozycji wymiany na 31 grudnia 2010 roku w porównaniu do roku ubiegłego spowodowany był wzrostem wartości kredytów walutowych i walutowych zobowiązań pozabilansowych.

13. Pozostałe przychody operacyjne

	01-01-2010 31-12-2010	01-01-2009 31-12-2009
Rozwiązanie rezerw na zobowiązania, w tym:	3 173	8 185
- rezerwy na niewykorzystane urlopy i ekwiwalenty urlopowe	2 517	5 072
- rezerwy na zobowiązania i roszczenia	607	1 057
- rezerwy na świadczenia pracownicze	-	601
- pozostałe rezerwy	49	1 455
Zwrot podatku VAT z lat ubiegłych	1 508	-
Z tytułu sprzedaży lub likwidacja środków trwałych, wartości niematerialnych	860	90
Przychody z tytułu zwrotu koszty windykacji należności	721	553
Przychody od sprzedaży towarów i usług	337	274
Korekta odsetek od zerwanych depozytów z lat ubiegłych	494	233
Przychody z tytułu odszkodowań, kar i grzywien	26	1 903
Pozostałe	2 123	1 464
Razem	9 242	12 702

14. Pozostałe koszty operacyjne

	01-01-2010 31-12-2010	01-01-2009 31-12-2009
Sprzedaż lub likwidacja środków trwałych, wartości niematerialnych	2 109	1 271
Koszty spisanych należności	142	212
Przekazane darowizny	1 862	32
Utworzenie rezerw na zobowiązania, w tym:	1 872	1 617
- rezerwa na zobowiązania i roszczenia	1 673	1 103
- pozostałe rezerwy	199	514
Koszty windykacji należności	957	1 465
Koszty utrzymania i administracji wynajmowanych lokali własnych	182	236
Koszty z tytułu odszkodowań, kar i grzywien	677	723
Odpisy z tyt. utraty wartości aktywów do zbycia	89	-
Pozostałe	2 850	1 132
Razem	10 740	6 688

15. Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości

	01-01-2010 31-12-2010	01-01-2009 31-12-2009
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży (dotworzenie)	-875	-4 448
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom, w tym:	20 618	-5 109
- na należności bilansowe (rozwiązanie/dotworzenie)	20 618	-5 109
Kredyty i pożyczki udzielone klientom oraz zobowiązania pozabilansowe, w tym:	-55 678	-24 819
Na należności bilansowe (dotworzenie)	-53 165	-23 438
Kredyty udzielone klientom detalicznym	-34 288	-26 929
Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	-16 817	2 621
Kredyty udzielone finansom publicznym	-2 060	866
Kredyty udzielone pozostałym klientom	-	4
Inne	-1 314	-788
Na zobowiązania pozabilansowe (dotworzenie)	-1 199	-593
Kredyty udzielone klientom detalicznym	-307	338
Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	-729	-883
Kredyty udzielone finansom publicznym	-163	-48
Aktywa przeznaczone do sprzedaży (dotworzenie)	-908	-
Razem	-36 843	-34 376

Wynik odpisów kredytów i pożyczek klientów na należności bilansowe:

	01-01-2010 31-12-2010	01-01-2009 31-12-2009
Wycena indywidualna	-7 152	11 251
Wycena grupowa	-46 013	-34 689
Razem	-53 165	-23 438

16. Ogólne koszty administracyjne

	01-01-2010 31-12-2010	01-01-2009 31-12-2009
Świadczenia pracownicze (Nota 17)	145 233	142 148
Koszty administracyjne, w tym:	129 015	130 715
- koszty rzeczowe	120 979	122 710
- podatki i opłaty	2 805	3 229
- składka i wpłaty na BFG	5 231	4 776
Amortyzacja, w tym:	21 920	21 386
- od środków trwałych	15 357	15 117
- od wartości niematerialnych	6 563	6 269
Razem	296 168	294 249

17. Świadczenia pracownicze

	01-01-2010 31-12-2010	01-01-2009 31-12-2009
Wynagrodzenia	124 808	122 220
Składki na ubezpieczenia społeczne	20 425	19 928
Razem	145 233	142 148

BOŚ S.A. nie finansuje świadczeń emerytalnych opartych na programach określonych świadczeń. W saldzie wynagrodzeń znajdują się koszty z tytułu odpraw emerytalnych w wysokości 522 tys. zł (2009 r. – 183 tys. zł) oraz nagród jubileuszowych w wysokości 817 tys. zł (2009 r. – 972 tys. zł).

18. Obciążenia podatkowe

	01-01-2010 31-12-2010	01-01-2009 31-12-2009
Podatek bieżący	-7 546	-8 805
Podatek odroczony*\	1 327	4 304
Razem	-6 219	-4 501
Zysk brutto	60 278	18 254
Podatek dochodowy według stawki 19 %	-11 453	-3 468
Dochody niepodlegające opodatkowaniu	3 049	1 929
z tego:		
- otrzymane dywidendy	1 740	-
- rozwiązane odpisy aktualizujące należności	413	1 900
- pozostałe	896	29
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów		
z tego :		
- utworzone odpisy aktualizujące należności	-2 399	-1 548
- dotyczące sprzedaży akcji Centrozap i Bogdanka	-3 370	-
- pozostałe	-1 581	-1 414
Obciążenia wyniku roku bieżącego w związku z korektami z lat ubiegłych **\	10 135	-
Obciążenie wyniku roku bieżącego - zryczałtowany podatek od dywidendy	-600	-
Ogółem obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego	-6 219	-4 501
Efektywna stawka podatkowa	10%	25%

*\ więcej informacji na temat odroczonego podatku dochodowego przedstawiono w notce 35

**\ Obciążenia wyniku roku bieżącego w związku z korektami lat ubiegłych dotyczące:

- odpisania nakładów na Centralny System Informatyczny w Zeznaniu rocznym za 2009 rok w wysokości 7 793 tys. zł.
- odliczenia od dochodu do 50% wydatków na nabycie wartości niematerialnych i prawnych stanowiących nowe technologie w roku 2007 i 2008 w łącznej wysokości 2 342 tys. zł.

Zmiana stanu podatku odroczonego w okresie

	01-01-2010 31-12-2010	01-01-2009 31-12-2009
Stan na początek okresu	30 315	26 599
- zmiana stanu ujemnych różnic przejściowych	17 834	-26 970
- zmiana stanu dodatnich różnic przejściowych	-17 505	30 686
- razem zmiana stanu, w tym:	329	3 716
- zmiana stanu na kapitale z aktualizacji wyceny	-997	-588
- zmiana stanu odniesiona na rachunek zysków i strat	1 326	4 304
Stan na koniec okresu (nota 35)	30 644	30 315

19. Zysk przypadający na jedną akcję

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję wylicza się jako iloraz zysku przypadającego na akcjonariuszy Banku oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w trakcie roku.

	01-01-2010 31-12-2010	01-01-2009 31-12-2009
Zysk netto	54 059	13 753
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w tysiącach)	15 824	15 053
Podstawowy zysk na akcję (wyrażony w zł, gr.)	3,42	0,91

Zysk rozwodniony na akcję jest równy zyskowi podstawowemu na akcję w obu okresach.

20. Kasa, środki w Banku Centralnym

	31-12-2010	31-12-2009
Środki pieniężne w kasie	60 519	64 970
Środki w Banku Centralnym	424 111	377 403
Razem	484 630	442 373

21. Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom

	31-12-2010	31-12-2009
Lokaty w innych bankach, ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych (nota 41)	43 019	40 951
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	19 783	108 138
Pozostałe należności	17 359	-
Minus: odpisy aktualizujące lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom */	-13 938	-45 833
Razem	66 223	103 256
Papiery dłużne zaklasyfikowane do portfela pożyczek i kredytów	15 109	-
Razem	81 332	103 256

*\ Utworzono m.in. odpisy aktualizujące dotyczące należności kredytowych:

bank islandzki	-	20 635
banki ukraińskie	13 938	25 194

Prezentacja w notach 6.1.2., 6.1.3., 6.1.5., nie obejmuje należności z tytułu dłużnych papierów wartościowych zaklasyfikowanych do portfela pożyczek i należności ponieważ dla obligacji nienotowanych zaklasyfikowanych do tego portfela nie zidentyfikowano przesłanek utraty wartości.

Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom wg terminów zapadalności

	31-12-2010	31-12-2009
- do 1 miesiąca	44 795	39 631
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	719	-
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	2 678	63 625
- powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy	5 179	-
- powyżej 1 roku do 5 lat	12 852	-
- powyżej 5 lat	15 109	-
Razem	81 332	103 256

22. Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu

	31-12-2010	31-12-2009
Dłużne papiery wartościowe	56 317	52 775
- obligacje Skarbu Państwa	56 317	52 775
Razem papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	56 317	52 775

Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu wg terminów zapadalności

	31-12-2010	31-12-2009
- powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy	115	-
- powyżej 1 roku do 5 lat	51 446	52 775
- powyżej 5 lat	4 756	-
Razem	56 317	52 775

23. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

	31-12-2010			31-12-2009		
	Kredyty i pożyczki brutto	Minus odpisy aktualizujące	Kredyty i pożyczki netto	Kredyty i pożyczki brutto	Minus odpisy aktualizujące	Kredyty i pożyczki netto
Kredyty udzielone klientom detalicznym	4 439 161	104 618	4 334 543	3 374 947	84 505	3 290 442
Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	3 030 584	157 036	2 873 548	2 925 997	221 898	2 704 099
Kredyty udzielone finansom publicznym	3 750 675	2 975	3 747 700	3 300 297	915	3 299 382
Kredyty udzielone pozostałym klientom	638	-	638	739	-	739
Kredyty i pożyczki	11 221 058	264 629	10 956 429	9 601 980	307 318	9 294 662
Pozostałe należności	8	-	8	-	-	-
Należności razem	11 221 066	264 629	10 956 437	9 601 980	307 318	9 294 662

W prezentowanych danych na 31 grudnia 2009 roku w porównaniu z danymi opublikowanymi w „Rocznym Sprawozdaniu Finansowym za okres dwunastu miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku” nastąpiła zmiana prezentacyjna wynikająca z przesunięcia z pozycji „Pozostałe należności” do poszczególnych pozycji kredytów i pożyczek należności brutto w wysokości 1 032 tys. zł oraz odpisów aktualizujących w wysokości 170 tys. zł.

W kredytach i pożyczkach udzielonych klientom znajdują się kredyty preferencyjne z dopłatami do odsetek od NFOŚiGW i WFOŚiGW. Na dzień 31 grudnia 2010 kredyty te wynosiły 618 371 tys. zł, natomiast na 31 grudnia 2009 roku 639 612 tys. zł. Dopłaty do odsetek w prezentowanych okresach wynosiły średnio 0,6 - 0,8 stopy redyskonta weksli.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom wg terminów zapadalności

	31-12-2010	31-12-2009
- do 1 miesiąca	135 792	102 023
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	412 905	375 718
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	575 229	620 476
- powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy	938 279	1 022 425
- powyżej 1 roku do 5 lat	3 647 684	3 177 132
- powyżej 5 lat	5 246 548	3 996 888
Razem	10 956 437	9 294 662

Zmiany stanu odpisów aktualizujących na utratę wartości kredytów i pożyczek

	Kredyty udzielone klientom detalicznym	Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	Kredyty udzielone finansom publicznym	Kredyty udzielone pozostałym klientom	Pozostałe należności	Razem
Stan na początek okresu 01-01-2010	84 505	221 898	915	-	-	307 318
Zwiększenie odpisów aktualizujących na utratę wartości	151 508	103 744	6 356	-	-	261 608
Zmniejszenie odpisów aktualizujących na utratę wartości	-117 220	-86 927	-4 296	-	-	-208 443
Kredyty odpisane w ciągu roku jako nieściągalne, w tym:	-14 175	-81 681	-	-	-	-95 856
spisane wierzytelności w związku ze zbyciem wierzytelności funduszowi sekurytyzacyjnemu	-13 355	-63 032	-	-	-	-76 387
Inne zmniejszenia	-	2	-	-	-	2
Stan na koniec okresu 31-12-2010	104 618	157 036	2 975	-	-	264 629
Stan na początek okresu 01-01-2009	57 629	225 473	1 781	4		284 887
Zwiększenie odpisów aktualizujących na utratę wartości	76 894	119 541	8 451	-	-	204 886
Zmniejszenie odpisów aktualizujących na utratę wartości	-49 965	-122 162	-9 317	-4	-	-181 448
Kredyty odpisane w ciągu roku jako nieściągalne	-53	-950	-	-	-	-1 003
Inne zmniejszenia	-	-4	-	-	-	-4
Stan na koniec okresu 31-12-2009	84 505	221 898	915	-	-	307 318

24. Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe

Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe dostępne do sprzedaży

	31-12-2010	31-12-2009
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe dostępne do sprzedaży		
Dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej:	2 748 622	983 611
Skarbu Państwa	1 478 561	396 321
NBP - ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych (nota 41)	599 592	-
Banków	119 998	140 652
Finansów publicznych	541 875	446 638
Pomocnicze instytucje finansowe	8 596	-
Kapitałowe papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej:	57 514	94 670
– notowane	22 455	61 420
– nienotowane	35 059	33 250
Razem inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	2 806 136	1 078 281

Bank nie planuje sprzedaży posiadanych akcji i udziałów w VISA i SWIFT, ze względu na członkostwo Banku w tych organizacjach.

Planowane jest zbycie akcji spółek, które zostały wniesione w ramach aportów przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej za wyemitowane akcje serii „O” przez BOŚ S.A.

Akcje spółki WODKAN Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A., wniesione w ramach aportu, pomimo, że udział Banku w głosach przekracza 20% zostały zaliczone do aktywów przeznaczonych do sprzedaży zgodnie z MSR 28.13 w związku z planem sprzedaży tych akcji do końca 2011 roku, przy zaangażowaniu zewnętrznego doradcy, po cenie zbliżonej do bieżącej ceny godziwej.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku akcje spółki WODKAN Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A. o wartości 22 830 tys. zł zostały zaprezentowane w oddzielnej pozycji bilansu – „Aktywa przeznaczone do sprzedaży”.

Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe dostępne do sprzedaży wg terminów zapadalności

	31-12-2010	31-12-2009
- do 1 miesiąca	599 593	159 554
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	1 243	825
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	8 308	5 934
- powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy	343 095	36 628
- powyżej 1 roku do 5 lat	1 308 421	543 581
- powyżej 5 lat *\\	545 476	331 759
Razem	2 806 136	1 078 281

*\\ w tym przedziale zapadalności zostały zaprezentowane kapitałowe papiery wartościowe.

Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności

	31-12-2010	31-12-2009
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności		
Dłużne papiery wartościowe – według zamortyzowanego kosztu:		
Skarbu Państwa	385 062	488 800
Razem inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	385 062	488 800
Razem inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	3 191 198	1 567 081

Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności wg terminów zapadalności

	31-12-2010	31-12-2009
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	104 540
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	-	-
- powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy	356 146	-
- powyżej 1 roku do 5 lat	28 916	384 260
Razem	385 062	488 800

Zmiana stanu inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych:

Dostępnych do sprzedaży

	Dłużne papiery wartościowe					
	Skarbu Państwa	NBP	Banków	Finansów publicznych	Pomocniczych instytucji finansowych	RAZEM Dłużne papiery wartościowe
stan na początek okresu 01-01-2010 r.	396 321	-	140 652	446 638	-	983 611
Zwiększenia (z tytułu)	20 060 012	40 668 970	12 478	165 008	8 596	60 915 064
- zakup	19 659 637	40 641 723	2 549	133 767	8 580	60 446 256
- naliczone odsetki lub dyskonto, premia	61 316	27 247	6 545	29 777	7	124 892
- dodatnia wycena	69 774	-	3 384	1 464	9	74 631
- z tyt. transakcji typu sell buy back i repo prezentowanych w aktywach zastawionych	269 285	-	-	-	-	269 285
Zmniejszenia (z tytułu)	18 977 772	40 069 378	33 132	69 771	-	59 150 053
- sprzedaż i wykup	18 865 525	40 042 131	23 090	39 110	-	58 969 856
- odsetki zrealizowane, premia	45 611	27 189	6 616	29 269	-	108 685
- ujemna wycena	66 636	58	3 426	1 392	-	71 512
Stan na koniec okresu 31-12-2010 r.	1 478 561	599 592	119 998	541 875	8 596	2 748 622
stan na początek okresu 01-01-2009 r.	827 721	-	296 758	296 154	-	1 420 633
Zwiększenia (z tytułu)	2 291 915	12 857	1 766 440	207 572	-	4 278 784
- zakup	2 231 749	12 857	1 743 713	185 507	-	4 173 826
- naliczone odsetki lub dyskonto, premia	40 157	-	18 870	21 847	-	80 874
- dodatnia wycena	20 009	-	3 857	218	-	24 084
Zmniejszenia (z tytułu)	2 723 315	12 857	1 922 546	57 088	-	4 715 806
- sprzedaż i wykup	2 392 868	12 857	1 894 034	34 570	-	4 334 329
- odsetki zrealizowane, premia	43 057	-	24 029	22 310	-	89 396
- ujemna wycena	18 105	-	4 483	208	-	22 796
- z tyt. transakcji typu sell buy back i repo prezentowanych w aktywach zastawionych	269 285	-	-	-	-	269 285
Stan na koniec okresu 31-12-2009 r.	396 321	-	140 652	446 638	-	983 611

W dostępnych do sprzedaży papierach wartościowych Skarbu Państwa część stanowiła zabezpieczenie umów pożyczek otrzymanych od banków i międzynarodowych instytucji finansowych. W grudniu 2010 roku ich wartość bilansowa wyniosła 937 426 tys. zł z terminem wykupu powyżej roku. Natomiast w grudniu 2009 roku ich wartość wyniosła 168 779 tys. zł z terminem wykupu powyżej roku.

	Kapitałowe papiery wartościowe		
	Notowane	Nienotowane	RAZEM
stan na początek okresu 01-01-2010 r.	61 420	33 250	94 670
Zwiększenia (z tytułu)	5 417	1 964	7 381
- zakup akcji	3 673	-	3 673
- dodatnia wycena	1 744	1 964	3 708
Zmniejszenia (z tytułu)	44 382	155	44 537
- sprzedaż akcji i udziałów	13 710	155	13 865
- utrata wartości	5 411	-	5 411
- ujemna wycena	1 523	-	1 523
-przeklasyfikowanie akcji *\	23 738	-	23 738
Stan na koniec okresu 31-12-2010 r.	22 455	35 059	57 514
stan na początek okresu 01-01-2009 r.	1 038	126	1 164
Zwiększenia (z tytułu)	65 229	33 135	98 364
- przejęcia akcji i udziałów	63 097	33 056	96 153
- dodatnia wycena	2 132	79	2 211
Zmniejszenia (z tytułu)	4 847	11	4 858
- utrata wartości	4 448	-	4 448
- ujemna wycena	399	6	405
- pozostałe	-	5	5
Stan na koniec okresu 31-12-2009 r.	61 420	33 250	94 670

*\ Akcje spółki WODKAN Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A. zostały przeklasyfikowane do pozycji aktywa przeznaczone do sprzedaży

Utrzymywanych do terminu zapadalności

	Dłużne papiery wartościowe Skarbu Państwa	Razem
stan na początek okresu 01-01-2010 r.	488 800	488 800
Zwiększenia	22 075	22 075
- zakup	-	-
- naliczone odsetki, dyskonto, premia	22 075	22 075
Zmniejszenia	125 813	125 813
- wykup	102 095	102 095
- odsetki zrealizowane, premia	23 718	23 718
Stan na koniec okresu 31-12-2010 r.	385 062	385 062
stan na początek okresu 01-01-2009 r.	650 430	650 430
Zwiększenia	39 760	39 760
- naliczone odsetki, dyskonto, premia	39 760	39 760
Zmniejszenia	201 390	201 390
- wykup	160 551	160 551
- odsetki zrealizowane, premia	40 839	40 839
Stan na koniec okresu 31-12-2009 r.	488 800	488 800

W utrzymanych do terminu zapadalności papierach wartościowych Skarbu Państwa część stanowiła zabezpieczenie funduszu ochrony środków gwarantowanych w ramach BFG. W grudniu 2010 roku ich wartość bilansowa wyniosła 45 388 tys. zł z terminem wykupu do roku. Natomiast w grudniu 2009 roku ich wartość wyniosła 39 345 tys. zł z terminem wykupu powyżej roku

W papierach wartościowych Skarbu Państwa część stanowiła zabezpieczenie umów pożyczek otrzymanych od banków i międzynarodowych instytucji finansowych. W grudniu 2010 roku ich wartość bilansowa wyniosła 295 650 tys. zł w tym z terminem wykupu do roku 266 734 tys. zł oraz powyżej roku 28 916 tys. zł. Natomiast w grudniu 2009 roku ich wartość wyniosła 399 433 tys. zł w tym z terminem wykupu do roku 104 540 tys. zł oraz 294 893 tys. zł powyżej roku.

25. Aktywa zastawione

	31-12-2010	31-12-2009
Dłużne papiery wartościowe:		
-obligacje Skarbu Państwa	-	269 285
Razem	-	269 285

Aktywa zastawione na 31 grudnia 2009 roku stanowiły zastaw transakcji repo przeprowadzonej z bankiem krajowym. Na 31 grudnia 2010 roku nie było czynnych transakcji repo.

26. Inwestycje w jednostkach zależnych

Inwestycje Banku w jednostce zależnej zostały ujęte w cenie nabycia.

	31-12-2010	31-12-2009
Dom Maklerski BOŚ S.A.	21 940	21 940
Razem	21 940	21 940

27. Wartości niematerialne

	31-12-2010	31-12-2009
Licencje i oprogramowanie	44 672	28 234
Wartości niematerialne w budowie	46 243	37 915
Razem	90 915	66 149

Wzrost wartości niematerialnych na 31 grudnia 2010 roku w porównaniu z rokiem ubiegłym wynika przede wszystkim z nakładów na CSB, zakupu licencji związanej z rozbudową macierzy i serwerów IBM.

W odniesieniu do wartości niematerialnych, które nie są jeszcze dostępne do użytkowania, tzn. będące w trakcie realizacji, Bank na bieżąco identyfikuje przesłanki utraty wartości. Na podstawie przeglądu poniesionych nakładów na wartości niematerialne w budowie na dzień 31 grudnia 2010 roku nie stwierdzono utraty ich wartości.

	licencje i oprogramowanie	Wartości niematerialne w budowie	Razem
Stan na 01-01-2010			
Wartość bilansowa brutto	67 365	80 003	147 368
Utrata wartości	-	-42 088	-42 088
Umorzenie	-39 131	-	-39 131
Wartość bilansowa netto	28 234	37 915	66 149
Okres kończący się 31-12-2010			
Wartość bilansowa netto na początek roku	28 234	37 915	66 149
Zwiększenia:	23 004	72 859	95 863
- zakupu	1 328	30 771	32 099
- przejęcie z wartości niematerialnych w budowie	20 776	-	20 776
- przejęcie z inwestycji ze środków trwałych w budowie	900	-	900
- spisanie w ciężar rezerw	-	42 088	42 088
Zmniejszenia:	-1	-64 531	-64 532
-sprzedaż	-	-988	-988
- likwidacje	-1	-	-1
- przeniesienie z inwestycji na licencje	-	-20 776	-20 776
- utrata wartości w okresie		-42 088*\	-42 088
- nakłady, które po rozliczeniu inwestycji nie będą stanowiły wartości niematerialnych		-679	-679
Naliczenie amortyzacji	-6 563	-	-6 563
Wyksięgowanie umorzeń	-2	-	-2
Wartość bilansowa netto na 31-12-2010	44 672	46 243	90 915
Stan na 31-12-2010			
Wartość bilansowa brutto	90 368	46 243	136 611
Utrata wartości	-	-	-
Umorzenie	-45 696	-	-45 696
Wartość bilansowa netto	44 672	46 243	90 915

	licencje i oprogramowanie	Wartości niematerialne w budowie	Razem
Stan na 01-01-2009			
Wartość bilansowa brutto	70 212	65 333	135 545
Utrata wartości	-	-42 088	-42 088
Umorzenie	-39 089	-	-39 089
Wartość bilansowa netto	31 123	23 245	54 368
Okres kończący się 31-12-2009			
Wartość bilansowa netto na początek roku	31 123	23 245	54 368
Zwiększenia:	3 380	15 850	19 230
-zakupu	2 200	15 845	18 045
-przejęcie z inwestycji	1 180	-	1 180
-przeksięgowania	-	5	5
Zmniejszenia:	-6 227	-1 180	-7 407
-likwidacje	-6 227	-	-6 227
-przeksięgowania z inwestycji	-	-1 180	-1 180
Naliczenie amortyzacji	-6 269	-	-6 269
Wyksięgowanie umorzeń	6 227	-	6 227
Wartość bilansowa netto na 31-12-2009	28 234	37 915	66 149
Stan na 31-12-2009			
Wartość bilansowa brutto	67 365	80 003	147 368
Utrata wartości	-	-42 088	-42 088
Umorzenie	-39 131	-	-39 131
Wartość bilansowa netto	28 234	37 915	66 149

*\ spisanie z wartości niematerialnych w ciężar odpisu aktualizującego dotyczy nakładów na CSI

Kwota zobowiązań umownych do nabycia w przyszłości wartości niematerialnych wynosi :

31-12-2010 (dane niezbadane) 44 307

31-12-2009 82 826

28. Rzeczowe aktywa trwałe

	31-12-2010	31-12-2009
Środki trwałe, w tym:	102 405	84 096
- grunty	204	204
- budynki i lokale	38 477	39 124
- ulepszenia w obcych środkach trwałych	16 979	18 208
- sprzęt komputerowy i urządzenia techniczne	42 766	22 757
- środki transportu	73	113
- inne środki trwałe	3 906	3 690
Środki trwałe w budowie	4 784	5 295
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	107 189	89 391

Wg stanu na 31 grudnia 2010 roku w Banku nie występowały:

- aktywa trwałe czasowo nieużywane o istotnej wartości bilansowej,
- składniki majątku wycofane z aktywnego użytkowania i przeznaczone do zbycia.

	Grunty i budynki	Ulepszenia w obcych środkach trwałych	Urządzenia techniczne, środki transportu i inne	Środki trwałe w budowie	RAZEM
Stan na 01-01-2010					
Wartość bilansowa brutto	52 205	43 831	93 547	5 295	194 878
Umorzenie	-12 877	-25 623	-66 987	-	-105 487
Wartość bilansowa netto	39 328	18 208	26 560	5 295	89 391
Okres kończący się 31-12-2010					
Wartość bilansowa netto na początek roku	39 328	18 208	26 560	5 295	89 391
Zwiększenia:	661	3 002	31 221	29 503	64 387
- zakupy	62	293	5 410	29 503	35 268
- przejęcie z inwestycji	599	2 709	25 811	-	29 119
Zmniejszenia:	-	-4 322	-9 180	-30 014	-43 516
likwidacje/ sprzedaż	-	-4 322	-9 057	-	-13 379
- przeniesienie z inwestycji	-	-	-123	-29 896 */	-30 019
- nakłady, które po rozliczeniu inwestycji nie będą stanowiły środka trwałego	-	-	-	-118	-118
Naliczenie amortyzacji	-1 308	-3 562	-10 487	-	-15 357
Wyksięgowanie umorzenia z tyt. likwidacji/sprzedaży	-	3 653	8 631	-	12 284
Wartość bilansowa netto na 31-12-2010	38 681	16 979	46 745	4 784	107 189
Stan na 31-12-2010					
Wartość bilansowa brutto	52 866	42 511	115 588	4 784	215 749
Umorzenie	-14 185	-25 532	-68 843	-	-108 560
Wartość bilansowa netto	38 681	16 979	46 745	4 784	107 189

	Grunty i budynki	Ulepszenia w obcych środkach trwałych	Urządzenia techniczne, środki transportu i inne	Środki trwałe w budowie	RAZEM
Stan na 01-01-2009					
Wartość bilansowa brutto	51 147	46 706	102 182	1 177	201 212
Umorzenie	-11 598	-26 687	-69 568	-	-107 853
Wartość bilansowa netto	39 549	20 019	32 614	1 177	93 359
Okres kończący się 31-12-2009					
Wartość bilansowa netto na początek roku	39 549	20 019	32 614	1 177	93 359
Zwiększenia:	1 058	2 549	4 555	7 965	16 127
zakupy	388	543	3 511	7 965	12 407
przejęcie z inwestycji	670	2 006	1 044	-	3 720
Zmniejszenia:	-	-5 424	-13 190	-3 847	-22 461
likwidacje/ sprzedaż	-	-5 424	-13 190	-	-18 614
przeksięgowania z inwestycji	-	-	-	-3 847	-3 847
Naliczenie amortyzacji	-1 279	-3 572	-10 265	-	-15 116
Wyksięgowanie umorzenia	-	4 636	12 846	-	17 482
Wartość bilansowa netto na 31-12-2009	39 328	18 208	26 560	5 295	89 391
Stan na 31-12-2009					
Wartość bilansowa brutto	52 205	43 831	93 547	5 295	194 878
Umorzenie	-12 877	-25 623	-66 987	-	-105 487
Wartość bilansowa netto	39 328	18 208	26 560	5 295	89 391

*/ w ramach kwoty 29 896 tys. zł. zawarta jest wartość nakładów inwestycyjnych przeniesionych na wartości niematerialne w kwocie 900 tys. zł.

29. Inne aktywa

	31-12-2010	31-12-2009
Odprowadzenie nadmiaru gotówki	9 499	16 771
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych	3 547	3 530
Koszty do zapłacenia z góry	3 007	2 300
Dłużnicy różni	1 909	1 293
Prawo wieczystego użytkowania gruntu	988	997
Przychody do otrzymania	506	675
Pozostałe	684	1 016
Razem	20 140	26 582

30. Zobowiązania wobec innych banków

	31-12-2010	31-12-2009
Depozyty innych banków	40 661	583 773
Kredyty i pożyczki otrzymane	818 202	782 768
Razem	858 863	1 366 541

Zobowiązania wobec innych banków wg terminów wymagalności

	31-12-2010	31-12-2009
- do 1 miesiąca	40 298	518 028
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	8 554	70 231
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	253 620	3 731
- powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy	227 817	499 052
- powyżej 1 roku do 5 lat	296 502	267 796
- powyżej 5 lat	32 072	7 703
Razem	858 863	1 366 541

31. Zobowiązania wobec klientów

	31-12-2010	31-12-2009
Klienci korporacyjni	5 720 997	3 279 600
– rachunki bieżące/rozliczeniowe	809 766	728 487
– lokaty terminowe	4 911 231	2 551 113
Klienci detaliczni	3 797 200	3 557 721
– rachunki bieżące/rozliczeniowe	1 631 175	1 732 333
– lokaty terminowe	2 166 025	1 825 388
Finanse publiczne	786 080	706 919
– rachunki bieżące/rozliczeniowe	325 900	387 311
– lokaty terminowe	460 180	319 608
Fundusze ekologiczne	635 486	962 292
– rachunki bieżące/rozliczeniowe	14 614	32 555
– lokaty terminowe	620 872	929 737
Pozostali klienci	8 862	3 107
Kredyty i pożyczki otrzymane od międzynarodowych instytucji finansowych	1 075 628	658 573
Środki funduszy ekologicznych z przeznaczeniem na kredyty	144 886	214 501
Razem	12 169 139	9 382 713

W okresie sprawozdawczym Bank nie odnotował żadnych opóźnień w płatnościach rat kapitałowych lub odsetkowych, ani nie naruszył żadnych innych postanowień umownych wynikających ze swoich zobowiązań.

Zobowiązania wobec klientów wg terminów wymagalności

	31-12-2010	31-12-2009
- do 1 miesiąca	8 578 803	5 234 762
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	1 319 245	2 251 963
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	1 117 484	843 771
- powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy	132 064	303 809
- powyżej 1 roku do 5 lat	441 897	370 539
- powyżej 5 lat	579 646	377 869
Razem	12 169 139	9 382 713

32. Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych

	Wartość nominalna	Waluta	Stan zobowiązań	
			31-12-2010	31-12-2009
Dłużne papiery wartościowe:	700 000		703 273	-
Obligacje serii B	400 000	PLN	401 895	-
Obligacje serii C	300 000	PLN	301 378	-
Pozostałe papiery wartościowe			157	160
Razem			703 430	160

Obligacje Banku Ochrony Środowiska S.A. serii B i C na okaziciela o wartości nominalnej 1 000 zł (jeden tysiąc złotych) każda i terminie wykupu 2 grudnia 2013 r. zostały wprowadzone do obrotu w Alternatywnym Systemie Obrotu na Catalyst, a dniem pierwszego notowania tych obligacji był dzień 25 stycznia 2011 roku.

Datę ostatniego dnia notowania obligacji serii B i C ustalono na dzień 20 listopada 2013 r.

33. Zobowiązania podporządkowane

	Wartość nominalna	Waluta	Warunki oprocentowania %	Termin wymagalności / wykupu	Stan zobowiązań	
					31-12-2010	31-12-2009
Powszechny Zakład Ubezpieczeń S.A.	25 000	PLN	WIBOR 6M+marża (kupony 6-miesięczne)	10 lat (z opcją wykupu po 5 latach)	25 274	25 287
Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie S.A.	25 000	PLN	WIBOR 6M+marża (kupony 6-miesięczne)	10 lat (z opcją wykupu po 5 latach)	25 274	25 287
Bank Pocztowy S.A.	20 000	PLN	WIBOR 6M+marża (kupony 6-miesięczne)	10 lat (z opcją wykupu po 5 latach)	20 219	20 229
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	50 000	PLN	WIBOR 6M+marża (kupony 6-miesięczne)	10 lat (z opcją wykupu po 5 latach)	50 547	50 574
Razem	120 000				121 314	121 377

Komisja Nadzoru Finansowego w dniu 3 marca 2010 r. wyraziła zgodę na zaliczenie do funduszy uzupełniających Banku kwoty 120 000 tys. zł stanowiącej zobowiązanie podporządkowane z tytułu emisji w dniu 3 listopada 2009 r. 120 obligacji zwykłych na okaziciela serii A o wartości nominalnej 1 000 tys. zł każda.

34. Rezerwy

	31-12-2010	31-12-2009
Rezerwy na udzielone zobowiązania warunkowe w tym:	3 288	2 089
- otwarte linie kredytowe	2 340	1 584
- gwarancje	948	505
Rezerwa na świadczenia pracownicze- rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne	9 725	9 534
Rezerwa na zobowiązania i roszczenia	5 374	4 308
Rezerwy razem	18 387	15 931

Zmiana stanu rezerw

	01-01-2010 do 31-12-2010	01-01-2009 do 31-12-2009
Rezerwa na zobowiązania warunkowe		
Stan na początek okresu	2 089	1 496
- utworzenie rezerw na utratę wartości zobowiązań pozabilansowych	15 912	7 532
- rozwiązanie rezerw na utratę wartości zobowiązań pozabilansowych	-14 713	-6 939
Stan na koniec okresu	3 288	2 089
Rezerwa na świadczenia pracownicze - rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne		
Stan na początek okresu	9 534	9 960
- utworzenie rezerw na utratę wartości	1 339	1 156
- wykorzystanie rezerw	-1 148	-981
- rozwiązanie rezerw	-	-601
Stan na koniec okresu	9 725	9 534
Rezerwa na zobowiązania i roszczenia		
Stan na początek okresu	4 308	4 262
- utworzenie rezerw na utratę wartości zobowiązań	1 673	1 103
- rozwiązanie rezerw na utratę wartości zobowiązań	-607	-1 057
Stan na koniec okresu	5 374	4 308
Stan rezerw na koniec okresu, razem	18 387	15 931

Wykazana rezerwa na zobowiązania warunkowe to rezerwa z tytułu utraty wartości udzielonych linii kredytowych i gwarancji.

Rezerwy na zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych dotyczą zobowiązań wynikających z obowiązujących zasad wynagradzania i obejmują nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne. Bank szacuje, że wpływ korzyści ekonomicznych wynikający z realizacji tych rezerw w wysokości 9 725 tys. zł (31 grudnia 2009 r. w wysokości 9 534 tys. zł) nastąpi w prezentowanych okresach:

	31-12-2010	31-12-2009
do 1 roku	1 166	1 115
powyżej 1 roku do 5 lat	3 880	3 705
powyżej 5 lat do 10 lat	2 492	2 597
powyżej 10 lat do 20 lat	1 736	1 680
powyżej 20 lat	451	437
Razem	9 725	9 534

Do oszacowania zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych przyjęto stopę dyskontową w wysokości 5,5%.

Przy zastosowaniu stopy dyskontowej 5,0% zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych wynosiłyby 10 076 tys. zł, natomiast przy stopie dyskontowej 6,0% - 9 397 tys. zł.

Rezerwy na zobowiązania i roszczenia utworzone zostały w wysokości przewidywanych wpływów korzyści ekonomicznych w prezentowanych poniżej okresach:

	31-12-2010		31-12-2009	
	Kwota	Przewidywany wpływ korzyści	Kwota	Przewidywany wpływ korzyści
Rezerwa na karę pieniężną nałożoną na banki przez Prezesa UOKiK *\\	2 895	powyżej roku	2 895	powyżej roku
Pozostałe rezerwy na roszczenia **\\	2 479		1 413	
	376	do roku	461	do roku
	2 103	powyżej roku	952	powyżej roku
Razem	5 374		4 308	

*\\ Rezerwa na karę pieniężną nałożoną na banki przez Prezesa UOKiK została opisana w nocie 5(e).

**\\ Na 31 grudnia 2010 roku w kwocie rezerw na roszczenia znajdują się rezerwy w wysokości 2 043 tys. zł dotyczące klientów Banku oraz rezerwy na roszczenia z powództwa byłych pracowników Banku w wysokości 436 tys. zł.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku, łączna wartość postępowań, w których Bank jest pozwany wynosiła 28 682 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2009 roku 29 788 tys. zł), a kwota łącznej wartości postępowań z powództwa Banku wynosiła 44 163 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2009 roku 22 929 tys. zł).

Zdaniem Zarządu Banku ryzyko związane z powyższymi postępowaniami, za wyjątkiem tych, które zostały objęte rezerwami na roszczenia, oceniane jest na poziomie możliwym ale nie prawdopodobnym. Wszelkie ryzyka wiążące się z postępowaniami toczącymi się przed sądem lub organami administracji publicznej są odpowiednio zabezpieczone poziomem rezerw.

35. Odroczony podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy obliczany jest w stosunku do wszystkich różnic przejściowych przy zastosowaniu stawki podatku dochodowego w wysokości 19%.

W zakresie odroczonego podatku dochodowego zanotowano następujące zmiany:

	01-01-2010 do 31-12-2010	01-01-2009 do 31-12-2009
Stan na początek okresu	30 315	26 599
Zmiana stanu :	329	3 716
w tym z tytułu:		
- odpisy aktualizujące należności	1 224	1 424
- wyceny aktywów	1 419	-1 211
- kosztów do zapłacenia	2 810	-6 318
- pozostałych różnic	-420	-747
- prowizji rozliczanych wg ESP	-	1 554
- niezamortyzowanych środków trwałych objętych ulgą inwestycyjną	-530	-884
- rezerw na koszty rzeczowe i osobowe	151	1 660
- przychodów do otrzymania	-4 325	8 238
Stan na koniec okresu	30 644	30 315

W tym podatek odroczony odniesiony na kapitał z aktualizacji wyceny:

	01-01-2010 do 31-12-2010	01-01-2009 do 31-12-2009
Stan na początek okresu	1 564	2 152
Zmiana stanu ujemnych różnic przejściowych z tytułu wyceny aktywów	-278	-177
Zmiana stanu dodatnich różnic przejściowych z tytułu wyceny aktywów	-719	-411
Stan na koniec okresu	567	1 564

Zobowiązania i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego są przypisywane następującym pozycjom:

	31-12-2010	31-12-2009
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego z tytułu:		
- przychodów do otrzymania	15 667	11 342
- zwyżek z tytułu wyceny aktywów	15 521	3 842
- niezamortyzowanych środków trwałych objętych ulgą inwestycyjną	7 220	6 690
- zapłaconych prowizji do rozliczenia wg ESP	2 732	1 929
- pozostałych różnic przejściowych	507	339
Razem:	41 647	24 142

	31-12-2010	31-12-2009
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z tytułu:		
- odpisy aktualizujące należności	22 823	21 599
- otrzymanych prowizji do rozliczenia wg ESP	12 362	11 559
- rezerw na koszty rzeczowe i osobowe	6 433	6 282
- kosztów do zapłacenia	10 730	7 920
- zniżek z tytułu wyceny aktywów	19 140	6 043
- pozostałych różnic przejściowych	803	1 054
Razem:	72 291	54 457
Należność z tyt. bieżącego podatku dochodowego od osób prawnych	-	6 715
Zobowiązania z tyt. bieżącego podatku dochodowego od osób prawnych	7 365	-

36. Pozostałe zobowiązania

	31-12-2010	31-12-2009
Rozliczenia międzyokresowe bierne	24 410	23 732
Rozliczenia międzybankowe	37 162	60 916
Rozliczenia publiczno prawne	5 752	5 517
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	3 694	98 687
Prowizje do rozliczenia w czasie	2 750	3 456
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych	1 996	1 407
Pozostałe	889	2 198
Razem	76 653	195 913

Na 31 grudnia 2009 roku w kwocie zobowiązań z tytułu dostaw i usług 96 154 tys. zł dotyczyło przeprowadzonej subskrypcji na akcje Banku serii O.

W dniu 2 czerwca 2010 roku Komisji Nadzoru Finansowego wydała decyzję zezwalającą na dokonanie zmiany paragrafu 28 Statutu Banku dot. wysokości kapitału zakładowego.

W dniu 25 czerwca 2010 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował podwyższenie kapitału zakładowego BOŚ S.A.

37. Aktywa i zobowiązania warunkowe

	31-12-2010	31-12-2009
Zobowiązania warunkowe:	1 712 859	1 810 561
a) finansowe, w tym:	1 233 938	1 447 030
otwarte linie kredytowe, w tym:	1 200 303	1 233 253
- odwołalne	583 404	566 415
- nieodwołalne	616 899	666 838
otwarte akredytywy importowe	2 794	1 283
promesy udzielenia kredytu, w tym:	29 346	167 023
- odwołalne	14 752	151 051
- nieodwołalne	14 594	15 972
limity na transakcje FX	1 000	1 000
pozostałe	495	44 471
b) gwarancyjne	478 321	327 431
w tym: poręczenia i gwarancje spłaty kredytu	88 311	117 407
gwarancje właściwego wykonania kontraktu	390 010	202 863
pozostałe	-	7 161
c) gwarantowanie emisji	600	36 100
Aktywa warunkowe:	471 848	1 000 691
a) finansowania	173 879	660 529
w tym: otwarte linie kredytowe *\\	134 405	592 984
zobowiązania od NFOŚiGW i WFOŚiGW z tytułu kredytów konsorcjalnych	38 944	67 545
pozostałe	530	-
b) gwarancyjne	297 969	340 162
Aktywa i zobowiązania warunkowe razem	2 184 707	2 811 252

*\\ Na dzień 31 grudnia 2010 roku Bank posiadał do wykorzystania linie kredytowe otrzymane od niżej wymienionych banków i międzynarodowych organizacji finansowych:

	Waluta	Kwota umowy w tys.	Kwota do wykorzystania w tys.	Termin wykorzystania pozostałej kwoty
KfW Frankfurt	EUR	30 000	15 000	Linia kredytowa będzie wykorzystywana w 2 transzach (po 15 mln EUR). Zgodnie z podpisaną umową z dnia 16 grudnia 2009r., wykorzystanie kredytu nastąpi w ciągu 36 miesięcy od daty podpisania umowy.

Dodatkowo istnieje podpisana umowa linii depozytowej „stand by” w wysokości 75 000 tys. zł. Linia depozytowa „stand by” została zawarta celu realizacji wymogów związanych z Uchwałą nr 9/2007 KNB z dnia 13 marca 2007 roku, jak również z wymogami związanymi z planem awaryjnym. Nie przewiduje się wykorzystania tej linii.

Natomiast na dzień 31 grudnia 2009 roku Bank posiadał kredyt w:

	Waluta	Kwota umowy w tys.	Kwota do wykorzystania w tys.	Termin wykorzystania pozostałej kwoty
Nordic Investment Bank, Helsinki	EUR	10 000	5 000	II transza pożyczki w wysokości 5 000 tys. EUR nie zostanie wykorzystana ze względu na małe zainteresowanie klientów I transzą pożyczki
KfW (dawniej Kreditanstalt für Wiederaufbau) Frankfurt	EUR	15 000	10 000	Wykorzystanie ostatniej transzy w wysokości 10 000 tys. EUR nastąpiło w drugim kwartale 2010r.
KfW Frankfurt	EUR	30 000	30 000	Linia kredytowa będzie wykorzystywana w 2 transzach (po 15 mln EUR). Zgodnie z podpisaną umową z dnia 16 grudnia 2009r., wykorzystanie kredytu nastąpi w ciągu 24 miesięcy od daty podpisania umowy.
European Investment Bank, Luksemburg	EUR	75 000	75 000	Wykorzystanie pożyczki nastąpiło w 3 transzach po 25 mln EUR.

Leasing operacyjny

Przedmiotem umów leasingu operacyjnego są pojazdy i nieruchomości. Łączna kwota przyszłych minimalnych opłat leasingowych w odniesieniu do poniższych okresów wynosi:

(a) Leasing operacyjny pojazdów

	31-12-2010	31-12-2009
poniżej 1 roku	1 971	1 406
od 1 do 5 lat	1 888	2 309

Opłaty ujęte w rachunku zysków i strat w pozycji koszty rzeczowe ogólnych kosztów administracyjnych wyniosły :

	31-12-2010	31-12-2009
minimalne opłaty leasingowe	1 819	1 663
opłaty subleasingowe	-	150

Wysokość miesięcznej raty wynagrodzenia w kwocie netto stanowi iloczyn ceny netto pojazdu oraz faktora procentowego określonego w Umowie Leasingu, wraz z należnym podatkiem VAT. W razie przekroczenia limitu przebiegu Bank zobowiązany jest zapłacić, oddzielnie dla każdego z pojazdów, opłatę dodatkową w wysokości stanowiącej iloczyn liczby kilometrów ponad ustalony limit i kwoty określonej w Umowie Leasingu.

Jeżeli, począwszy od daty zawarcia Umowy Leasingu, nastąpi zmiana ustawowych stawek podatków i opłat, które wywierają wpływ na kalkulację miesięcznej raty wynagrodzenia netto, a w szczególności wpływają na cenę zakupu pojazdu od sprzedawcy, wówczas finansujący przedstawi Bankowi do akceptacji nową kalkulację kwoty wynagrodzenia z tytułu leasingu pojazdu. Nie dotyczy to samochodów już odebranych przez Bank.

Zgodnie z warunkami umowy każdy odrębny stosunek leasingu każdego z pojazdów, nawiązany na podstawie umowy leasingu, jest niezależny od stosunków leasingu pozostałych pojazdów nawiązanych na podstawie umowy leasingu.

Możliwość wykorzystania opcji kupna nie dotyczy umowy.

(b) Leasing operacyjny nieruchomości

	31-12-2010	31-12-2009
poniżej 1 roku	3 775	2 348
od 1 do 5 lat	55 000	21 305
powyżej 5 lat	4 000	18 981

Opłaty ujęte w rachunku zysków i strat w pozycji koszty rzeczowe ogólnych kosztów administracyjnych wyniosły :

	31-12-2010	31-12-2009
Koszty czynszów	24 565	23 454

Opłaty dotyczą długoterminowych umów najmu nieruchomości użytkowanych przez Bank w ramach normalnej działalności operacyjnej.

38. Kapitał zakładowy

a) Zarejestrowany kapitał zakładowy

Seria / emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Liczba akcji	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
A	O	zwykłe	236 700	2 367	opłacone	09-01-91	01-01-92
B	O	zwykłe	1 263 300	12 633	opłacone	11-03-92	01-01-93
C	O	zwykłe	477 600	4 776	opłacone	30-12-92	01-01-93
C	O	zwykłe	22 400	224	wkład niepieniężny	30-12-92	01-01-93
D	O	zwykłe	1 300 000	13 000	opłacone	30-12-93	01-01-94
E	O	zwykłe	647 300	6 473	opłacone	30-06-94	01-01-95
E	O	zwykłe	15 500	155	wkład niepieniężny	30-06-94	01-01-95
E	O	zwykłe	37 200	372	wkład niepieniężny	30-06-94	01-01-95
F	O	zwykłe	1 500 000	15 000	opłacone	30-12-94	01-01-95
G	O	zwykłe	1 260 000	12 600	opłacone	30-06-95	01-01-96
H	O	zwykłe	670 000	6 700	opłacone	30-06-95	01-01-96
I	O	zwykłe	70 000	700	opłacone	30-06-95	01-01-96
J	O	zwykłe	1 055 000	10 550	opłacone	21-06-96	01-01-96
K	O	zwykłe	945 000	9 450	opłacone	21-06-96	01-01-96
L	O	zwykłe	1 200 000	12 000	opłacone	29-11-96	01-01-96
M	O	zwykłe	2 500 000	25 000	opłacone	07-05-98	01-01-97
N	O	zwykłe	1 853 000	18 530	opłacone	13-06-07	01-01-07
O	O	zwykłe	1 320 245	13 202	wkład niepieniężny	25-06-10	10-01-01
Liczba akcji, razem			16 373 245				
Kapitał zakładowy wg wartości nominalnej razem				163 732			
Kapitał zakładowy razem				163 732			

Wartość nominalna 10,00 zł za akcję.

W dniu 25 czerwca 2010 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował podwyższenie kapitału zakładowego BOŚ S.A. o kwotę 13 202 450 złotych, to jest z kwoty 150 530 000 złotych do kwoty 163 732 450 złotych.

	liczba akcji	Kapitał zakładowy razem
stan na 01-01-2010	15 053 000	150 530
- emisja z dnia 25 czerwca 2010 roku akcji serii O	1 320 245	13 202
stan na 31-12-2010	16 373 245	163 732

Podwyższenie kapitału zakładowego Banku nastąpiło na podstawie Uchwały nr 8/2009 NWZ BOŚ S.A. z dnia 9 grudnia 2009 r. w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego BOŚ S.A. w drodze emisji akcji serii O i pozbawienia dotychczasowych akcjonariuszy prawa poboru akcji niniejszej emisji.

Zgodnie z ww. uchwałą emisja miała charakter subskrypcji prywatnej i była skierowana do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w zamian za wniesienie aportów w postaci akcji spółek: Cetrozap S.A., Stalexport – Autostrady S.A., Lubelski Węgiel „Bogdanka” S.A., WODKAN Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A. oraz udziałów w spółce Kemipol Sp. z o.o. Podwyższenie kapitału zakładowego nie miało wpływu na sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych.

Z dniem 19 lipca 2010 r. akcje Banku serii O zostały wprowadzone do obrotu giełdowego.

Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Banku na dzień 31 grudnia 2010 roku.

Podmiot	Liczba akcji posiadanych*\	Udział w kapitale	Liczba głosów	Udział w głosach
Narodowy Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie	12 951 960	79,10%	12 951 960	79,10%
Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe w Warszawie	978 300	5,98%	978 300	5,98%

*\ Jedna akcja daje prawo do jednego głosu na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy.

Na pozostałych akcjonariuszy przypada łącznie 14,92% udziałów w kapitale zakładowym Banku.

Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego nie są znane zmiany w strukturze własności znacznych pakietów akcji.

b) Kapitał zapasowy ze sprzedaży powyżej wartości nominalnej

Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej tworzony jest z nadwyżki osiągniętej przy emisji akcji powyżej wartości nominalnej pozostałej po pokryciu kosztów emisji.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku kapitał ten wynosił 378 875 tys. zł i zwiększył się o 82 508 tys. zł, jest to wartość wyceny aportów przewyższająca wartość nominalną udziałów z tytułu emisji akcji serii O. Na dzień 31 grudnia 2009 roku kapitał zapasowy wynosił 296 397 tys. zł.

39. Kapitał z aktualizacji wyceny

Kapitał z aktualizacji wyceny obejmuje zmianę wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży wynikającą z ich wyceny.

	31-12-2010	31-12-2009
Wycena aktywów dostępnych do sprzedaży	-2 984	-8 233
Z tytułu odroczonego podatku dochodowego	567	1 564
Kapitał z aktualizacji wyceny, razem	-2 417	-6 669

Zmiana stanu kapitału z aktualizacji wyceny

Stan na 01-01-2010	-6 669
Zwiększenie z tytułu:	94 127
- wyceny	90 967
- sprzedaży	727
- przeniesienia odpisu do rachunku zysków i strat	2 433
Zmniejszenie z tytułu:	-88 878
- wyceny	-87 108
- sprzedaży	-1 770
Odroczony podatek dochodowy	-997
Stan na 31-12-2010	-2 417
Stan na 01-01-2009	-9 174
Zwiększenie zysków z tyt. wyceny	26 295
Zwiększenie straty z tyt. wyceny	-23 202
Odroczony podatek dochodowy	-588
Stan na 31-12-2009	-6 669

Kwota zysków i strat wyłączona z kapitału własnego ujęta w wyniku finansowym danego okresu została przedstawiona w notce 11.

40. Zyski zatrzymane

Na zyski zatrzymane składają się: pozostały kapitał zapasowy, pozostałe kapitały rezerwowe, fundusz ogólnego ryzyka, niepodzielony wynik finansowy.

	31-12-2010	31-12-2009
Pozostały kapitał zapasowy:	391 877	378 124
utworzony ustawowo	44 000	44 000
utworzony zgodnie ze statutem ponad wymaganą ustawowo (minimalną) wartość	343 552	329 799
inny	4 325	4 325
Fundusz ogólnego ryzyka	48 302	48 302
Niepodzielony wynik finansowy	54 059	13 753
wynik netto bieżącego okresu	54 059	13 753
Niepodzielony wynik finansowy, razem	494 238	440 179

Kapitał zapasowy tworzony jest z odpisów z rocznego zysku netto w wysokości co najmniej 8% zysku netto, dopóki kapitał ten nie osiągnie przynajmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego. Część kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego może być przeznaczona jedynie na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym.

Kapitał rezerwowy tworzony jest z odpisów z rocznego zysku netto niezależnie od kapitału zapasowego z przeznaczeniem na pokrycie szczególnych strat i wydatków.

O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

Fundusz ogólnego ryzyka przeznaczony na niezidentyfikowane ryzyka w działalności Banku tworzony jest z odpisów z rocznego zysku netto, zgodnie z zasadami określonymi w przepisach prawa bankowego.

W dniu 30 czerwca 2010 roku decyzją Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku Ochrony Środowiska S.A. (Uchwała Nr 11/2010) zysk netto Banku za 2009 rok w całości w kwocie 13 752 972,40 zł przeznaczony został w całości na kapitał zapasowy.

Zarząd Banku zwróci się do Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku Ochrony Środowiska S.A. z propozycją przeznaczenia całego wypracowanego zysku netto za 2010 rok na kapitał zapasowy.

41. Informacje dodatkowe do sprawozdania z przepływów pieniężnych

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Dla potrzeb sprawozdania z przepływów pieniężnych saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera następujące salda o wysokiej płynności i terminie zapadalności krótszym niż trzy miesiące.

	31-12-2010	31-12-2009
Kasa, środki w Banku Centralnym (Nota 20)	484 630	442 373
Lokaty w innych bankach ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych (Nota 21)	43 019	40 951
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe (Nota 24)	599 592	-
Razem	1 127 241	483 324

Saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera rezerwę obowiązkową utrzymywaną na rachunku w NBP. Rezerwa deklarowana do utrzymania w miesiącu grudniu 2010 roku wynosiła 331 811 tys. zł (w grudniu 2009 roku w kwocie 289 407 tys. zł). Bank musi utrzymywać średnie saldo środków pieniężnych w miesiącu powyżej zadeklarowanej rezerwy obowiązkowej.

Zgodnie z paragrafem 10 Uchwały NBP nr 15/2004 Bank może wykorzystywać środki utrzymywane na rachunku rezerwy obowiązkowej do bieżących rozliczeń pieniężnych.

Objaśnienie różnic pomiędzy bilansowymi zmianami stanu, a zmianami stanu tych pozycji wykazywanymi w działalności operacyjnej sprawozdania z przepływów pieniężnych

	12 miesięcy zakończonych	
	31-12-2010	31-12-2009
Zysk z działalności inwestycyjnej		
Przychody ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	-22	-86
Zmiana stanu lokat w innych bankach oraz kredytów i pożyczek udzielonych innym bankom	21 924	224 788
Zmiana stanu należności od innych banków przyjęta do środków pieniężnych	2 068	-71 764
Zmiana stanu lokat w innych bankach oraz kredytów i pożyczek udzielonych innym bankom razem	23 992	153 024
Zmiana stanu innych lokat na rynku pieniężnym	-	94 696
Wykup	-	-94 696
Zmiana stanu innych lokat na rynku pieniężnym razem	-	-
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom razem	-1 661 775	-
Konwersja wierzytelności za otrzymane papiery wartościowe	-12 253	-
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom razem	-1 674 028	-

	12 miesięcy zakończonych	
	31-12-2010	31-12-2009
Zmiana stanu inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych	-1 624 117	505 146
Zmiana stanu inwestycyjnych papierów wartościowych przyjęta do środków pieniężnych	599 592	-
Wykup papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności	-124 823	-160 552
Otrzymane papiery wartościowe w wyniku konwersji wierzytelności	12 253	-
Przesunięcie odsetek od papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności do odsetek z działalności inwestycyjnej	21 085	-1 078
Wycena papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży na kapitał z aktualizacji wyceny	5 249	3 093
Przyjęcie aportu	-	96 154
Zmiana stanu inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych razem	-1 110 761	442 763
Zmiana stanu pozostałych aktywów	12 828	8 901
Odroczony podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	1 327	4 304
Odroczony podatek dochodowy z tytułu wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	-997	-588
Niepieniężne zmiany z tytułu wartości niematerialnych oraz rzeczowych środków trwałych	1 885	1 249
Zmiana stanu pozostałych aktywów razem	15 043	13 866
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu bankowych papierów wartościowych razem	703 207	121 327
Zapłacone odsetki od obligacji emitowanych przez Bank	8 351	-
Wpływy ze sprzedaży obligacji	-700 000	-
Przesunięcie odsetek od bankowych papierów wartościowych do działalności finansowej	-11 561	-
Sprzedaż obligacji BOŚ S.A. wykazana w działalności finansowej - inne wpływy finansowe	-	-120 000
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu bankowych papierów wartościowych razem	-3	1 327
Zmiana stanu innych zobowiązań	-111 895	118 962
Wniesiony niepieniężny udział za akcje BOŚ S.A.	95 710	-96 154
Bieżące obciążenia z tytułu podatku dochodowego	-7 546	-8 805
Zapłacony podatek dochodowy	-7 477	22 684
Zmiana stanu innych zobowiązań razem	-31 208	36 687

Wartość odsetek otrzymanych i zapłaconych w okresie sprawozdawczym

	12 miesięcy zakończonych	
	31-12-2010	31-12-2009
Odsetki otrzymane	607 182	551 323
Odsetki zapłacone	365 955	342 933

42. Charakterystyka instrumentów pochodnych oraz transakcji wymiany walutowej

Transakcje wymiany walut i walutowych instrumentów pochodnych

INSTRUMENT	31-12-2010	31-12-2009	31-12-2010	31-12-2009	31-12-2010	31-12-2009
	FX Swap		FX Forward		FX Spot * \	
Opis instrumentu	Transakcja polegająca na wymianie określonej kwoty (waluta bazowa) na inną walutę (waluta kwotowana) z jednoczesnym zobowiązaniem się do późniejszej wymiany waluty kwotowanej na walutę bazową w dniu określonym w umowie. Wszystkie warunki trans ustalane są w dniu jej zawarcia.		Terminowa transakcja wymiany określonej kwoty waluty na inną walutę w określonym terminie, wg ustalonego kursu terminowego. Jest to tzw. kontrakt z dostawą waluty (forward outright). Wszystkie warunki transakcji ustalane są w dniu jej zawarcia.		Transakcja polegająca na wymianie określonej kwoty waluty na inną walutę, której rozliczenie następuje najczęściej w drugim dniu roboczym po dacie zawarcia transakcji. Wszystkie warunki transakcji są ustalane w dacie zawarcia transakcji.	
Cel nabycia lub wystawienia	do obrotu		do obrotu		do obrotu	
Ilość transakcji	33	25	25	27	25	10
Wartość nominalna instrumentów (w tys. zł)	1 399 822	1 076 800	10 629	14 435	55 437	10 299
Wartość godziwa (w tys. zł)	-71 805	-5 003	-156	-519	-4	-12
- dodatnia	767	6 507	11	70	90	7
- ujemna	-72 572	-11 510	-167	-589	-94	-19
Przyszłe przychody/ płaćności	Zmienne		Zmienne		Zmienne	
Zapadalność	2011-01-03 – 2011-04-12	2010-01-06 – 2010-04-14	2011-01-03 – 2011-03-16	2010-01-04 – 2010-12-13	2011-01-03 – 2011-01-04	2010-01-04 – 2010-01-05
Możliwość wcześniejszego rozliczenia	Brak		Na wniosek klienta		Brak	
Możliwość wymiany lub zamiany na inny składnik aktywów/ pasywów	Brak		Brak		Brak	
Inne warunki	Brak		Brak		Brak	
Rodzaj ryzyka związanego z danym instrumentem pochodnym	Ryzyko operacyjne, ryzyko walutowe		Ryzyko walutowe, ryzyko operacyjne.		Ryzyko walutowe, ryzyko operacyjne	

*\ instrument wymiany walutowej

	31-12-2010	31-12-2009
Wartość instrumentów według wartości nominalnej	1 465 888	1 101 534
- wartość godziwa dodatnia	868	6 584
- wartość godziwa ujemna	-72 833	-12 118
Razem transakcje wymiany walut i walutowych instrumentów pochodnych:		
- aktywa	868	6 584
- zobowiązania	-72 833	-12 118

Transakcje instrumentami pochodnymi stopy procentowej

	31-12-2010	31-12-2009
INSTRUMENT	Transakcje wymiany stopy procentowej (IRS)	
Opis instrumentu	Transakcja wymiany stopy procentowej (IRS) jest standaryzowaną transakcją w której strony płacą sobie wzajemnie, w ustalonych okresach, oprocentowanie ustalane wg stopy stałej/zmiennej	
Cel nabycia lub wystawienia	do obrotu (w celu spekulacyjnym i jako zabezpieczenie)	
Ilość transakcji	8	8
Wartość nominalna instrumentów (w tys. zł)	200 000	200 000
Wartość godziwa (w tys. zł)	-1 935	-1 805
- dodatnia	918	576
- ujemna	-2 853	-2 381
Przyszłe przychody/płatności	Zmienne	
Zapadalność	2015-10-24	2015-10-24
Możliwość wcześniejszego rozliczenia	Brak	
Możliwość wymiany lub zamiany na inny składnik aktywów/ pasywów	Brak	
Inne warunki	Brak	
Rodzaj ryzyka	Ryzyko operacyjne, ryzyko stopy procentowej	

	31-12-2010	31-12-2009
Wartość instrumentów według wartości nominalnej	200 000	200 000
- wartość godziwa dodatnia	918	576
- wartość godziwa ujemna	-2 853	-2 381
Razem transakcje wymiany walut i walutowych instrumentów pochodnych:		
- aktywa	918	576
- zobowiązania	-2 853	-2 381

Razem pochodne instrumenty finansowe

	31-12-2010	31-12-2009
Wartość instrumentów według wartości nominalnej	1 665 888	1 301 534
- wartość godziwa dodatnia	1 786	7 160
- wartość godziwa ujemna	-75 686	-14 499
Razem transakcje wymiany walut i walutowych instrumentów pochodnych:		
- aktywa	1 786	7 160
- zobowiązania	-75 686	-14 499

43. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Poniżej przedstawiono wartość bilansową i godziwą aktywów i zobowiązań finansowych innych niż wycenianych do wartości godziwej w sprawozdaniu finansowym:

	Wartość bilansowa na 31-12-2010	Wartość godziwa na 31-12-2010	Wartość bilansowa na 31-12- 2009	Wartość godziwa na 31-12-2009
AKTYWA FINANSOWE				
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	81 332	81 319	103 256	103 256
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	10 956 437	10 969 616	9 294 662	9 293 236
- Kredyty w złotych polskich	8 229 184	8 221 281	7 193 258	7 216 222
- Kredyty w walutach obcych	2 727 253	2 748 335	2 101 404	2 077 014
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe - Utrzymywane do terminu zapadalności	385 062	384 107	488 800	488 897
Dłużne papiery wartościowe, w tym:	385 062	384 107	488 800	488 897
- Skarb Państwa	385 062	384 107	488 800	488 897
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE				
Zobowiązania wobec innych banków	858 863	859 142	1 366 541	1 358 948
Zobowiązania wobec klientów, w tym:	12 169 139	12 175 082	9 382 713	9 378 382
- Klientów korporacyjnych	5 720 997	5 724 966	3 279 600	3 278 923
- Klientów detalicznych	3 797 200	3 798 770	3 557 721	3 556 900
- Finansów publicznych	786 080	786 379	706 919	706 960
- Funduszy ekologicznych	780 372	782 169	1 176 793	1 176 533
- Międzynarodowych instytucji finansowych	1 075 628	1 073 936	658 573	655 959
- Pozostali klienci	8 862	8 862	3 107	3 107
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	703 430	703 430	160	160
Zobowiązania podporządkowane	121 314	121 314	121 377	121 377

Lokaty w innych bankach

Należności od innych banków obejmują lokaty międzybankowe, rachunki nostro oraz kredyty i pożyczki. Wartość godziwa lokat międzybankowych z uwagi na krótki termin realizacji (do 6 m-cy lokaty międzybankowe na stopę stałą) jest równa wartości bilansowej.

Inne lokaty na rynku pieniężnym

Dla lokat na rynku pieniężnym nie istnieje aktywny rynek. W bilansie wycenia się je według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Ich wartość bilansowa przyjmowana jest jako szacunkowa wartość godziwa ze względu na fakt, iż stosowane stopy procentowe oparte są na stawkach rynkowych a okres zmiany oprocentowania nie przekracza 1 roku.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom

Dla kredytów i pożyczek nie istnieje aktywny rynek. Kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom przedstawiono po pomniejszeniu o odpisy z tytułu utraty wartości. W bilansie wycenia się je według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Jako wartość godziwa kredytów jest przyjmowana ich wartość wynikająca z bieżąca oszacowanych przyszłych przepływów kapitałowo-odsetkowych (oddzielnie dla walut i oddzielnie dla PLN) wyliczonych w oparciu o efektywną stopę procentową dla każdego kredytu (z wyjątkiem kredytów o niestalonym harmonogramie lub kredytów zagrożonych dla których jako wartość godziwa przyjmowana jest wartość bilansowa) dyskontowych średnią efektywną stopą procentową kredytów udzielonych w grudniu 2010 r.

Zobowiązania wobec podmiotów niebankowych

Zobowiązania w bilansie wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Jako wartość godziwa zobowiązań jest przyjmowana ich wartość wynikająca ze zdyskontowania kapitału oraz odsetek dla wszystkich depozytów średnią ważoną stopą procentową, która obowiązywała dla depozytów przyjętych w grudniu 2010 r.

Zobowiązania (kapitał i odsetki) wobec międzynarodowych instytucji finansowych zostały zdyskontowane efektywną stopą procentową zobowiązań zaciąganych w 2010.

Zobowiązania podporządkowane

Na zobowiązania podporządkowane składają się obligacje podporządkowane oprocentowane zmienną stopą procentową o warunkach nie odbiegających od aktualnych warunków rynkowych w związku z czym ich wartość godziwa nie różni się istotnie od ich wartości bilansowej.

Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych

Zobowiązania z tytułu emisji obligacji własnych zostały ujęte w wartości księgowej z uwagi na fakt, że transakcje odbyły się w listopadzie i warunki rynkowe na koniec roku nie uległy istotnym zmianom.

Zobowiązania wobec podmiotów bankowych

Zobowiązania od podmiotów bankowych

Depozyty, z uwagi na krótki termin zostały ujęte w wartości księgowej a zaciągnięte pożyczki (kapitał i odsetki) zostały zdyskontowane średnią stopą efektywną zobowiązań wobec banków zaciąganych w 2010 roku.

44. Podział instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej w zależności od sposobu pomiaru wartości godziwej

31 grudnia 2010

	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	56 317	-	-	56 317
Dłużne papiery wartościowe	56 317	-	-	56 317
Pochodne instrumenty finansowe	-	1 786	-	1 786
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	2 100 608	670 469	35 059	2 806 136
Dłużne papiery wartościowe	2 078 153	670 469	-	2 748 622
Kapitałowe papiery wartościowe	22 455	-	35 059	57 514
Razem	2 156 925	672 255	35 059	2 864 239

	Poziom 2
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	
Pochodne instrumenty finansowe	75 686
Razem	75 686

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Poziom 3
Stan na początek okresu 01-01-2010	33 250
Zwiększenia (z tytułu)	1 964
- dodatnia wycena	1 964
Zmniejszenia (z tytułu)	155
- sprzedaż i wykup	155
Stan na koniec okresu 31-12-2010	35 059

31 grudnia 2009

	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	52 665	110	-	52 775
Dłużne papiery wartościowe	52 665	110	-	52 775
Pochodne instrumenty finansowe	-	7 160	-	7 160
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	440 318	604 713	33 250	1 078 281
Dłużne papiery wartościowe	378 898	604 713	-	983 611
Kapitałowe papiery wartościowe	61 420	-	33 250	94 670
Aktywa zastawione	-	269 285	-	269 285
Razem	492 983	881 268	33 250	1 407 501

	Poziom 2
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	
Pochodne instrumenty finansowe	14 499
Razem	14 499

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Poziom 3
Stan na początek okresu 01-01-2009	126
Zwiększenia (z tytułu)	33 135
- przejęcie akcji i udziałów	33 056
- dodatnia wycena	79
Zmniejszenia (z tytułu)	11
- ujemna wycena	6
- pozostałe	5
Stan na koniec okresu 31-12-2009	33 250

45. Sprawozdawczość dotycząca segmentów

Zgodnie z wymogami MSSF 8 segmenty operacyjne zostały określone na podstawie sprawozdań wewnętrznych dotyczących komponentów jednostki gospodarczej podlegających okresowym przeglądom dokonywanym przez członka kierownictwa odpowiedzialnego za podejmowanie decyzji operacyjnych. MSSF 8 definiuje segment operacyjny jako część działalności jednostki, który spełnia trzy kryteria:

- a) segment prowadzi działalność gospodarczą, w ramach której może osiągać przychody i ponosić koszty,
- b) wyniki działalności operacyjnej segmentu są przeglądane regularnie przez osobę podejmującą w jednostce główne decyzje operacyjne,
- c) odrębne informacje finansowe dla segmentu są dostępne.

Poniżej przedstawiono zasady sprawozdawczości według segmentów operacyjnych za okresy zakończone dnia 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku w podziale na następujące obszary działalności:

- (i) pion korporacji i finansów publicznych,
- (ii) pion detaliczny,
- (iii) działalność na rynku międzybankowym i działalność inwestycyjna,
- (iv) pozostałe (nieulokowane w segmentach).

W ramach pionu korporacji i finansów publicznych prowadzona jest działalność obejmująca transakcje poprzez sieć oddziałów Banku z klientami korporacyjnymi i klientami należącymi do sektora finansów publicznych.

Natomiast aktywność Banku w pionie detalicznym dotyczy transakcji z klientami z grupy osób prywatnych, mikroprzedsiębiorstw oraz wspólnot mieszkaniowych.

W skład obszaru działalności na rynku międzybankowym i działalności inwestycyjnej wchodzi działalność na rynku międzybankowym i dłużnych papierów wartościowych, instrumentów pochodnych, a także w obszarze inwestycji kapitałowych.

W obszarze pozostałe (nieulokowane w segmentach) znajdują się pozycje rachunku zysków i strat, które nie zostały przypisane do żadnego z wymienionych w pozycji (i)-(iv) obszarów działalności, w szczególności przychody i koszty odsetkowe oraz prowizyjne generowane z aktywów i zobowiązań związanych z klientami niesklasyfikowanymi oraz ogólne koszty administracyjne.

Produkty pionów i obszarów działalności wymienionych w podpunktach (i)-(iv) powyżej zostały opisane w „Sprawozdaniu Zarządu z działalności Banku Ochrony Środowiska S.A. w 2010 roku” w pkt. I ppkt. 3.

Produktami obszaru działalności na rynku międzybankowym i działalności inwestycyjnej są bieżące i terminowe lokaty i depozyty międzybankowe, kredyty od innych banków oraz kredyty udzielone bankom, dłużne i kapitałowe papiery wartościowe oraz instrumenty pochodne.

Aktywa i pasywa obszarów określonych w ppkt. (i)-(ii) powyżej zostały wyodrębnione w oparciu o bazę kredytową i depozytową Banku.

I. Wynik na działalności operacyjnej pionu korporacji i finansów publicznych oraz pionu detalicznego, jest wynikiem z działalności finansowej tych pionów pomniejszony o wartość ogólnych kosztów administracyjnych przypisanych do danego pionu na podstawie „Metodyki alokacji ogólnych kosztów administracyjnych na obszary działalności Banku”.

Od dnia 1 stycznia 2010 r. wyniki obszarów działalności są wyliczane w oparciu o zmienioną „Metodykę alokacji ogólnych kosztów administracyjnych na obszary działalności Banku”. Najważniejsza zmiana wprowadzona w ramach nowej Metodyki polega na rozliczaniu całości ogólnych kosztów administracyjnych na obszary działalności Banku, podczas gdy w analogicznym okresie roku ubiegłego część ogólnych kosztów administracyjnych nie była alokowana na segmenty. Koszty administracyjne są alokowane między innymi z uwzględnieniem następujących kluczy alokacyjnych:

proporcja etatów, wolumen kredytów, wolumen depozytów, liczba klientów z rachunkiem bieżącym. Ze względów prezentacyjnych ogólne koszty administracyjne zostały podzielone na: koszty bezpośrednie i pośrednie sieci Oddziałów, koszty bezpośrednie i pośrednie Centrali, amortyzację oraz pozostałe koszty (podatki, BFG, KNF, usługi wzajemne). Dane za okres porównawczy nie zostały z przyczyn technicznych doprowadzone do porównywalności.

Ponadto, wynik z tytułu odsetek, a w konsekwencji wynik netto pionu detalicznego w znaczący sposób został obciążony na skutek zmian w metodologii określania kosztu wewnętrznego transferu środków. W I połowie 2009 obowiązywała metodyka Wewnętrznej Ceny Pieniądza, oparta o krótkie stawki rynku międzybankowego. Wprowadzenie w II połowie 2009 mechanizmu stóp transferowych urealniło rozliczenie finansowania pionów, ale z uwagi na diametralną zmianę metodyki spowodowało brak porównywalności wyników 2009 i 2010 na poziomie wewnętrznego sprawozdawczości. Zmiana rozliczenia Wewnętrznej Ceny Pieniądza na Stopy Transferowe obciążyła wyniki pionu detalicznego o ok. 5,2 mln PLN. Dodatkowo w 2010 roku na skutek prac rozwijających metodyki oceny pionów, nastąpiła zmiana metodologii alokacji wyniku rozliczenia kosztów wynikających z marż zabezpieczających płynność. Zmiana ta spowodowała, w stosunku do metodologii z 2009, dodatkowe obciążenie pionu detalicznego w kwocie 4,2 mln PLN.

Na wynik z działalności finansowej ww. pionów składają się:

1. **Wynik z działalności depozytowej**, tj. różnica pomiędzy przychodami z inwestycji środków depozytowych skalkulowanych na bazie wewnętrznej ceny pieniądza, a kosztami pozyskania środków depozytowych.

Przychody z inwestycji środków depozytowych dla danego pionu ustala się na podstawie średniego (ze stanów dziennych) stanu depozytów danego pionu oraz średniej wewnętrznej ceny pieniądza odrębnie dla każdej waluty (I półrocze 2009 r.) lub cen transferowych (od lipca 2009 r.).

Wewnętrzna cena pieniądza była stawką oprocentowania rachunków bieżących placówek Banku prowadzonych w Centrali. Wysokość wewnętrznej ceny pieniądza ustalana była w Banku co miesiąc w oparciu o średnie stawki referencyjne 1M dla poszczególnych walut z uwzględnieniem marży korygującej. Średnie stawki referencyjne były wyliczane na podstawie danych z systemu informacyjnego REUTERS.

Cena transferowa jest to stawka oprocentowania środków pieniężnych pozyskiwanych lub zagospodarowywanych przez piony biznesowe Banku, służąca do ustalenia wewnętrznego wyniku finansowego jednostek Banku dla celów analitycznych oraz dla efektywnego zarządzania dochodowością i ryzykiem Banku, w szczególności ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej. Dla każdej transakcji przypisywana jest indywidualna cena transferowa, będąca sumą stawki rynkowej zgodnej z okresem przeszacowania i walutą oraz marży korygującej. Stawki transferowe ustalane są zgodnie z „Metodyką ustalania cen transferowych w Banku Ochrony Środowiska S.A.”.

2. **Wynik z działalności kredytowej**, tj. suma przychodów odsetkowych od kredytów ze środków własnych, przychodów odsetkowych od kredytów ze środków obcych, prowizji odsetkowych od kredytów ze środków obcych oraz różnicy wartości odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek i zobowiązań pozabilansowych pomniejszona o koszty finansowania działalności kredytowej wyliczone na bazie wewnętrznej ceny pieniądza (I półrocze 2009 r.) lub cen transferowych (od lipca 2009 r.).

Koszty finansowania działalności kredytowej dla danego pionu ustala się na podstawie średniego (ze stanów dziennych) poziomu zadłużenia kredytowego ze środków własnych danego pionu pomniejszonego o wartość odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek oraz średniej wewnętrznej ceny pieniądza odrębnie dla każdej waluty (I półrocze 2009 r.) lub cen transferowych (od lipca 2009 r.).

3. **Wynik z rezerwy obowiązkowej**, tj. różnica przychodów odsetkowych od rachunku bieżącego w NBP, alokowanych na poszczególne piony udziałem średnich (średnia ze stanów dziennych)

depozytów zebranych przez dany pion w miesiącu poprzednim i kosztów finansowania rachunku bieżącego w NBP.

Koszty finansowania rachunku bieżącego (rezerwy obowiązkowej) w NBP dla danego pionu ustala się na podstawie udziału średniego (średnia ze stanów dziennych) stanu środków na rachunku bieżącym (rezerwy obowiązkowej) w NBP oraz średniej wewnętrznej ceny pieniądza (I półrocze 2009 r.) lub cen transferowych (od lipca 2009 r.). Przypadającą na dany pion część rachunku bieżącego w NBP ustala się na podstawie średniego (ze stanów dziennych) stanu depozytów danego pionu z miesiąca poprzedniego.

4. **Wynik z działalności na dłużnych papierach wartościowych**, tj. suma przychodów prowizyjnych za obsługę obligacji komunalnych / korporacyjnych.
5. **Wynik z tytułu prowizji**, tj. różnica pomiędzy sumą przychodów prowizyjnych od kredytów, przychodów prowizyjnych związanych z rachunkami depozytowymi oraz przychodów od kart płatniczych nieprzydzielonych do rachunku depozytowego i kredytowego a kosztami prowizji.
6. **Wynik z pozycji wymiany**, tj. dochody pionu z transakcji typu FX oraz dochody z pozostałych zrealizowanych transakcji wymiany walutowej przypisanych do pionów na podstawie średniej skali zadłużenia kredytowego w walutach obcych.
7. **Wynik z pozostałych przychodów i kosztów z wyłączeniem ogólnych kosztów administracyjnych**, tj. różnica pomiędzy przypisanymi do poszczególnych pionów pozostałymi przychodami operacyjnymi a pozostałymi kosztami operacyjnymi.

II. Wynik z obszaru działalności na rynku międzybankowym i działalności inwestycyjnej stanowi sumę wyników z obszaru rynku międzybankowego oraz obszaru inwestycji kapitałowych Banku.

Wynik na działalności operacyjnej z działalności na rynku międzybankowym oraz z inwestycji kapitałowych stanowi wynik na działalności finansowej danego obszaru działalności pomniejszony o wartość ogólnych kosztów administracyjnych przypisanych do danego obszaru na podstawie „Metodyki alokacji ogólnych kosztów administracyjnych na obszary działalności Banku”.

Na wynik z działalności finansowej na rynku międzybankowym składają się:

- **wynik odsetkowy z aktywów rynku międzybankowego** - wyliczany jako różnica pomiędzy przychodami odsetkowymi od aktywów przypisanych do obszaru rynku międzybankowego a kosztami finansowania tych aktywów wyliczanymi w oparciu o stawki wewnętrznej ceny pieniądza (I półrocze 2009 r.) lub ceny transferowe (od lipca 2009 r.),
- **wynik odsetkowy ze zobowiązań rynku międzybankowego** - wyliczany jako różnica pomiędzy przychodami z inwestycji środków pozyskanych w formie depozytów międzybankowych oraz kredytów zaciągniętych w innych bankach, wyliczanymi w oparciu o stawki wewnętrznej ceny pieniądza (I półrocze 2009 r.) lub ceny transferowe (od lipca 2009 r.) a kosztami odsetkowymi od tych środków,
- **dochody z inwestycji środków własnych Banku** wyliczonych w oparciu o stawki wewnętrznej ceny pieniądza (I półrocze 2009 r.) lub ceny transferowe (od lipca 2009 r.),
- **wynik z pozycji wymiany**, za wyjątkiem dochodów z pozycji wymiany przypisanych innym segmentom,
- **wynik na działalności handlowej**,
- **wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych** w części dotyczącej dłużnych papierów wartościowych oraz wyceny instrumentów finansowych.

Na wynik z działalności finansowej z inwestycji kapitałowych składają się następujące pozycje:

- **przychody z tytułu dywidend**,
- **wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych** w części dotyczącej akcji i udziałów,
- **różnica wartości odpisów z tytułu utraty wartości akcji i udziałów**.

Ze względów prezentacyjnych wynik z obszaru działalności na rynku międzybankowym i działalności inwestycyjnej został podzielony na 3 podobszary:

- i) działalność handlowa,
- ii) finansowanie długoterminowe i płynność,
- iii) inwestycje kapitałowe.

Wynik na działalności finansowej z działalności handlowej obejmuje: wynik na handlowych papierach wartościowych, wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych w części dotyczącej portfela papierów dłużnych oraz wynik z pozycji wymiany.

Wynik na działalności finansowej w zakresie finansowania i płynności obejmuje wynik z tytułu odsetek oraz wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek dotyczący portfela dłużnych papierów wartościowych oraz działalności depozytowo-kredytowej na rynku międzybankowym.

Przy ustalaniu wyniku finansowego z inwestycji kapitałowych przyjmuje się założenie, że działalność ta jest finansowana wyłącznie z kapitałów własnych Banku (założenie to przyjęto w oparciu o zasady wyliczania adekwatności kapitałowej Banku).

Ze względu na specyfikę Banku, nie występują zjawiska sezonowości lub cykliczności. Bank świadczy usługi finansowe, na które popyt ma charakter stabilny, a wpływ sezonowości jest nieistotny.

W ten sposób kalkulowane są wyniki obszarów działalności jednak dla celów zachowania spójności z formatem stosowanym w informacji zarządczej w tabelach poniżej zastosowano prezentację w układzie rachunku zysków i strat.

Poniżej przedstawiono jednostkowe wyniki finansowe Banku Ochrony Środowiska S.A. za okres dwunastu miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku oraz 31 grudnia 2009 roku przypadające na przyjęte segmenty:

Lp.	Sprawozdanie przedstawiające składniki rachunku zysków i strat za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2010	PION KORPORACJI I FINANSÓW PUBLICZNYCH	PION DETALICZNY * \	DZIAŁALNOŚĆ NA RYNKU MIĘDZYPANOWYM I DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA	w tym:			POZOSTAŁE (NIEUŁOKOWANE W SEGMENTACH)	BANK
					Działalność handlowa	Finansowanie długoterminowe i płynność	Inwestycje kapitałowe		
I.	Wynik z tytułu odsetek	137 903	79 257	36 558	-	36 558	-	-824	252 894
1.	Przychody z tytułu odsetek	635 672	316 541	494 690	-	494 690	-	429	1 447 332
	- sprzedaż klientom zewnętrznym	358 460	176 048	134 378	-	134 378	-	-	668 886
	- sprzedaż innym segmentom	277 212	140 493	360 312	-	360 312	-	429	778 446
2.	Koszty z tytułu odsetek	-497 769	-237 284	-458 132	-	-458 132	-	-1 253	-1 194 438
	- sprzedaż klientom zewnętrznym	-234 137	-140 631	-39 998	-	-39 998	-	-1 226	-415 992
	- sprzedaż innym segmentom	-263 632	-96 653	-418 134	-	-418 134	-	-27	-778 446
II.	Wynik z tytułu opłat i prowizji	29 972	32 906	-	-	-	-	949	63 827
1.	Przychody z tytułu opłat i prowizji	30 296	41 974	-	-	-	-	2 660	74 930
2.	Koszty z tytułu opłat i prowizji	-324	-9 068	-	-	-	-	-1 711	-11 103
III.	Przychody z tytułu dywidend	-	-	9 159	-	-	9 159	-	9 159
IV.	Wynik na działalności handlowej (ze SWAP)	-	12 755	5 427	5 427	-	-	-	18 182
V.	Wynik na inwestycyjnych (lokacyjnych) papierach wartościowych	-	-	3 787	5 020	-	-1 233	-	3 787
VI.	Wynik z pozycji wymiany	9 764	36 916	348	348	-	-	-90	46 938
VII.	Wynik pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	-1 261	-56	-	-	-	-	-181	-1 498
VIII.	Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	-20 544	-34 781	19 709	-	19 709	-	-1 227	-36 843
IX.	Wynik na działalności finansowej	155 834	126 997	74 988	10 795	56 267	7 926	-1 373	356 446

1.	Koszty bezpośrednie sieci	-19 860	-55 640	-	-	-	-	-31	-75 531
	Wynik na działalności finansowej + 1.	135 974	71 357	74 988	10 795	56 267	7 926	-1 404	280 915
2.	Koszty bezpośrednie Centrali	-13 009	-22 223	-3 459	-553	-2 906	-	-	-38 691
	Wynik na działalności finansowej + 1. + 2.	122 965	49 134	71 529	10 242	53 361	7 926	-1 404	242 224
3.	Koszty pośrednie sieci	-16 810	-29 642	-	-	-	-	-24	-46 476
	Wynik na działalności finansowej + 1. + 2. + 3.	106 155	19 492	71 529	10 242	53 361	7 926	-1 428	195 748
4.	Koszty pośrednie Centrali	-35 293	-62 194	-6 247	-872	-4 577	-798	-2 868	-106 602
	Wynik na działalności finansowej + 1. + 2. + 3. + 4.	70 862	-42 702	65 282	9 370	48 784	7 128	-4 296	89 146
5.	Amortyzacja	-7 160	-14 634	-126	-20	-106	-	-	-21 920
	Wynik na działalności finansowej + 1. + 2. + 3. + 4. + 5.	63 702	-57 336	65 156	9 350	48 678	7 128	-4 296	67 226
6.	Pozostałe koszty (podatki, BFG, KNF, Usługi wzajemne)	-12 138	5 990	-801	-128	-673	-	1	-6 948
	Wynik na działalności finansowej + 1. + 2. + 3. + 4. + 5. + 6.	51 564	-51 346	64 355	9 222	48 005	7 128	-4 295	60 278
X.	Wynik na działalności operacyjnej	51 564	-51 346	64 355	9 222	48 005	7 128	-4 295	60 278
XI.	Wynik finansowy brutto	51 564	-51 346	64 355	9 222	48 005	7 128	-4 295	60 278
XII.	Obciążenia podatkowe	-9 789	9 755	-10 876	-1 752	-9 510	386	4 691	-6 219
XIII.	Wynik finansowy netto	41 775	-41 591	53 479	7 470	38 495	7 514	396	54 059

Aktywa segmentu	6 889 539	4 477 709	3 376 237	x	x	x	321 873	15 065 358
Zobowiązania segmentu	7 108 019	3 793 083	3 116 817	x	x	x	1 047 439	15 065 358
Nakłady na aktywa trwałe i wartości niematerialne	23 854	40 214	2 581	x	x	x	718	67 367

*\ Dodatkowe wyjaśnienia dotyczące wyniku netto pionu detalicznego zamieszczono w nocie 45 pkt. I. do niniejszego sprawozdania finansowego.

Lp.	Sprawozdanie przedstawiające składniki rachunku zysków i strat za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2009	PION KORPORACJI I FINANSÓW PUBLICZNYCH	PION DETALICZNY	DZIAŁALNOŚĆ NA RYNKU MIĘDZYPANOWYM I DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA	w tym:			POZOSTAŁE (NIEULOKOWANE W SEGMENTACH)	BANK
					Działalność handlowa	Finansowanie długoterminowe i płynność	Inwestycje kapitałowe		
I.	Wynik z tytułu odsetek	112 830	92 294	27 256	-	27 256	-	497	232 877
1.	Przychody z tytułu odsetek	515 801	306 802	423 968	-	423 968	-	1 144	1 247 715
	- sprzedaż klientom zewnętrznym	315 314	156 282	125 729	-	125 729	-	84	597 409
	- sprzedaż innym segmentom	200 487	150 520	298 239	-	298 239	-	1 060	650 306
2.	Koszty z tytułu odsetek	-402 971	-214 508	-396 712	-	-396 712	-	-647	-1 014 838
	- sprzedaż klientom zewnętrznym	-170 104	-146 691	-47 192	-	-47 192	-	-545	-364 532
	- sprzedaż innym segmentom	-232 867	-67 817	-349 520	-	-349 520	-	-102	-650 306
II.	Wynik z tytułu opłat i prowizji	29 094	23 133	-	-	-	-	951	53 178
1.	Przychody z tytułu opłat i prowizji	29 361	32 585	-	-	-	-	2 822	64 768
2.	Koszty z tytułu opłat i prowizji	-267	-9 452	-	-	-	-	-1 871	-11 590
III.	Przychody z tytułu dywidend	-	-	-	-	-	-	-	-
IV.	Wynik na działalności handlowej (ze SWAP)	-	14 015	14 828	14 828	-	-	-	28 843
V.	Wynik na inwestycyjnych (lokacyjnych) papierach wartościowych	-	-	-2 567	-2 567	-	-	-	-2 567
VI.	Wynik z pozycji wymiany	9 353	19 442	-351	-351	-	-	90	28 534
VII.	Wynik pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	-1 506	159	-	-	-	-	7 361	6 014
VIII.	Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	2 610	-26 670	-9 565	-	-9 565	-	-751	-34 376
IX.	Wynik na działalności finansowej	152 381	122 373	29 601	11 910	17 691	-	8 148	312 503
X	Ogólne koszty administracyjne (z wyłączeniem amortyzacji)	-74 606	-132 400	-3 176	-3 176	-	-	-62 681	-272 863
XI	Amortyzacja	-1 339	-7 658	-	-	-	-	-12 389	-21 386
XII	Wynik na działalności operacyjnej	76 436	-17 685	26 425	8 734	17 691	-	-66 922	18 254
XIII	Wynik finansowy brutto	76 436	-17 685	26 425	8 734	17 691	-	-66 922	18 254
XIV	Obciążenia podatkowe	-14 523	3 360	-5 021	-1 659	-3 362	-	11 683	-4 501
XV	Wynik finansowy netto	61 913	-14 325	21 404	7 075	14 329	-	-55 239	13 753
Aktywa segmentu		6 237 343	3 499 520	2 021 497	x	x	x	219 324	11 977 684
Zobowiązania segmentu		4 690 732	3 557 034	3 132 937	x	x	x	596 981	11 977 684
Nakłady na aktywa trwałe i wartości niematerialne		8 327	14 776	354	x	x	x	6 995	30 452

46. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Na dzień 31 grudnia 2010 roku i na dzień 31 grudnia 2009 roku Bank Ochrony Środowiska S.A. pełnił rolę dominującą wobec Domu Maklerskim BOŚ S.A. (DM BOŚ S.A.) i jego jednostką zależną spółką BOŚ Eko Profit S.A. Jednostką dominującą wobec BOŚ S.A. był Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW).

Zarówno na dzień 31 grudnia 2010 roku jak i na dzień 31 grudnia 2009 roku nie miały miejsca żadne transakcje pomiędzy Bankiem i jednostką pośrednio zależną Towarzystwo Inwestycyjno-Leasingowe Ekoleasing S.A. w upadłości. Z uwagi na toczące się postępowanie upadłościowe, przed dniem 1 stycznia 2004 roku Grupa utraciła kontrolę jak również jakiegokolwiek znaczące wpływy na Spółkę.

(a) Opis transakcji z głównym akcjonariuszem Banku, tj.: NFOŚiGW

Na dzień 31 grudnia 2010 roku NFOŚiGW posiadał w Banku środki na rachunkach bieżących i terminowych w kwocie 393 152 tys. zł (łącznie z naliczonymi odsetkami). Koszty odsetkowe, jakie Bank poniósł w roku obrotowym 2010 od depozytów Funduszu wyniosły 28 364 tys. zł.

W 2010 roku Bank otrzymał przychody z tytułu prowizji w wysokości 23 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku NFOŚiGW posiadał również limit z tytułu kart płatniczych w wysokości 20 tys. zł, w tym stan należności z tytułu kart płatniczych wyniósł 1 tys. zł, natomiast zobowiązania pozabilansowe 19 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2009 roku NFOŚiGW posiadał w Banku środki na rachunkach bieżących i terminowych w kwocie 656 750 tys. zł (łącznie z naliczonymi odsetkami). Koszty odsetkowe, jakie Bank poniósł w roku obrotowym 2009 od depozytów Funduszu wyniosły 51 787 tys. zł.

W 2009 roku Bank otrzymał przychody z tytułu prowizji w wysokości 43 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2009 roku NFOŚiGW posiadał również limit z tytułu kart płatniczych w wysokości 30 tys. zł, w tym stan należności z tytułu kart płatniczych wyniósł 2 tys. zł, natomiast zobowiązania pozabilansowe 28 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku NFOŚiGW posiadał również zabezpieczenia należytego wykonania umowy w wysokości 631 tys. zł udzielone przez Bank w 2005 roku.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku wartość środków powierzonych na kredyty przez NFOŚiGW wynosiła 27 481 tys. zł., natomiast na koniec 2009 roku wartość tychże środków wynosiła odpowiednio NFOŚiGW 85 917 tys. zł.

Za obsługę kredytów ze środków NFOŚiGW Bank otrzymuje wynagrodzenie, które w roku 2010 wynosiło 2 208 tys. zł, a w roku 2009 wynosiło 3 101 tys. zł.

NFOŚiGW udzielał dopłat do odsetek dla klientów które w roku 2010 wynosiły 10 776 tys. zł, a w analogicznym okresie roku 2009 wynosił 599 tys. zł.

Transakcje z NFOŚiGW zostały przeprowadzone na warunkach ogólnych oferty publicznej Banku.

(b) Opis transakcji z jednostką zależną, tj.: Domem Maklerskim BOŚ S.A.

Oddziały Banku prowadzą rachunki bieżące i lokat terminowych Domu Maklerskiego BOŚ S.A. Transakcje wykonywane na rachunkach bieżących to przede wszystkim wpłaty i wypłaty gotówkowe klientów Spółki. W ramach wolnych środków na koniec każdego dnia zakładane są standardowo depozyty terminowe typu O/N oprocentowane w oparciu o stawkę WIBOR.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku DM BOŚ S.A. stan depozytów łącznie z naliczonymi odsetkami wyniósł 250 509 tys. zł. Koszty odsetkowe wyniosły 6 792 tys. zł, przychody z tytułu prowizji 493 tys. zł, a koszty z tytułu prowizji 6 tys. zł. Pozostałe przychody operacyjne wynosiły 207 tys. zł i pozostałe koszty operacyjne wyniosły 194 tys. zł. Ogólne koszty administracyjne wynosiły 83 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku DM BOŚ S.A. posiadał również limit z tytułu kart płatniczych w wysokości 60 tys. zł, w tym stan należności z tytułu kart płatniczych wyniósł 6 tys. zł, natomiast zobowiązania pozabilansowe 54 tys. zł, oraz niewykorzystany limit na pozostałe cele w wysokości 10 000 tys. zł i zobowiązania pozabilansowe udzielone przez Bank w wysokości 10 000 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2009 roku DM BOŚ S.A. nie posiadał już zadłużenia kredytowego z tytułu kredytu inwestycyjnego. Stan depozytów łącznie z naliczonymi odsetkami na 31 grudnia 2009 roku wyniósł 227 831 tys. zł. Ponadto przychody odsetkowe wyniosły 15 tys. zł, koszty odsetkowe 7 986 tys. zł, natomiast pozostałe przychody i koszty odpowiednio 365 tys. zł i 177 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2009 roku DM BOŚ S.A. posiadał również limit z tytułu kart płatniczych w wysokości 50 tys. zł, w tym stan należności z tytułu kart płatniczych wyniósł 3 tys. zł, natomiast zobowiązania pozabilansowe 47 tys. zł, oraz niewykorzystany limit na pozostałe cele w wysokości 10 000 tys. zł i zobowiązania pozabilansowe udzielone przez Bank w wysokości 15 000 tys. zł.

Transakcje z DM BOŚ S.A. zostały przeprowadzone na warunkach ogólnych oferty publicznej Banku.

(c) Opis transakcji z jednostką zależną pośrednio, tj.: BOŚ Eko Profit S.A.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku BOŚ Eko Profit S.A. posiadał w Banku środki na rachunkach bieżących i terminowych w kwocie 615 tys. zł (łącznie z naliczonymi odsetkami). Koszty odsetkowe, jakie Bank poniósł w roku obrotowym 2010 od depozytów spółki wyniosły 25 tys. zł., natomiast pozostałe przychody operacyjne wynosiły 82 tys. zł, a ogólne koszty administracyjne 148 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku BOŚ Eko Profit S.A. posiadał również limit z tytułu kart płatniczych w wysokości 20 tys. zł, w tym stan należności z tytułu kart płatniczych wyniósł 3 tys. zł, natomiast zobowiązania pozabilansowe 17 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2009 roku BOŚ Eko Profit S.A. posiadał w Banku środki na rachunkach bieżących i terminowych w kwocie 1 032 tys. zł (łącznie z naliczonymi odsetkami). Koszty odsetkowe, jakie Bank poniósł w roku obrotowym 2009 od depozytów spółki wyniosły 13 tys. zł.

(d) Informacje dotyczące kredytów i depozytów Członków Zarządu i Rady Nadzorczej Banku oraz członków ich rodzin

W ramach działalności operacyjnej przeprowadzone transakcje z członkami organu zarządzającego i kluczowym personelem kierowniczym obejmują przede wszystkim kredyty i depozyty. Salda poszczególnych pozycji bilansu na 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku oraz związane z nimi koszty i przychody na 31 grudnia 2010 roku oraz na 31 grudnia 2009 roku zaprezentowano poniżej:

Kluczowy personel kierowniczy

	31-12-2010	31-12-2009
Stan kredytów	-	-
Udzielone zobowiązania z tytułu linii kredytowych	42	24
Stan depozytów	3 724	2 048

	01-01-2010 31-12-2010	01-01-2009 31-12-2009
Koszty odsetek od depozytów	112	49

Kluczowy personel kierowniczy korzysta z kredytów i depozytów na warunkach ogólnych oferty publicznej Banku.

W 2010 i 2009 roku nie wystąpiły żadne transakcje z członkami rodzin Członków Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.

(e) Wynagrodzenie kluczowego personelu kierowniczego BOŚ S.A.

Rada Nadzorcza Banku:

1.	Marcin Likierski	246 tys. zł
2.	Jacek Maciej Bajorek	148 tys. zł
3.	Marian Adam Pigan	123 tys. zł
4.	Józef Koziół	123 tys. zł
5.	Michał Juliusz Machlejd	123 tys. zł
6.	Marian Malicki	123 tys. zł
7.	Michał Jacek Wysocki	123 tys. zł
8.	Ryszard Ochwat	123 tys. zł
9.	Janusz Marek Topolski	44 tys. zł
		1 176 tys. zł
w tym:		
- krótkoterminowe świadczenia pracownicze		1 176 tys. zł

Zarząd Banku:

1.	Mariusz Klimczak	1 181 tys. zł
2.	Jacek Pierzyński	63 tys. zł
3.	Adam Zbigniew Grzebieluch	912 tys. zł
4.	Stanisław Kolasiński	731 tys. zł
5.	Marek Kazimierz Serafiński	904 tys. zł
6.	Krzysztof Wojciech Telega	911 tys. zł
7.	Jerzy Witold Pietrewicz	164 tys. zł
		4 866 tys. zł
w tym:		
- krótkoterminowe świadczenia pracownicze		4 702 tys. zł
- świadczenia po okresie zatrudnienia		134 tys. zł
- świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy		30 tys. zł

Wynagrodzenia z tyt. pełnienia funkcji we władzach jednostek podporządkowanych:

1.	Adam Zbigniew Grzebieluch	49 tys. zł
2.	Krzysztof Wojciech Telega	40 tys. zł
3.	Marek Kazimierz Serafiński	16 tys. zł
		105 tys. zł
w tym:		
- krótkoterminowe świadczenia pracownicze		105 tys. zł

Łączna kwota wynagrodzeń Członków Zarządu Banku zawiera: wynagrodzenia zasadnicze, wynagrodzenia za czas choroby, koszty polis ubezpieczeniowych, koszty opieki medycznej, koszty korzystania z samochodów służbowych dla celów prywatnych, odszkodowania wynikające z umów o zakazie konkurencji, zwrot nadpłaconych składek ZUS.

47. Przejęcie i zbycie spółek

W okresie sprawozdawczym i w okresach porównywalnych nie miały miejsca żadne połączenia ani zbycia z udziałem BOŚ S.A.

48. Wyplacone i zaproponowane dywidendy

Zwołane na dzień 30 czerwca 2010 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie BOŚ S.A. nie uchwaliło dywidendy za 2009 rok. Zgodnie z Uchwałą dywidenda za 2009 rok nie została wypłacona.

Bank nie planuje wypłaty dywidendy za 2010 rok.

49. Zdarzenia po dniu bilansowym

Po dniu bilansowym nie wystąpiły znaczące zdarzenia mające wpływ na prezentowane sprawozdanie finansowe, inne niż opisane poniżej.

Po dniu bilansowym nie wystąpiły znaczące zdarzenia mające wpływ na prezentowane skonsolidowane sprawozdanie finansowe, inne niż opisane poniżej.

- Zarząd Banku poinformował (raport bieżący 3/2011 z dnia 24 stycznia 2010 roku) o wprowadzeniu do obrotu na Catalyst obligacji BOŚ S.A. serii B i C. Zarząd BondSpot S.A. w dniu 21 stycznia 2011 roku podjął uchwały w sprawie wyznaczenia pierwszego dnia notowania tych obligacji w alternatywnym systemie obrotu na Catalyst na dzień 25 stycznia 2011 roku. Datę ostatniego dnia notowania obligacji serii B i C ustalono na dzień 20 listopada 2013 roku. Emisja obligacji serii B i C w wysokości 700 mln złotych została przeprowadzona 30 listopada 2010 roku. Informacja o emisji obligacji została zawarta w raporcie bieżącym 36/2010.

- Bank Ochrony Środowiska S.A. poinformował (raport bieżący 4/2011 z dnia 4. lutego 2011 roku), że w dniu 4 lutego 2011 roku agencja ratingowa Fitch Ratings z Londynu podtrzymała przyznany BOŚ S.A. rating:

Ocena długoterminowa	BBB	dla poziomu inwestycyjnego skala: AAA, AA, A, BBB; dla poziomu spekulacyjnego skala: BB, B, CCC, CC, C, DDD, DD, D; oba poziomy z możliwością dodania znaku + lub - w zależności od głównej kategorii ratingowej, znaki te nie są dodawane do kategorii AAA oraz kategorii poniżej CCC
Ocena krótkoterminowa	F3	w skali ocen od najwyższej do najniższej: F1, F2, F3, B, C, D, kategoria F1 może mieć dodany znak +
Ocena indywidualna	D	w skali ocen od najwyższej do najniższej: A, B, C, D, E; dodatkowo mogą być stosowane: A/B, B/C, C/D, D/E
Ocena wsparcia	2	w skali ocen od najwyższej do najniższej: 1, 2, 3, 4, 5 z możliwością dodania litery T.

Perspektywa ratingu długoterminowego pozostaje stabilna.

50. Wynagrodzenie dla podmiotu uprawnionego do badań sprawozdań finansowych

Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych firmy Ernst&Young Audit Sp. z o.o., wypłacone lub należne za rok obrotowy:

2010 rok

• Badanie rocznego sprawozdania finansowego za 2010 r.	291 tys. zł
• przegląd sprawozdania za I półrocze 2010 r.	131 tys. zł
• usługi doradztwa podatkowego	0 tys. zł
• pozostałe usługi	16 tys. zł

2009 rok

• Badanie rocznego sprawozdania finansowego za 2009 rok	378 tys. zł
• przegląd sprawozdania za I półrocze 2009 rok	131 tys. zł
• usługi doradztwa podatkowego	0 tys. zł
• pozostałe usługi	123 tys. zł

Podpisy członków Zarządu BOŚ S.A.

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/funkcja	Podpis
16.03.2011	Mariusz Klimczak	Prezes Zarządu	
16.03.2011	Jacek Pierzyński	Wiceprezes – pierwszy zastępca prezesa Zarządu	
16.03.2011	Adam Zbigniew Grzebieluch	Wiceprezes Zarządu	
16.03.2011	Marek Kazimierz Serafiński	Wiceprezes Zarządu	
16.03.2011	Krzysztof Wojciech Telega	Wiceprezes Zarządu	